

ศึกษาสภาพและความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา
และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ปริญญานิพนธ์
ของ
สนอง อินทพันธ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา
พฤษภาคม 2542

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน

(ดร.อุปวิทย์ สุวคันทรกุล)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(ดร.อุปวิทย์ สุวคันทรกุล)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์วิศิษฐ์ สว่างทรัพย์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่ 4 เดือนพฤษภาคม พ.ศ 2542

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความเมตตาให้คำปรึกษาและแนะนำอย่างดียิ่ง จาก ดร.อุปวิทย์ สุวคันทรกุล ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ฐาตาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และอาจารย์วิศิษฐ์ สว่างทรัพย์ ผู้อำนวยการระดับ 9 วิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี กรรมการสอบปริญญานิพนธ์ ที่ให้ข้อเสนอแนะให้กำลังใจ เพื่อให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้โดยสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยวัฒน์ บำรุงจิตต์ อาจารย์เบญจพร ดีขุนทด อาจารย์อุดมศักดิ์ ชัญญารักษ์ อาจารย์อนุชา ประครองวิทยา ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแก้ไขและให้คำแนะนำการสร้างและตรวจสอบแบบสอบถาม ทำให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ขอขอบคุณผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคกลาง และผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต ผู้ควบคุมการฝึกในสถานประกอบการที่ให้ความร่วมมือในการตรวจแบบสอบถาม ทำให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความราบรื่น และยังมีบุคคลอื่นที่มีส่วนร่วมช่วยให้การสนับสนุนและให้กำลังใจในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่าน

และสุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก จงดลบันดาลให้ผู้มีพระคุณดังกล่าวมีความสุขความเจริญ ประสบความสำเร็จทั้งในชีวิตครอบครัวและหน้าที่การงานอย่างที่ตั้งใจหวังทุกท่าน

สนอง อินทพันธ์

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
	ความสำคัญของการวิจัย.....	4
	ขอบเขตของการวิจัย.....	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
	สมมติฐานการวิจัย.....	8
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
	ความเป็นมาและแนวคิดในการจัดอาชีวศึกษา โดยความร่วมมือ ระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน.....	10
	การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2538 ของกรมอาชีวศึกษา.....	15
	การจัดบริหารการศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา สังกัดกรม กรมอาชีวศึกษา.....	20
	ปัญหาการประสานงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี.....	28
	การจัดการศึกษาในระบบทวิภาคี.....	30
	คุณลักษณะของผู้เกี่ยวข้องในระบบทวิภาคี.....	36
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	49
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	55
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	55
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	57

บทที่	หน้า
การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	85
ความสำคัญของการวิจัย.....	85
กลุ่มตัวอย่าง.....	85
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	85
วิธีดำเนินการวิจัย.....	86
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	86
อภิปรายผล.....	88
ข้อเสนอแนะ.....	95
บรรณานุกรม.....	97
ภาคผนวก.....	105
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามและ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	106
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ในการวิจัย.....	131
ภาคผนวก ค รายชื่อสถานศึกษาและสถานประกอบการ.....	136

บทที่

หน้า

ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	154
----------------------------	-----

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	56
2 ผลการแจกแจงความถี่ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ.....	61
3 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าระดับความคิดเห็นระหว่างฝ่าย สถานศึกษา กับฝ่ายสถานประกอบการที่มีต่อสภาพคุณลักษณะของ หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึกในด้าน วิชาชีพ.....	62
4 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าระดับความคิดเห็นระหว่างฝ่าย สถานศึกษา กับฝ่ายสถานประกอบการที่มีต่อสภาพคุณลักษณะของ หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึกในด้าน บุคลิกภาพ.....	64
5 เปรียบเทียบความต้องการระหว่างฝ่ายสถานศึกษา กับฝ่ายสถาน ประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึกในด้านวิชาชีพ.....	66
6 เปรียบเทียบความต้องการระหว่างฝ่ายสถานศึกษา กับฝ่ายสถาน ประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึกในด้านบุคลิกภาพ.....	68
7 เปรียบเทียบสภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีตามความคิดเห็นของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับหัวหน้าแผนกวิชาในด้าน วิชาชีพ.....	70
8 เปรียบเทียบสภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีตามความคิดเห็นของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับหัวหน้าแผนกวิชาในด้าน บุคลิกภาพ.....	72

9	เปรียบเทียบสภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ควบคุมการฝึก ตามความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิตในด้านวิชาชีพ.....	74
10	เปรียบเทียบสภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ควบคุมการฝึก ตามความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิตในด้านบุคลิกภาพ.....	75
11	เปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีพศึกษาระบบทวิภาคีตามความคิดเห็นของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานอาชีพศึกษาระบบทวิภาคีกับหัวหน้าแผนกวิชาในด้านวิชาชีพ.....	77
12	เปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีพศึกษาระบบทวิภาคีตามความคิดเห็นของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานอาชีพศึกษาระบบทวิภาคีกับหัวหน้าแผนกวิชาในด้านบุคลิกภาพ.....	78
13	เปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ควบคุมการฝึก ตามความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิตในด้านวิชาชีพ.....	80
14	เปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ควบคุมการฝึก ตามความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิตในด้านบุคลิกภาพ.....	82
15	ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีพศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึกในด้านวิชาชีพ.....	83
16	ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีพศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึกในด้านบุคลิกภาพ.....	84

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

- 1 แสดงกรอบความคิดเห็นสภาพและความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะ
ของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึกใน
สถานประกอบการ..... 8
- 2 แสดงแผนภูมิการบริหารงานองค์กรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีใน
สถานประกอบการ..... 21
- 3 แผนภูมิการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี..... 25

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในการพัฒนาอุตสาหกรรมนั้นต้องการบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีหลายระดับเริ่มตั้งแต่ วิศวกร ผู้มีหน้าที่ในการออกแบบและพัฒนาและวางแผนการผลิต นักเทคโนโลยีผู้มีหน้าที่จัดกระบวนการผลิตให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพคือช่างเทคนิค ซึ่งเป็นช่างระดับกึ่งวิชาชีพชั้นสูง เป็นผู้ควบคุมงานในโรงงานให้ผลผลิตได้มาตรฐาน รวมทั้งบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องจักรให้อยู่ในสภาพดีอยู่ตลอดเวลา ประการสุดท้ายจะต้องมีช่างผู้ชำนาญงาน หรือระดับช่างฝีมือผู้มีขีดความสามารถในการผลิตชิ้นส่วนเครื่องจักรกล ชิ้นส่วนไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ และพลาสติกได้เป็นอย่างดี

จากประสบการณ์ในการจัดการศึกษาของกรมอาชีวศึกษามีความเชื่อว่า จะไม่สามารถจัดการสอนและฝึกอาชีพระดับช่างฝีมือและกึ่งวิชาชีพชั้นสูงในระบบโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับการพัฒนาการผลิตของภาคอุตสาหกรรมอย่างแน่นอน เพราะบรรยากาศการศึกษาจะไม่ตรงกับบรรยากาศในภาคการอุตสาหกรรม เนื่องจากหลักสูตรมีแนวโน้มที่จะให้เยาวชนศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไปเรื่อย ๆ ไม่จบในตัวเอง นอกจากนี้สังคมยังยอมรับผู้มีวุฒิมากกว่า ผู้ชำนาญงานระดับช่างฝีมือและระดับกึ่งวิชาชีพชั้นสูง

ด้วยเหตุนี้กรมอาชีวศึกษาจึงได้ร่วมมือกับสถานประกอบการ โดยได้ประยุกต์แนวการฝึกในลักษณะทวิภาคี (Dual System) ของเยอรมันมาทำการฝึกอบรมช่างฝีมือและกึ่งวิชาชีพชั้นสูงให้ได้มาตรฐานและเป็นขั้นตอนเพื่อความต้องการของสถานประกอบการ ซึ่งเรียกวิธีการจัดว่าระบบทวิภาคี โดยมีหลักการดังนี้

หลักการของการฝึกระบบทวิภาคีก็คือ ความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา ในการฝึกช่างที่มีฝีมือในระดับช่างฝีมือและกึ่งวิชาชีพชั้นสูง เพื่อสร้างนิสัยและประสบการณ์การทำงานที่ดีให้ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ

โครงสร้างการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ช่างฝึกหัดจะต้องทำสัญญาการฝึกอาชีพกับสถานประกอบการ โดยมีผู้ปกครองของช่างฝึกหัดเป็นผู้ร่วมลงนามด้วย โดยทั่วไปหลักสูตรนี้จะใช้เวลาในการเรียนและฝึกปฏิบัติเป็นเวลา 3 ปี โดยเรียนในสถานศึกษา 1 - 2 วันต่อสัปดาห์ และในสถานประกอบการอีก 3 - 4 วันต่อสัปดาห์ แต่ทั้งนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ขึ้นกับสถานศึกษา (สำนักงานโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี. ม.ป.ป. : 1) โดยความร่วมมือกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและสถานประกอบการ ซึ่งได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการและเทคนิคจากรัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน โดยได้เริ่มต้นดำเนินการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 เป็นต้นมา และในปีการศึกษา 2538 กรมอาชีวศึกษามีนโยบายให้วิทยาลัยในสังกัดจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเป็นระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เพิ่มเติมจากระบบปกติในประเภทวิชาและสาขาที่แตกต่างกันตามสภาพความต้องการของกำลังคนของแหล่งงานในแต่ละท้องถิ่น (กรมอาชีวศึกษา. 2538 ก : 2 - 3)

จากเป้าหมายการผลิตช่างเพื่อการอุตสาหกรรมนั้นสถานศึกษาได้เริ่มทำการจัดระบบอาชีวศึกษาทวิภาคีในสาขาหลักรวม 6 สาขาวิชาคือ ช่างกลโรงงาน ช่างไฟฟ้า ช่างเชื่อม และโลหะแผ่น ช่างเขียนแบบเครื่องกล ช่างก่อสร้าง และอิเล็กทรอนิกส์

การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาเป็นการจัดการสอนตามระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 เพิ่มเติม พ.ศ. 2537 กำหนดให้บุคลากรทุกฝ่ายในองค์กรมีส่วนร่วมรับผิดชอบดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยเรียกผู้มีหน้าที่ประสานงานกับสถานประกอบการในส่วนของสถานศึกษาว่า “หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี” และเรียกผู้ประสานงานกับสถานศึกษาในส่วนของสถานประกอบการว่า “ผู้ควบคุมการฝึก” (วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี. 2538 : 7, 26) จากเอกสารการประชุมการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2538 เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีรวม 2 ครั้ง ซึ่งในรายงานการประชุมได้ระบุถึงปัญหาที่เกี่ยวข้องกับหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึกไว้หลายประการ สรุปได้ว่าหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับผู้ควบคุมการฝึกขาดความรู้ความสามารถในวิธีการจัดการ การดำเนินงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบของตน ส่งผลให้การจัดการ

อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ (กรมอาชีวศึกษา. 2538 ข : 22 - 25 ; 2539 ข : 4 - 15)

แต่ในปัจจุบันพบว่าความร่วมมือกันระหว่างภาคเอกชนหรือสถานประกอบการ กับสถานศึกษาในการจัดการศึกษายังมีอยู่น้อยมาก หรือพอจะมีบ้างก็เกิดปัญหาความไม่เข้าใจในรูปแบบและบทบาทหน้าที่ (จรูญ ชูลาภ. 2535 : 6)

ปัญหาที่เกิดขึ้นในลักษณะนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ทัศนคติของภาคเอกชนยังถือว่าการผลิตกำลังคนเป็นหน้าที่ของรัฐเท่านั้น ฉะนั้นสิ่งที่เราจะต้องรณรงค์ขณะนี้ก็คือการ โน้มน้าวความคิดของผู้ประกอบการภาคเอกชนให้มาลงทุนในด้านการศึกษามากกว่าที่เป็นอยู่ (ชนะ กลสิทธิ์. 2538 : 8) ซึ่งสอดคล้องกับสรุปการประเมินผลของฝ่ายวิจัยการศึกษาและส่งเสริมสิ่งแวดล้อมศึกษา หน่วยงานนิเทศก์ กรมอาชีวศึกษาด้านความร่วมมือและการประสาน ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าสถานประกอบการให้ความร่วมมือน้อย ซึ่งมีสาเหตุมาจากสถานประกอบการประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ และขาดแรงจูงใจจากทางราชการ ซึ่งสามารถแก้ไขได้โดยแต่งตั้งครูอาจารย์ ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานโดยตรงระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ (กรมอาชีวศึกษา. 2541 : 13) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่พบปัญหาสถานประกอบการไม่ยอมเข้าร่วมโครงการการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี อันเนื่องมาจากสาเหตุความไม่เข้าใจในการจัดการและผลที่ได้รับ จึงควรให้มีการสร้างความเข้าใจให้สถานประกอบการได้มีส่วนร่วมด้วยการประชาสัมพันธ์ให้แพร่หลายมากยิ่งขึ้น (เพ็ญใจ คันธารัตน์. 2540 : 115)

หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึก ซึ่งทำหน้าที่ประสานงานระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ รับผิดชอบดูแลการฝึกอาชีพของนักเรียนในโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ซึ่งคุณลักษณะหัวหน้างานขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง ดังที่ เพเลเลกรินา และฟานฮาเกน (Pellegrina and Vanhagen. 1985 : 1) อธิบายว่า ศักยภาพทางความรู้และทักษะสำคัญที่จะช่วยให้หัวหน้างานประสบความสำเร็จในการบริหาร ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวนี้อาจเป็นคุณลักษณะที่มีมาแต่กำเนิดหรือเกิดจากการเรียนรู้ แต่ส่วนใหญ่เกิดจากการเรียนรู้มากกว่าและคุณลักษณะมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานอย่างยิ่ง

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะเป็นบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการร่วมจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง มีความสนใจมากที่จะศึกษาวิจัย

สภาพและความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาและผู้ควบคุมการฝึกในสถานประกอบการ โครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ซึ่งวิเคราะห์ได้ 2 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาชีพ และด้านบุคลิกภาพ วิเคราะห์สภาพและความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะในแต่ละด้าน จึงจะสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ในฐานะผู้ประสานงานร่วมระหว่างหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และผู้ควบคุมการฝึกในสถานประกอบการ เพื่อให้การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกตามความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องฝ่ายสถานศึกษาและสถานประกอบการ

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในสถานประกอบการในหลักสูตรระบบทวิภาคีที่จะใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาคัดเลือกบุคคลเพื่มาดำรงตำแหน่งนี้ได้เหมาะสม

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาสภาพและความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาและผู้ควบคุมการฝึกในวิทยาลัยเทคนิคที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี กลุ่มภาคกลาง สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ในด้านวิชาชีพและบุคลิกภาพ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

2.1.1 ฝ่ายสถานศึกษา ที่จัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มภาคกลาง สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา จำนวน 16 วิทยาลัย ประกอบด้วย ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 16 คน และหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จำนวน 16 คน หัวหน้าแผนกวิชา จำนวน 32 คน

2.1.2 ฝ่ายสถานประกอบการ ที่ให้ความร่วมมือจัดอาชีวศึกษา
ระบบทวิภาคี ในกลุ่มภาคกลาง จำนวน 440 สถานประกอบการ ประกอบด้วย
ผู้จัดการฝ่ายบุคคล หรือฝ่ายผลิต จำนวน 440 คน และผู้ควบคุมการผลิต จำนวน
440 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

2.2.1 ฝ่ายสถานศึกษา ใช้ประชากรซึ่งประกอบด้วย วิทยาลัย
เทคนิค จำนวน 16 แห่ง ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 16 คน และหัวหน้า
งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จำนวน 16 คน หัวหน้าแผนกวิชา จำนวน 32 คน

2.2.2 ฝ่ายสถานประกอบการ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างง่าย โดยใช้
ตารางสำเร็จรูปของ เกรซซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้ผู้จัดการฝ่าย
บุคคลและฝ่ายผลิต จำนวน 201 คน และผู้ควบคุมการฝึก จำนวน 201 คน

3. ตัวแปรที่จะศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพของผู้เกี่ยวข้อง

3.1.1 สถานศึกษา ประกอบด้วย

3.1.1.1 ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

3.1.1.2 หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

3.1.1.3 หัวหน้าแผนกวิชา

3.1.2 สถานประกอบการ ประกอบด้วย

3.1.2.1 ผู้จัดการฝ่ายบุคคลหรือฝ่ายผลิต

3.1.2.2 ผู้ควบคุมการฝึก

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพและความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของ
หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึก ในด้าน

3.2.1 ด้านวิชาชีพ

3.2.2 ด้านบุคลิกภาพ

๑๖

๑๖

๑๖

นิยามศัพท์เฉพาะ

✓ 1. ระบบทวิภาคี (Dual Vocational Training : D.V.T.) หมายถึง ระบบการจัดการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ โดยมีบทบาทหน้าที่เสริมกันคือ สถานศึกษาจัดสอนด้านทฤษฎีในสาขาวิชาชีพและวิชาพื้นฐาน ส่วนประกอบการจัดสอนด้านทักษะปฏิบัติ

✓ 2. สถานศึกษา หมายถึง วิทยาลัยเทคนิคที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคในกลุ่มภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา

✓ 3. สถานประกอบการ หมายถึง บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือโรงงานประกอบกิจการด้านอุตสาหกรรมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และแหล่งวิทยาการที่เข้าร่วมโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2538 : 2) ในกลุ่มภาคกลาง

✓ 4. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหรือรักษาการในตำแหน่งผู้บริหาร ในงานวิจัยนี้หมายถึง กลุ่มบุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและการดำเนินการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ได้แก่

4.1 ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หมายถึง ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการในวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคกลาง และมีหน้าที่ตัดสินใจและดำเนินการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

4.2 หัวหน้าแผนกวิชา หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่หัวหน้าแผนกวิชาข้างในวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคกลางที่ร่วมจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

✓ 4.3 หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หมายถึง ผู้ที่สถานศึกษามอบหมายหน้าที่ที่ร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

✓ 5. ผู้บริหารสถานประกอบการ หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหารงานในบริษัท ห้างร้าน ห้างหุ้นส่วน ทั้งภาครัฐและเอกชน และมีหน้าที่ตัดสินใจในการบริหารงานและดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ได้แก่

5.1 ผู้จัดการฝ่ายบุคคลหรือฝ่ายผลิต หมายถึง ผู้ที่สถานประกอบการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบการบริหารฝ่ายบุคคลหรือฝ่ายผลิต

✓ 5.2 ผู้ควบคุมการฝึก หมายถึง ผู้ที่สถานประกอบการมอบหมายให้ทำหน้าที่ประสานงานกับสถานศึกษาในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและรับผิดชอบดูแลการฝึกอาชีพของนักเรียนในสถานประกอบการ

✓ 6. คุณลักษณะของหัวหน้าอาชีวศึกษาและผู้ควบคุมการฝึก หมายถึง คุณสมบัติที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำรงตำแหน่ง หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ทำหน้าที่ประสานงานกับสถานประกอบการในการวิจัยครั้งนี้จำแนกเป็น 2 ด้านประกอบด้วย

6.1 คุณลักษณะด้านวิชาชีพ หมายถึง ความรู้ทางวิชาการ การจัดหน่วยงาน ประสิทธิภาพและความรู้ในรายละเอียดดังนี้

6.1.1 ความรู้ทางวิชาการ หมายถึง ระดับความรู้หรือวุฒิทางการศึกษา ความรู้ทั่วไปและความรู้ในการปฏิบัติ การฝึกอบรม การศึกษาค้นคว้า และประสิทธิภาพในการทำงาน

6.1.2 ความรู้ทางด้านวิชาชีพ หมายถึง คุณสมบัติเกี่ยวกับวิชาชีพ บริการ การจัดการในการทำงานและการแก้ปัญหา

6.1.3 การวางแผนและการจัดหน่วยงาน หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลป์ โดยนำเอาทรัพยากรการบริหารมาประกอบกัน กำกับและควบคุมให้งานมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์

6.1.4 ประสิทธิภาพและระดับความรู้ หมายถึง การนำความรู้ ประสิทธิภาพและผลสะท้อนในอดีตจากการปฏิบัติงานนำมาประยุกต์ใช้ได้ดี ระดับการศึกษาของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึก

6.2 คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ หมายถึง คุณสมบัติส่วนตัวด้านมนุษยสัมพันธ์ คุณธรรมความประพฤติ ความคิดริเริ่ม ในรายละเอียดดังนี้

6.2.1 มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง องค์ประกอบที่มีลักษณะสำคัญดังต่อไปนี้ เช่น ยิ้มแย้มแจ่มใส มีความเสมอต้นเสมอปลาย ยกย่องชมเชย มีความยืดหยุ่น เปิดเผย เป็นกันเอง

6.2.2 คุณธรรมและความประพฤติ หมายถึง มีความยุติธรรม มีเมตตา มีความซื่อสัตย์สุจริต มีศีลธรรม มีความจงรักภักดี และความรับผิดชอบ

6.2.3 ความคิดริเริ่ม หมายถึง ความสามารถที่ริเริ่มสิ่งใหม่ให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน มีจินตนาการที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมได้

7. สภาพ หมายถึง คุณลักษณะที่เป็นอยู่ของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึก

8. ความต้องการ หมายถึง คุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึกที่คาดหวังให้เป็นไปตามความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้อง

สมมติฐานการวิจัย

1. สภาพและความต้องการคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึกตามความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องฝ่ายสถานศึกษากับสถานประกอบการแตกต่างกัน

2. สภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตามความคิดเห็นของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการกับหัวหน้าแผนกวิชาแตกต่างกัน

3. สภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ควบคุมการฝึกตามความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคลหรือฝ่ายผลิตแตกต่างกัน

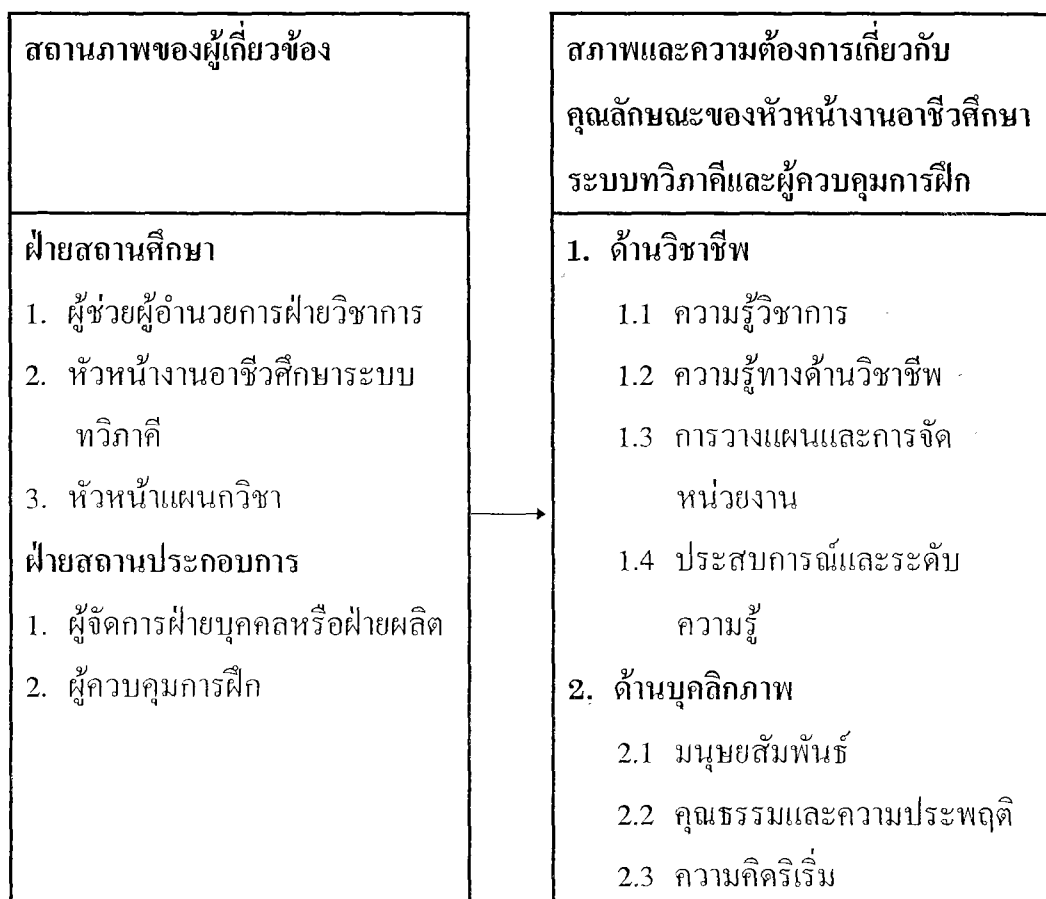
4. ความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตามความคิดเห็นของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการกับหัวหน้าแผนกวิชาแตกต่างกัน

5. ความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ควบคุมการฝึกตามความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคลหรือฝ่ายผลิตแตกต่างกัน

กรอบความคิดในการวิจัย

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 แสดงกรอบความคิดเห็นสภาพและความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึกในสถานประกอบการ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพและความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะ หัวหน้างานอาชีวศึกษาและผู้ควบคุมการฝึก ในสถานประกอบการระบบทวิภาคี ในวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคกลาง สังกัดกรมอาชีวศึกษา ดังนั้นเพื่อให้การศึกษาค้นคว้า ดำเนินไปตามความมุ่งหมาย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับต่อไปนี้

1. ความเป็นมาและแนวคิดในการจัดอาชีวศึกษา โดยความร่วมมือระหว่าง ภาครัฐบาลและภาคเอกชน
2. การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2538 ของกรมอาชีวศึกษา
3. การจัดการบริหารการศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา
4. ปัญหาการประสานงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
5. การจัดการศึกษาในระบบทวิภาคี
6. คุณลักษณะของผู้เกี่ยวข้องในระบบทวิภาคี
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความเป็นมาและแนวคิดในการจัดอาชีวศึกษา โดยความร่วมมือระหว่าง ภาครัฐและภาคเอกชน

ความเป็นมา ในการจัดอาชีวศึกษาโดยความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและภาคเอกชน คณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัย ได้ทำการ ปรับแผนการศึกษาและเริ่มพัฒนาโครงกระแนวอาชีพให้นักเรียน นักศึกษา ตั้งแต่ ระดับมัธยมศึกษา อาชีวศึกษา ฝึกหัดครู และมหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการ มอบหมายให้กรมอาชีวศึกษาดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมภาครัฐบาล และเอกชน เพื่อพัฒนาการศึกษาเพื่ออาชีพ (กรอ. พอ.) เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2526 จนกระทั่งมี

การเปลี่ยนแปลงรัฐบาลโดยคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ (รสช.) คณะรัฐมนตรีลงมติเมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2534 ให้ยกเลิกคณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชนเพื่อพัฒนาการศึกษาเพื่ออาชีพ และให้จัดตั้งคณะกรรมการประสานงานร่วมภาคเอกชนในการพัฒนากำลังคนระดับกลาง (กสชค.) โดยมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนากำลังคนระดับกลาง ซึ่งอยู่ในช่วงของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ดังต่อไปนี้คือ

1. พัฒนานโยบายและแผนพัฒนาการอาชีวศึกษาและฝึกอาชีพให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม
2. พิจารณาและกำหนดมาตรฐานหลักสูตรมาตรฐานการเรียนการสอนทางอาชีวศึกษา การฝึกอาชีพระดับและประเภทต่าง ๆ
3. พิจารณาปัญหา อุปสรรค ตลอดจนกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อภาวะมีงานทำของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาและผู้ผ่านการฝึกอาชีพ
4. พิจารณาแผนและโครงการร่วมระหว่างฝ่ายจัดการศึกษา การฝึกอบรมกับฝ่ายที่ใช้กำลังคนด้านอาชีวศึกษาและการฝึกอาชีพ
5. กำหนดมาตรฐานและจัดให้มีการทดสอบเพื่อรับรองมาตรฐานยกระดับมาตรฐานวิชาชีพ
6. ติดตามและประสานการดำเนินการอาชีวศึกษา การฝึกอาชีพให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาการอาชีวศึกษาและการฝึกอาชีพแห่งชาติ
7. แต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและภาคเอกชนเพื่อพัฒนาการศึกษาเพื่ออาชีพ. 2534 : 12 - 13)

แนวคิดในการจัดอาชีวศึกษาโดยความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและเอกชน

จากการเปลี่ยนแปลงสภาพสังคมชนบทมาเป็นสังคมเมือง ที่มีความเป็นอุตสาหกรรมภายใต้ระบบเศรษฐกิจและการเมืองที่มีการติดต่อกับนานาชาติประเทศมากยิ่งขึ้น มีแนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่อตัวคน และคุณภาพชีวิตของคนในสังคมในด้านต่าง ๆ นอกจากนี้ในสังคมเมืองสมัยใหม่ในปัจจุบันยังเผชิญกับปัญหาการประกอบอาชีพอันไม่พึงประสงค์ของทั้งเด็กหญิงและเด็กชาย ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

โลยี การสื่อสารข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ ได้เข้ามามีบทบาทต่อชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพของคนไทยมากขึ้น สังคมมีความหลากหลายและต้องการความรู้ในการทำงานมากขึ้น มีการปรับปรุงระบบการศึกษาให้สามารถพัฒนาศักยภาพมนุษย์ รวมทั้งด้านจริยธรรมและคุณธรรม เพื่อตอบสนองความต้องการของประเทศโดยเร่งรัดจัดการศึกษา การฝึกอบรมด้านอาชีพทั้งในระบบและนอกระบบเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานฝีมือที่จะสนับสนุนการพัฒนาประเทศ ตลอดจนให้มีการร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษากับทางธุรกิจเอกชนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมด้านอาชีวะทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียนมีหลายหน่วยงาน ได้แก่ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรมการศึกษานอกโรงเรียน กรมอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเพื่อพัฒนากำลังคนระดับกลางที่ดำเนินการโดยหน่วยงานภาครัฐบาลเป็นหลัก ดังได้กล่าวแล้วนั้น สถานประกอบการเอกชนหลายแห่งยังได้จัดการพัฒนาบุคลากรของตนเองอีกด้วย เช่น การส่งพนักงานไปฝึกอบรมและสัมมนากับหน่วยงานต่าง ๆ นอกสถานที่ การจัดฝึกหลักสูตรระยะสั้น การฝึกสอนระหว่างทำงาน ซึ่งสถานประกอบการบางแห่งได้จัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมของตนเอง ตลอดจนการส่งพนักงานเข้ารับการศึกษเพิ่มเติมนอกเวลางานในสถาบันการศึกษาซึ่งเป็นการดำเนินงานระยะยาว ทั้งนี้เพื่อสนองความต้องการพัฒนากำลังคนในสถานประกอบการนั้น ๆ อย่างเป็นระบบมากยิ่งขึ้น (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการประสานงานร่วมภาคเอกชนในการพัฒนากำลังคนระดับกลาง. 2534 : 11 - 12) โดยสามารถจัดรูปแบบในการพัฒนากำลังคนระดับกลางได้ 3 รูปแบบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ มานพ จันทรเทศ (2528 : 28 - 32) ดังนี้

รูปแบบที่ 1 เป็นรูปแบบที่จัดกระทำแต่เฉพาะในโรงเรียน แบบนี้เป็นแบบที่ประเทศไทยและประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งหลายต้องเริ่มจัดทำก่อน เพราะว่าการขยายตัวของอุตสาหกรรมยังไม่มากนัก ตอนแรก ๆ จะคอยพึ่งช่างฝีมือที่ศึกษาสำเร็จมาจากโรงเรียนและวิทยาลัยอาชีวศึกษาเป็นสำคัญ ต่อเมื่ออุตสาหกรรมได้เจริญขึ้นมากแล้ว จะเกิดความจำเป็นให้ผลิตช่างด้วยระบบช่างฝึกหัดตามมาเอง ในระบบโรงเรียนอาชีวศึกษานั้นนักศึกษาจะเข้าเรียนทั้งทฤษฎีและปฏิบัติภายในโรงเรียนตามหลักสูตรที่ได้กำหนด

รูปแบบที่ 2 เป็นรูปแบบที่จัดทำเฉพาะในโรงงานอุตสาหกรรมคือ จัดฝึกอาชีพของอุตสาหกรรมเหล่านั้นตามความต้องการกำลังคนของแหล่งงานนั้น ๆ เอง ซึ่งส่วนใหญ่อาจจะจัดเป็นแบบศูนย์ฝึก

รูปแบบที่ 3 เป็นรูปแบบที่จัดทำร่วมกันระหว่างโรงเรียนและโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งส่วนใหญ่จะจัดในรูปแบบของระบบช่างฝึกหัด รูปแบบนี้จะเรียนในโรงเรียนสำหรับภาคทฤษฎี ส่วนภาคปฏิบัติจริงจะกระทำในโรงงานอุตสาหกรรม

รูปแบบการฝึกทั้ง 3 ประการ ในการพัฒนากำลังคนจะต้องมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการเป็นระยะ ๆ เพื่อจะได้หาแนวทางแก้ไขปรับปรุงปัจจัยในแต่ละเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะสามารถแก้ปัญหาการว่างงาน และการขาดแคลนแรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความสัมฤทธิ์ผลดังกล่าวจะมีประสิทธิภาพสมบูรณ์ หากได้มีองค์กรกลางทำหน้าที่เป็นหน่วยงานจัดอาชีวศึกษาระดับชาติเสนอแนะนโยบายแก่รัฐบาล ประสานงานชี้แนะหน่วยงาน กำกับ ติดตาม ประเมินผล ให้การส่งเสริมและสนับสนุนหน่วยปฏิบัติทั้งในด้านสิทธิประโยชน์ และกฎระเบียบที่เอื้ออำนวยให้เกิดการประสานความร่วมมือ การพัฒนากำลังคนจะเป็นไปอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง และเกิดความสอดคล้องกันระหว่างผู้ผลิตและผู้ใช้กำลังคน เพราะเป็นการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและเอกชน ในการจัดการอาชีวศึกษาจะเกิดประโยชน์ดังต่อไปนี้คือ

1. นักเรียนได้ฝึกทักษะวิชาชีพภาคปฏิบัติจริงในสถานประกอบการ
2. สามารถปรับการฝึกให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
3. ทำงานในสิ่งแวดล้อมของงานจริงในสถานประกอบการเพื่อให้เกิดนิสัยที่ดีในการทำงาน
4. ค่าใช้จ่ายของสถานศึกษาลดลงและนักเรียนจะมีโอกาสได้รับรายได้เสริมจากการฝึกปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการด้วย
5. มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชนเพื่อพัฒนาการศึกษาเพื่ออาชีพ. 2534 : 51)

แนวคิดในการจัดการอาชีวศึกษาโดยความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและภาคเอกชนในประเทศเยอรมัน

การจัดการอาชีวศึกษาโดยความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและภาคเอกชนของประเทศเยอรมันนี้เรียกว่าระบบทวิภาคี (Dual System) โดยสถานศึกษาหรือโรงเรียนรับหน้าที่ในการให้ความรู้ด้านทฤษฎี ส่วนสถานประกอบการหรือโรงงานอุตสาหกรรมให้ความรู้ด้านการฝึกทักษะและปฏิบัติงานจริง โดยรับนักเรียนจากผู้จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ชนะ กสิภาร และ สบสันต์ อุตกฤษฎ์. 2534 : 37) ซึ่งองค์ประกอบในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสามารถแบ่งเป็นขั้นตอนได้ดังนี้

1. หลักการ ผู้สมัครเป็นช่างฝึกหัด ต้องสมัครด้วยตนเองในธุรกิจอุตสาหกรรมที่ประสงค์จะฝึกงานด้วยและสถานประกอบการ หรือภาคธุรกิจอุตสาหกรรมจะติดต่อประสานงานกับสถานอาชีวศึกษาที่อยู่ใกล้ และวางแผนร่วมกันในการฝึกช่างฝึกหัด ในระบบนี้จะเรียนภาคทฤษฎีที่โรงเรียน 1 - 2 วัน และฝึกงานในโรงงานอุตสาหกรรม 3 - 4 วัน ดำเนินการไปตามกฎหมายช่างฝึกหัด

2. การจัดและการบริหารองค์กร มีลักษณะดังนี้คือ กระทรวงแรงงานรับผิดชอบการผลิตช่างฝีมือระดับประเทศและระดับภูมิภาค คณะกรรมการระดับรัฐเป็นผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วยหน่วยงาน 2 หน่วยคือ

2.1 สภาหอการค้าและหัตถกรรม ดูแลระบบช่างฝึกหัดอยู่ในอุตสาหกรรมขนาดย่อม

2.2 สภาหอการค้าและอุตสาหกรรม ดูแลช่างฝึกหัดที่อยู่ในอุตสาหกรรมขนาดใหญ่

3. หลักสูตร การเรียนการสอน ด้านทฤษฎีประกอบไปด้วยรายวิชา ทฤษฎีช่างคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วัสดุช่าง และเขียนแบบ ส่วนด้านการปฏิบัติก็ปฏิบัติจริงในโรงงานอุตสาหกรรม ระยะเวลาในการฝึกสภาหอการค้าและหัตถกรรมจัดแบบ part - time teaching หรือ block teaching แล้วแต่รายวิชาชีพที่ฝึก ส่วนสภาหอการค้าและอุตสาหกรรมจัดแบบ full - time ใช้เวลาฝึกประมาณ 2 - 3 ปี

4. การเงินและงบประมาณ จัดแบบ dual financing system ภาคอุตสาหกรรมรับผิดชอบทั้งหมดในด้านการปฏิบัติ ส่วนภาครัฐบาลรับผิดชอบทฤษฎีและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ตลอดจนค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

5. ผู้สอน ใช้ผู้สอนทั้งจากสถานศึกษาและสถานประกอบการ ผู้สอนต้องได้รับการฝึกเป็นพิเศษในสาขาวิชาช่าง
6. เครื่องมือเครื่องจักรและอุปกรณ์ ใช้ทั้งสองสถาบันคือ สถานศึกษา และสถานประกอบการ
7. การนิเทศ มีตัวแทนจากนายจ้าง ลูกจ้าง และครูจากสถานศึกษาเป็นผู้ติดตามผลและนิเทศงาน
8. การประเมินผล ประกอบด้วยทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยภาคทฤษฎีสอบทั้งข้อเขียนและการสัมภาษณ์ ส่วนภาคปฏิบัติทดสอบทักษะจากผลงานที่กำหนด (BMBW. 1988 : 7)

2. การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

พุทธศักราช 2538 ของกรมอาชีวศึกษา

ความเป็นมา จากนโยบายกรมอาชีวศึกษาที่เร่งขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อรองรับความต้องการของนักเรียนที่มีความต้องการด้านอาชีวศึกษา ซึ่งมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปี ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการได้ขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานจาก 6 ปี เป็น 9 ปี ปัจจุบันมีโรงเรียนขยายโอกาสที่เปิดสอนถึงระดับ ม. 3 มีจำนวนมาก และความเจริญทางด้านอุตสาหกรรมในการพัฒนาเศรษฐกิจและตลาดแรงงานมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ยิ่งในยุคปัจจุบันจะต้องผลิตคนให้กับภาคอุตสาหกรรม จึงจำเป็นต้องให้นักเรียน นักศึกษา เข้าฝึกปฏิบัติงานจริงในโรงงานอุตสาหกรรมมากขึ้น เพื่อให้สามารถทำงานได้เมื่อสำเร็จการศึกษา ถ้าผลิตไปแล้วไม่สามารถทำงานได้อันเนื่องมาจากเทคโนโลยีของเครื่องจักร เครื่องยนต์ในการฝึกของสถานศึกษาและของโรงเรียนแตกต่างกันก็จะเป็นการสูญเปล่า จึงต้องกำหนดทิศทางการสอนอาชีวศึกษาโดยให้มีการปฏิบัติงานจริงในโรงงานอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น และฝึกปฏิบัติประมาณร้อยละ 80 ทฤษฎีร้อยละ 20 (อมร เอี่ยมสะอาด. 2537 : 3 - 4)

การจัดทำหลักสูตรแบบเดิมเป็นไปตามแนวคิดของนักอาชีวศึกษา โดยวางหลักสูตร กำหนดเนื้อหาในการผลิตกำลังคนแต่ฝ่ายเดียว ซึ่งเมื่อสังคมเปลี่ยนไปการผลิตกำลังคนมีเป้าหมายให้ไปทำงานในสถานประกอบการจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนยุทธวิธีในยุคโลกาภิวัตน์เพื่อให้หลักสูตรสอดคล้องกับสภาพตลาดแรงงาน โดยให้สถาน

ประกอบการมาร่วมทำหลักสูตร ร่วมกำหนดความต้องการคนที่จะไปทำงานว่าจะต้องสอน ต้องฝึกอะไรบ้าง ประกอบกับการจัดการศึกษาในระบบปกติก็ถูกจำกัดด้วยองค์ประกอบของการจัดการ ไม่ว่าจะเป็นคน (man) เงิน (money) วัสดุอุปกรณ์ (material) ระเบียบวิธีการจัดการ (management) การจัดหาครุภัณฑ์ เครื่องจักร อาคาร สถานที่ โสตสื่อและอุปกรณ์การสอนก็จัดได้ไม่เต็มที่ ที่มีอยู่ก็ไม่ทันสมัย ทำให้การฝึกการสอนไม่สามารถฝึกและสอนให้ผู้เรียนมีทักษะ ความชำนาญ ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการซึ่งเป็นผู้ที่จะจ้างบุคคลเหล่านี้เข้าทำงาน ผู้เรียนจะได้เพียงทักษะพื้นฐานทั่วไปที่จะใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมตามสาขาแต่ไม่มีความชำนาญ การที่จะทำงานได้ทันทีที่สถานประกอบการต้องเสียเวลาฝึกให้ใหม่

การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในอดีต ระบบทวิภาคีหรือระบบโรงเรียนโรงงาน มีจุดเริ่มต้นมาจากคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อปี พ.ศ. 2527 ให้กระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมอาชีวศึกษามาดำเนินการทดลองฝึกช่างชำนาญงานประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมตามโครงการความร่วมมือระหว่างกรมอาชีวศึกษากับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและสถานประกอบการเพื่อทดลองจัดอาชีวศึกษาระบบโรงเรียน - โรงงาน ที่วิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงอสนีศรีอยุธยา จังหวัดสระบุรี ในสาขาวิชาช่างซ่อมบำรุงโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2529 เป็นต้นมา และวิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงอสนีศรีอยุธยา ได้ดำเนินการรับช่างฝึกหัดรุ่นแรกในปีการศึกษา 2531 นักเรียนที่จบจะได้รับประกาศนียบัตรผู้ชำนาญงาน ใช้เวลาเรียน 3 ปี

เมื่อการจัดการศึกษาวิชาชีพพระบรมวงศานุวงศ์ได้ผลเป็นที่น่าพอใจและมีผู้สนใจมากขึ้น กรมอาชีวศึกษา จึงมีนโยบายขยายการจัดวิชาชีพพระบรมวงศานุวงศ์ไปสู่ประเภทวิชาชีพอื่น ๆ ด้วย ประกอบกับประเทศเยอรมันได้ให้การสนับสนุนโครงการความช่วยเหลือในระยะที่ 2 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 - 2538 ดังนั้นการจัดการศึกษาระบบดังกล่าวจึงขยายมาสู่ประเภทเกษตรกรรม คหกรรม และอื่น ๆ ซึ่งปรากฏว่าสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการในระยะที่ 2 สามารถเปิดรับนักศึกษาได้บางสาขาวิชาตั้งแต่ปีการศึกษา 2535 และกรมอาชีวศึกษาเห็นควรให้เปลี่ยนชื่อจากการจัดอาชีวศึกษาระบบโรงเรียน - โรงงาน เป็นการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 (กรมอาชีวศึกษา. 2538 ก : 2)

รูปแบบการจัดการศึกษาของกรมอาชีวศึกษาในพุทธศักราช 2538 กรมอาชีวศึกษาได้ดำเนินการจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อผลิตคนในระดับช่างฝีมือ ช่างฝีมือและช่างเทคนิค ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสนองความต้องการของตลาดแรงงาน ในการจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพของกรมอาชีวศึกษา ระดับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) แบ่งเป็น 2 รูปแบบคือ รูปแบบ ปวช. ปกติ และรูปแบบ ปวช. ระบบทวิภาคี (กรมอาชีวศึกษา. 2538 ค : 9)

กรมอาชีวศึกษาได้จัดทำหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกระบบและวิธีการเรียนได้อย่างเหมาะสม ตามศักยภาพ ความสนใจ และโอกาสของผู้เรียน ส่งเสริมการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรร่วมกันระหว่างสถาบัน หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ทั้งในระดับชาติ ท้องถิ่น และชุมชน ทั้งนี้เพื่อผลิตกำลังคนระดับช่างฝีมือที่มีความรู้ ความชำนาญ ในทักษะวิชาชีพ มีคุณธรรม วินัย เจตคติ บุคลิกภาพ และเป็นผู้ที่มีปัญญาที่เหมาะสมสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคเอกชนเข้าร่วมร่างหลักสูตรด้วย หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 จึงได้แบ่งการจัดการศึกษาเป็นระบบปกติกับระบบทวิภาคี (กรมอาชีวศึกษา. 2538 ก : 3)

หลักการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

1. เกิดจากความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการ และสถานประกอบการตามความต้องการของสถานประกอบการ
2. นักเรียนจะเป็นคนของสถานประกอบการ ซึ่งสถานประกอบการเป็นผู้รับสมัครและคัดเลือกเอง หรืออาจทำร่วมกับสถานศึกษา
3. หลักสูตรที่ใช้จะต้องได้รับความเห็นชอบจากทั้ง 2 ฝ่าย (สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกันจัดทำหลักสูตร)
4. หลักสูตรจะใช้เวลาในการเรียนทฤษฎีและปฏิบัติให้ครบตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2538
5. สถานศึกษา มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในการสอนวิชาทฤษฎีและปฏิบัติเบื้องต้น ส่วนสถานประกอบการจะดูแลรับผิดชอบในการฝึกภาคปฏิบัติวิชาชีพ เลือกตามหลักสูตร ซึ่งระยะเวลาเรียนและฝึกอบรมส่วนใหญ่จะอยู่ในสถานประกอบการ เช่น ใน

1 สัปดาห์จะเรียนในสถานศึกษา 1 - 2 วัน และฝึกงานอยู่ในสถานประกอบการ 3 - 4 วัน หรือขึ้นอยู่กับความพร้อมและความต้องการของสถานประกอบการ

6. นักเรียนจะต้องทำข้อตกลงการฝึกอาชีพกับสถานประกอบการและสำเนาให้สถานศึกษารับทราบด้วย

7. ในระหว่างการศึกษาอบรมจะต้องมีสมุดรายงานผลการศึกษาประจำตัว ซึ่งจัดทำโดยนักเรียนเอง แต่ครู - อาจารย์ผู้สอนจากสถานศึกษาและครูฝึกจากสถานประกอบการจะต้องร่วมกันพิจารณาผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามหลักสูตร ซึ่งสถานศึกษาและสถานประกอบการได้เห็นชอบร่วมกันตั้งแต่ต้น

8. เมื่อสิ้นสุดการศึกษาอบรมตามหลักสูตรแล้วนักเรียนจะต้องผ่านการทดสอบและประเมินผลด้วยข้อสอบของคณะกรรมการร่วมของสถานศึกษา และสถานประกอบการ

9. เมื่อสำเร็จการศึกษาอบรมจะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ของกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และประกาศนียบัตรรับรองความสามารถจากสถานประกอบการหรือสมาคมวิชาชีพที่เกี่ยวข้องด้วย (กรมอาชีวศึกษา. 2538 ก : 3 - 5)

หน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ที่เกี่ยวข้อง

1. สถานศึกษา

1.1 จัดสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเบื้องต้นให้กับนักเรียนซึ่งเป็นคนของสถานประกอบการ

1.2 ลงทะเบียนรายวิชาของผู้เรียนตลอดหลักสูตร

1.3 ประเมินผลวิชาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติร่วมกับสถานประกอบการตลอดหลักสูตร

1.4 ควบคุมดูแลให้การเรียนการสอนดำเนินไปตามเกณฑ์ และข้อตกลงระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการอย่างเคร่งครัด

1.5 ออกประกาศนียบัตรรับรองให้กับผู้สำเร็จการศึกษา

1.6 จัดทำแผนการเรียนร่วมกับสถานประกอบการ

1.7 จัดครู - อาจารย์นิเทศการฝึกงานในสถานประกอบการ

1.8 จัดการฝึกงานเพิ่มเติมให้กับนักเรียนในส่วนที่สถานประกอบการ ไม่สามารถจัดการฝึกให้ได้

1.9 อบรมครูฝึกให้กับสถานประกอบการเพื่อให้สามารถควบคุมดูแล และฝึกนักเรียนได้ผลตามหลักสูตร

1.10 ประเมินผลโครงการร่วมกับสถานประกอบการ

1.11 ร่วมกับสถานประกอบการในการรับนักเรียน ปฐมนิเทศนักเรียน ก่อนเข้าเรียนและปัจฉิมนิเทศก่อนจบหลักสูตร

1.12 จัดสวัสดิการต่าง ๆ ให้แก่นักเรียนในระบบนี้ตามความเหมาะสม

2. สถานประกอบการ

2.1 ให้มีผู้รับผิดชอบ (ครูฝึก) ควบคุมดูแลการฝึกในสถานประกอบการ รวมทั้งจัดวัสดุอุปกรณ์ประกอบการฝึกให้สอดคล้องกับหลักสูตร

2.2 ควรจ่ายค่าตอบแทนให้นักเรียนตามอัตราที่สถานประกอบการได้ตกลงไว้

2.3 ควรจัดสวัสดิการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

2.4 จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของนักเรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษาและสถานประกอบการกำหนดร่วมกัน

2.5 ออกประกาศนียบัตรรับรองความสามารถให้แก่นักเรียนที่ผ่านการประเมินผลตามเกณฑ์

2.6 รับสมัครนักเรียนตามเกณฑ์คุณสมบัติที่หลักสูตรกำหนด และตามจำนวนที่สถานประกอบการได้ตกลงร่วมกับสถานศึกษาเพื่อเข้ารับการฝึกตามหลักสูตร (กรมอาชีวศึกษา. 2538 ก : 6)

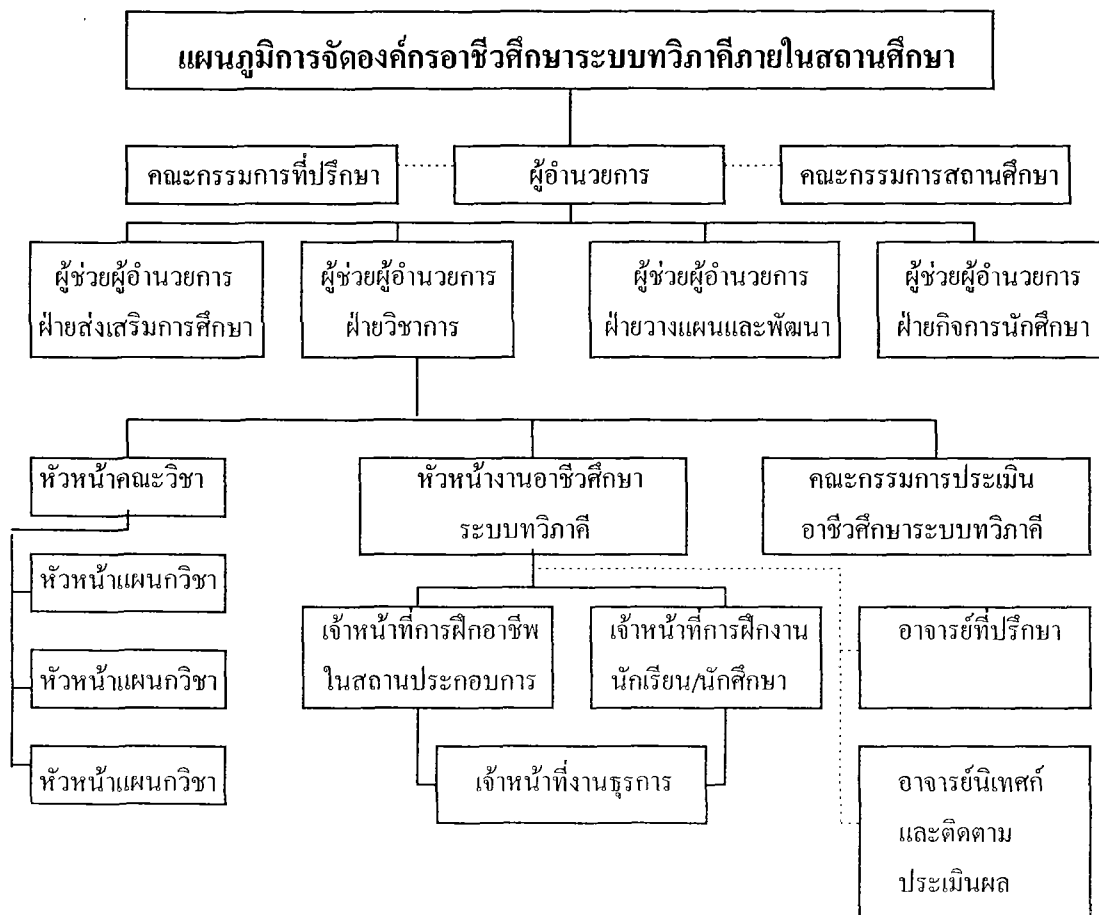
หลักสูตร หลักสูตรที่ใช้ในการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ซึ่งดำเนินการอยู่ในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาเป็นหลักสูตรเดียวกับหลักสูตรซึ่งสถานศึกษาจัดสอนในระบบปกติอยู่แล้วในปัจจุบัน คือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ดังนั้นการจัดอาชีวศึกษาในระบบทวิภาคีต้องยึดหลักสูตรที่เปิดสอนอยู่ในปัจจุบันเป็นแม่บท ปรับเปลี่ยนแต่วิธีดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการที่ผู้เรียนจำเป็นต้องเรียน ต้องฝึก ในสองสถานที่คือ สถานประกอบการ และสถานศึกษา หลักสูตรที่สถานศึกษาใช้ในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีปัจจุบันเป็นส่วนใหญ่ คือหลักสูตร ปวช. 2538

นักเรียนไม่ว่าจะเรียนในระบบปกติหรือระบบทวิภาคีจะต้องเรียนรายวิชาต่าง ๆ ให้ครบโครงสร้างของหลักสูตรตามที่กำหนดไว้ในแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา โดยทุกคนต้องเรียนรายวิชาในหมวดวิชาพื้นฐาน 30 หน่วยกิต เท่ากันหมด และนักเรียนในประเภทวิชาและสาขาวิชาเดียวกันไม่ว่าเรียนในระบบปกติหรือเรียนในระบบทวิภาคี จะต้องเรียนรายวิชาในหมวดวิชาชีพ (วิชาชีพพื้นฐานและวิชาชีพเฉพาะ) ให้ได้หน่วยกิตเท่ากันตามที่กำหนดไว้ ส่วนที่แตกต่างกันสำหรับผู้เรียนในระบบปกติกับระบบทวิภาคีคือหมวดวิชาชีพ (วิชาเลือก) และหมวดวิชาเลือกเสรี ซึ่งโดยหลักการการจัดรายวิชาสำหรับการเรียนในระบบทวิภาคีควรมีรายวิชาน้อยที่สุด และกำหนดเฉพาะจำนวนหน่วยกิตรายวิชา ซึ่งเมื่อรวมทุกรายวิชาแล้วไม่ควรเกินจำนวนหน่วยกิตรวมที่กำหนดให้เรียนในกลุ่มวิชานั้น ๆ ส่วนคาบเรียนนั้นให้สถานประกอบการไปกำหนดระยะเวลาที่จะให้ผู้เรียนฝึกอาชีพในสถานประกอบการแต่ละแห่งเอง (ตามคำแนะนำของสถานศึกษา) โดยถือหลักการกำหนดค่าหน่วยกิตของการฝึกอาชีพ 1 หน่วยกิต ต้องใช้เวลาในการฝึกอาชีพ เรียนทฤษฎีเพื่อการปฏิบัติและปฏิบัติไม่น้อยกว่า 72 ชั่วโมง (กรมอาชีวศึกษา. ม.ป.ป. : 2 - 6)

3. การจัดการบริหารการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2538 ของกรมอาชีวศึกษา

ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามหลักสูตรประกาศนียบัตร พุทธศักราช 2538

แผนภูมิการบริหารงานองค์กรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา

ภาพประกอบ 2 แสดงแผนภูมิการบริหารงานองค์กรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา (กรมอาชีวศึกษา. 2538 : 8)

ในระเบียบดังกล่าว ได้ให้ความหมายของงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เป็นงานที่สถานศึกษาร่วมกับหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐบาลและเอกชนในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยผู้อำนวยการวิทยาลัยรับนโยบายจากกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการมอบหมายงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีผ่านผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ กำหนดหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

1. สำรวจข้อมูลตามความต้องการของสถานประกอบการ ในการร่วมมือจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

1.1 หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกับหัวหน้าคณะวิชา หรือ หัวหน้าแผนกวิชาตามสาขาที่จะเปิดสอน ร่วมสำรวจความต้องการของสถานประกอบการ และพิจารณาความเหมาะสมตลอดจนความเป็นไปได้ในความร่วมมือ

1.2 นำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจทั้งหมดมาประชุมปรึกษาหารือในการวางแผนการจัดการ

1.3 กำหนดขอบข่ายความรับผิดชอบในการร่วมมือจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

2. ประสานงานกับสถานประกอบการที่ร่วมมือจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในการกำหนดเป้าหมายการรับนักเรียนสาขาวิชาที่เปิดสอนตลอดจนการรับสมัครนักเรียน

กำหนดจำนวนนักเรียนร่วมกับสถานประกอบการให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่ การฝึกเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนอัตราส่วน of นักเรียนกับครูฝึก และสาขาวิชาชีพที่เปิดสอน

3. รับขึ้นทะเบียนนักเรียนภายหลังที่สถานประกอบการรับเข้าเรียนและทำสัญญาการฝึกอาชีพแล้ว

3.1 รับนักเรียนที่ผ่านการทำสัญญา การฝึกอาชีพกับสถานประกอบการ แล้ว ทำการขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนของสถานศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ

3.2 รับมอบตัวจากผู้ปกครองภายหลังจากการขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียน

3.3 ตรวจสอบสุขภาพ

4. รับลงทะเบียนเรียนตามรายวิชาที่เปิดสอนตลอดหลักสูตร

4.1 รับลงทะเบียนรายวิชา

4.2 จัดอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเรียน

5. จัดปฐมนิเทศให้แก่ นักเรียนและผู้ปกครองก่อนเข้าเรียนร่วมกับสถานประกอบการ

5.1 ให้ความรู้ ความเข้าใจเพิ่มเติมแก่นักเรียนและผู้ปกครองในการเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

5.2 จัดให้ผู้ควบคุมการฝึกและครูฝึกพบกับผู้ปกครองเพื่อร่วมดูแลความประพฤติและการเรียนของนักเรียน

6. จัดทำแผนการเรียนตลอดหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ

6.1 จัดการประชุมสัมมนาให้แก่ครูฝึกของสถานประกอบการและครู - อาจารย์ของสถานศึกษาเพื่อจัดทำแผนการเรียนการฝึกตลอดหลักสูตร

6.2 จัดพิธีลงนามความร่วมมือในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

7. จัดสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเบื้องต้นให้แก่นักเรียนที่ลงทะเบียนเรียนตามหลักสูตร

7.1 จัดให้ครู - อาจารย์แต่ละสาขาวิชาดำเนินการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตร

7.2 จัดฝึกอบรมเพิ่มเติมให้แก่นักเรียนตามความต้องการของสถานประกอบการ

7.3 รายวิชาใดหากสถานประกอบการ ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามหลักสูตรให้สถานศึกษาจัดสอนเพิ่มเติมให้จนครบหลักสูตร

8. จัดครู - อาจารย์ทำหน้าที่ติดตาม และกำกับการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ

8.1 จัดทำแผนการติดตามและกำกับแต่ละสาขาวิชา

8.2 จัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ครู - อาจารย์ที่ทำหน้าที่ติดตามและกำกับการฝึกอาชีพ

8.3 จัดให้มีการติดตามและกำกับตามแผนต่อไป

9. จัดการอบรมผู้ควบคุมการฝึกและครูฝึกในสถานประกอบการเกี่ยวกับการวางแผนการฝึกการวัดและประเมินผลการฝึก

9.1 ให้ความรู้ ความเข้าใจ หลักการ วิธีการ ตลอดจนข้อปฏิบัติในการดำเนินการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

9.2 ร่วมดำเนินการจัดรายละเอียดวิชาชีพในหมวดวิชาเลือกให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ

9.3 จัดทำแผนการฝึกอาชีพตามรายวิชาตลอดหลักสูตร

9.4 จัดทำแผนการวัดและประเมินผลการเรียนภาคทฤษฎี และการฝึกอาชีพ

10. วัดและประเมินผลรายวิชาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติของนักเรียน
นักศึกษาตลอดหลักสูตร

10.1 วัดและประเมินผลการเรียนภาคทฤษฎีในสถานศึกษาทุกภาคเรียน

10.2 เสนอรายชื่อคณะครู - อาจารย์ และคณะครูฝึกในสถาน

ประกอบการร่วมเป็นคณะกรรมการประเมินผลครั้งหลักสูตรและจบหลักสูตร เพื่อให้กรม
อาชีวศึกษาแต่งตั้ง

11. แจ้งผลการเรียนของนักเรียนให้สถานประกอบการทราบทุกครั้งที่มีการ
ประเมินผล

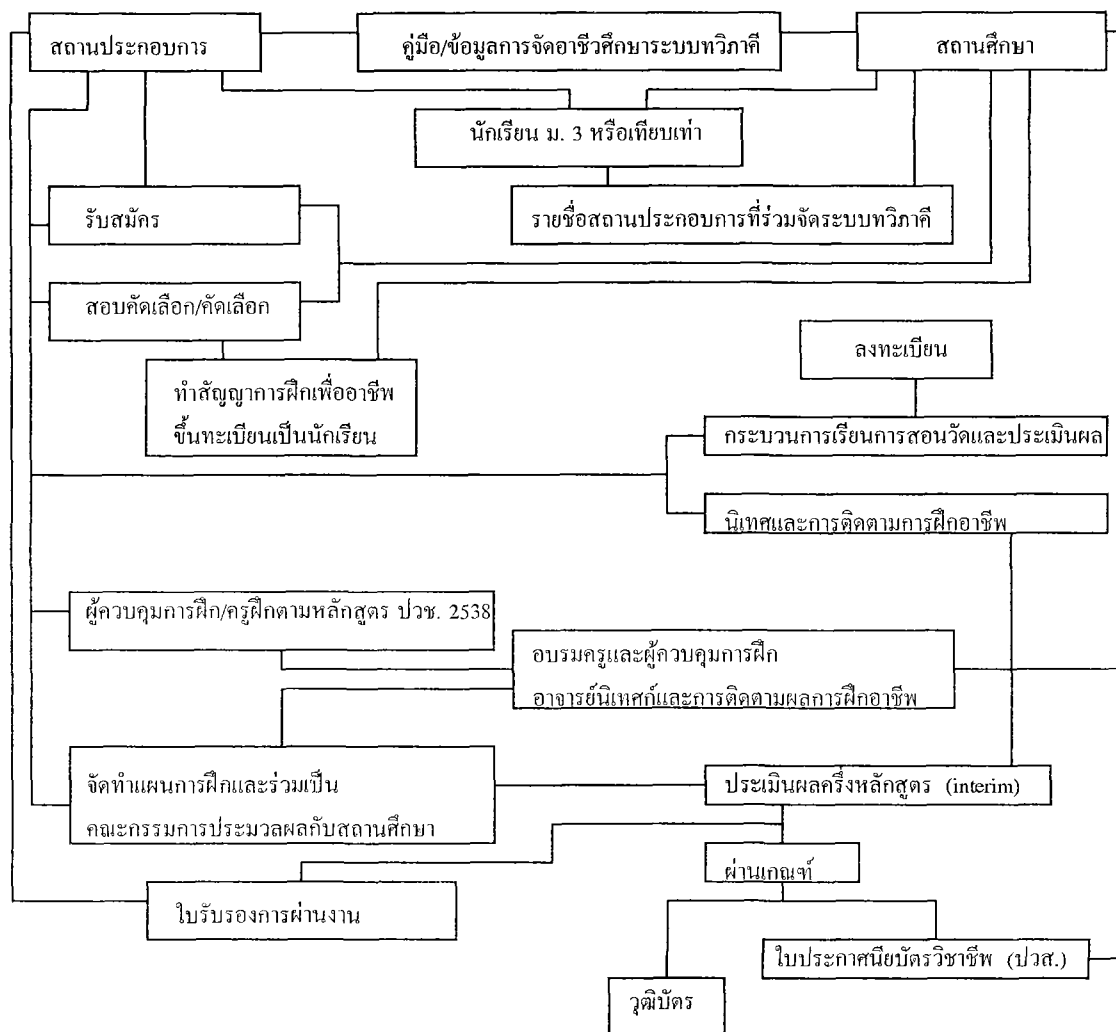
12. จัดพิธีมอบประกาศนียบัตรวิชาชีพและใบรับรองการผ่านงานแก่ผู้สำเร็จ

13. จัดมอบป้ายประกาศความร่วมมือและเกียรติคุณบัตรให้แก่สถาน

ประกอบการที่ร่วมจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

14. การจัดการประชุมสัมมนาสถานประกอบการประเมินผลความร่วมมือใน
การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อการวางแผนการพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาระบบ
ทวิภาคีต่อไป (กรมอาชีวศึกษา. 2538 : 20 - 22)

แผนภูมิการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี

ภาพประกอบ 3 แผนภูมิการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี (กรมอาชีวศึกษา. 2538 : 9)

สถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ผู้บริหารฝ่ายบุคคลหรือผู้จัดการฝ่ายผลิต มอบหมายหน้าที่ให้ผู้ควบคุมการฝึกเป็นผู้ประสานงานกับสถานศึกษากำหนดหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

1. การรับนักเรียน

- 1.1 แจ้งจำนวนนักเรียนที่ต้องการให้สถานศึกษาทราบ
- 1.2 ประกาศรับสมัครนักเรียน
- 1.3 คัดเลือกและประกาศผล

1.4 ทำสัญญาการฝึกอาชีพเพื่อเป็นนักเรียนของสถานประกอบการอย่าง
สมบูรณ์

1.5 ส่งนักเรียนที่ทำสัญญาการฝึกอาชีพแล้วไปขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนที่
สถานศึกษา

2. จัดให้มีบุคลากรที่รับผิดชอบทำหน้าที่เป็นผู้ควบคุมการฝึกและครูฝึก

2.1 จัดให้มีผู้ควบคุมการฝึกทำหน้าที่ประสานงานกับสถานศึกษาและ
รับผิดชอบดูแลการฝึกอาชีพของนักเรียน

2.2 จัดให้มีครูฝึกทำหน้าที่สอนอาชีพและอบรมให้แก่นักเรียน

2.3 ติดตามประสานงานกับผู้ปกครองและสถานศึกษาในการอาชีพและ
ดูแลความประพฤติของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

3. ทำสัญญาการฝึกอาชีพ ต้องทำสัญญาเป็นหนังสือกับนักเรียน โดยได้รับ
ความยินยอมจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง การฝึกอย่างน้อยต้องประกอบด้วยรายละเอียด
ดังนี้

3.1 ระยะเวลาการฝึก สถานประกอบการต้องรับนักเรียนเข้าฝึกอาชีพตาม
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2538 จนจบหลักสูตร

3.2 ข้อบังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการฝึกอาชีพ

3.2.1 จัดสถานที่ฝึกที่เหมาะสม ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ

3.2.2 จัดให้มีผู้ควบคุมการฝึกและครูฝึกที่มีความรู้ความสามารถ

3.2.3 จัดเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์สำหรับการฝึกอาชีพให้แก่

นักเรียน นักศึกษาตลอดระยะเวลาตามหลักสูตร

3.3 เวลาฝึก เวลาพัก และวันหยุดของผู้รับการฝึก สถานประกอบการ
จะให้การฝึกแก่นักเรียน นักศึกษา ไม่เกินวันละ 8 ชั่วโมง มีเวลาพักในแต่ละวันอย่าง
น้อย 1 ชั่วโมง และให้มีวันหยุดตามระเบียบของสถานประกอบการ

3.4 เบี้ยเลี้ยงระหว่างการฝึกอาชีพ สถานประกอบการควรจ่ายเบี้ยเลี้ยง
ให้แก่นักเรียนเป็นรายเดือนหรือรายวันในอัตราที่ตกลงกับสถานศึกษา ตลอดระยะเวลา
การฝึกอาชีพ

3.5 สวัสดิการ ตลอดจนมาตรการเกี่ยวกับสวัสดิภาพของนักเรียน

สถานประกอบการควรจัดสวัสดิการต่าง ๆ และสวัสดิภาพให้แก่ นักเรียน ตลอดจนข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการในเรื่องเกี่ยวกับสวัสดิการดังต่อไปนี้

3.5.1 ค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียน

3.5.2 ค่าเช่าที่พัก หรือจัดที่พักอาศัย

3.5.3 ค่าชุดฝึก หรือชุดนักเรียน

3.5.4 ค่าประกันสุขภาพ

3.5.5 ประกันอุบัติเหตุ/ประกันชีวิต

3.6 หลักเกณฑ์การลา ต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของสถานประกอบการ

3.7 เงื่อนไขการเลิกสัญญาการฝึกอาชีพ หากนักเรียนฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของสถานประกอบการที่ถือว่าเป็นความผิดอย่างร้ายแรง สถานประกอบการสามารถยกเลิกสัญญาได้ทันที ซึ่งจะมีผลทำให้หมดสภาพการเป็นนักเรียน

3.8 การรับเข้าทำงานและค่าจ้างเมื่อเสร็จสิ้นการฝึกอาชีพ และสำเร็จการศึกษาแล้วสถานประกอบการจะรับนักเรียนเข้าทำงานหลังจากสำเร็จการศึกษาแล้วจะต้องแจ้งผลเป็นลายลักษณ์อักษรให้นักเรียนทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 วัน พร้อมทั้งกำหนดอัตราเงินเดือนและสวัสดิการที่จะได้รับไว้ด้วย

4. จัดการฝึกอาชีพ

4.1 จัดทำแผนการฝึกอาชีพในสถานประกอบการร่วมกับสถานศึกษา

4.2 จัดให้มีการฝึกอาชีพให้เป็นไปตามแผนการฝึกที่จะจัดทำร่วมกับสถานศึกษา

4.3 จัดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ให้ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยในการฝึก

4.4 ดูแลให้คำแนะนำแก่นักเรียนในการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ และตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ

4.5 กำหนดระเบียบข้อปฏิบัติในการฝึกอาชีพให้กับนักเรียน

4.6 วัดผลและประเมินผลการฝึกอาชีพตามเกณฑ์ที่สถานประกอบการและสถานศึกษากำหนดร่วมกัน

4.7 หากสถานศึกษาไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้ให้สถานประกอบการจัดการสอนเพิ่มเติมได้ตามจำเป็น

5. ต้องส่งผู้ควบคุมการฝึกและครูฝึกเข้าร่วมประชุมสัมมนากับสถานศึกษา

5.1 เพื่อทำความเข้าใจในหลักการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

5.2 เพื่อทราบบทบาทหน้าที่ของตนเอง

5.3 เพื่อจัดทำแผนการเรียนและหลักเกณฑ์วัดผลและประเมินผล

การเรียน

5.4 เพื่อดำเนินการฝึกอาชีพให้สอดคล้องกับหลักสูตร

6. ประชาสัมพันธ์ให้เจ้าหน้าที่และพนักงานของสถานประกอบการทราบถึงการเข้าร่วมจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับสถานศึกษา

7. ต้องจัดปฐมนิเทศให้แก่ผู้ปกครองและนักเรียน

8. ต้องออกใบรับรองการผ่านงานให้กับนักเรียนเมื่อสิ้นสุดการฝึกอาชีพและสำเร็จการศึกษา (กรมอาชีวศึกษา. 2538 : 23 - 25)

4. ปัญหาการประสานงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

จากการประชุมสรุปปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2538 จำนวน 2 ครั้ง ดังต่อไปนี้

1. การประชุมสัมมนาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2538

สำหรับการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีระหว่างวันที่ 16 - 18 ตุลาคม 2538 ณ โรงแรม ลอนบีช จังหวัดเพชรบุรี โดยมีอธิบดีกรมอาชีวศึกษาเป็นประธาน มีผู้เข้าร่วมประชุม ดังนี้ ประธานอาชีวศึกษากลุ่มภาคกลาง ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะผู้แทนสภาอุตสาหกรรมและคณะ ผู้แทนสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ ผู้อำนวยการสำนักงานโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและคณะ สรุปปัญหาที่เกี่ยวข้องกับหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึกได้ดังนี้

1.1 หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิค และผู้ควบคุมการฝึกในสถานประกอบการมีพื้นฐานความรู้แตกต่างกันเช่น จบการศึกษาสายวิชาชีพช่างอุตสาหกรรม คหกรรม และสายสามัญ ทำให้มีความเข้าใจในหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแตกต่างกัน

1.2 การประสานงานกับสถานประกอบการแตกต่างกันเป็นแนวทางเดียวกัน โดยบางแห่งไม่ค่อยให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี บางแห่งไม่ค่อยให้ความร่วมมือเนื่องจากหัวหน้าอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ไม่เหมือนกัน

1.3 การวางแผนดำเนินการศึกษาของนักเรียนในสถานศึกษายังมีความแตกต่างกัน เนื่องจากหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีความรู้ความเข้าใจในวิธีการวางแผนการดำเนินการฝึกงานแตกต่างกันไม่เป็นแนวทางเดียวกัน (กรมอาชีวศึกษา. 2538 ค : 22-25)

2. การประชุมสัมมนาการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกลุ่มภาคกลางครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 29 - 30 มกราคม 2539 ณ โรงแรมเวล จังหวัดนครปฐม โดยมีรองอธิบดีกรมอาชีวศึกษาฝ่ายวิชาการเป็นประธาน ผู้เข้าร่วมประชุม ได้แก่ ผู้อำนวยการกองและคณะ ประธานคณะกรรมการประชาสัมพันธ์กลุ่มภาคกลาง ผู้อำนวยการสำนักงานอาชีวศึกษาและคณะ ผู้อำนวยการสถานศึกษาและคณะ ผู้แทนสถานประกอบการ ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมและคณะ สรุปปัญหาเกี่ยวกับหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีได้ดังนี้

2.1 สถานประกอบการมีความรู้ความเข้าใจในรูปแบบการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน ซึ่งมีผลกระทบต่อการฝึกปฏิบัติของนักศึกษา เนื่องจากหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้ข้อมูลไม่ชัดเจนต่างกันในแต่ละสถานศึกษา

2.2 อาจารย์นิเทศก์แต่ละสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในขอบข่ายของภาระหน้าที่ของตน ตลอดจนรายละเอียดขั้นตอน วิธีปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน เนื่องจากหัวหน้างานมีความสามารถในการอธิบายและชี้แจงแตกต่างกัน

2.3 หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีขาดความเข้าใจในหลักสูตรของแต่ละสาขาวิชา

2.4 การประชาสัมพันธ์อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึกในแต่ละสถานศึกษาไม่ทั่วถึง อยู่ในวงจำกัด เฉพาะผู้ที่ร่วมงาน

2.5 นักศึกษาและผู้ปกครองยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เนื่องจากการปฐมนิเทศของหัวหน้างานยังไม่ชัดเจนและตรงกัน (กรมอาชีวศึกษา. 2538 ข : 4 - 15)

จากการสรุปปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีดังกล่าวมาแล้ว เกี่ยวกับการจัดการและดำเนินงานของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และผู้ควบคุมการฝึกตามหน้าที่และความรับผิดชอบอยู่หลายประการ คือ

1. การบริหารงาน บุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบตามหน้าที่ดังกล่าวให้ลุล่วงไปได้ด้วยดีนั้นต้องอาศัยบุคคลที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังที่ ธงชัย สันติวงษ์ (2530 : 51 - 52) ได้สรุปว่า การบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายปัจจัยสำคัญคือ บุคคล โดยเฉพาะบุคคลจะต้องมีความรู้ความสามารถที่จะดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้สัมพันธ์กับงานที่ตนปฏิบัติอยู่ ซึ่งความรู้ความสามารถดังกล่าวประกอบด้วย ความชำนาญ ความรู้ที่ต้องใช้ความสามารถที่ต้องมีและความรับผิดชอบต่อหน้าที่

2. ประสิทธิภาพในการทำงานของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึกขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง แต่ที่สำคัญที่สุดคือ คุณลักษณะของหัวหน้างานซึ่ง เพลเลกริโน และฟานฮาเกน (Pellegrino and Vanhagen. 1985 : 1) อธิบายว่า ศักยภาพทางความรู้และทักษะสำคัญ ๆ ที่จะมาช่วยให้หัวหน้างานประสบความสำเร็จในการบริหารงาน ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวนี้อาจเป็นคุณลักษณะที่มีมาแต่กำเนิดหรือเกิดจากการเรียนรู้ แต่ส่วนใหญ่เกิดจากการเรียนรู้มากกว่า และคุณลักษณะมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานอย่างยิ่ง

5. การจัดการศึกษาในระบบทวิภาคี

การอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพอีกระบบหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เหมาะสมเพราะเป็นการจัดการศึกษาที่เกิดจาก 2 ส่วนคือ ในสถานศึกษา และในสถานประกอบการ

ในสถานศึกษา การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาตามระเบียบ
กรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 เพิ่มเติม พ.ศ. 2537 กำหนด
ให้บุคลากรทุกฝ่ายในองค์กรมีส่วนรับผิดชอบดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

1 หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัด
การศึกษาระบบทวิภาคี ดังนี้

1.1 วางแผนสำรวจความต้องการและพิจารณาความเหมาะสมของสถาน
ประกอบการ

1.2 ประชาสัมพันธ์การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

1.3 ประสานงานการฝึกภาคปฏิบัติของนักเรียนทั้งในสถานศึกษาและใน
สถานประกอบการ

1.4 ประสานงานกับสถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการ
จัดทำแผนการเรียนการสอน

1.5 จัดปฐมนิเทศนักเรียน

1.6 จัดประชุมผู้ปกครอง

1.7 วางแผนจัดการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการฝึกภาคปฏิบัติใน
สถานประกอบการ

1.8 จัดประชุมสัมมนาผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึก และอาจารย์นิเทศก์

1.9 ประสานงานจัดการทดสอบมาตรฐานฝีมือ

1.10 เสนอโครงการปฏิบัติงานตามลำดับขั้นตอน

2. ผู้ช่วยหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการ
จัดการศึกษาระบบทวิภาคี ดังนี้

2.1 ช่วยติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการและหน่วยงานที่
เกี่ยวข้อง

2.2 เก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนและของสถานประกอบการ

2.3 ช่วยประสานงานและดำเนินการจัดปฐมนิเทศนักเรียน จัดประชุม
ผู้ปกครอง จัดประชุมสัมมนาผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึก อาจารย์นิเทศก์ และจัดการทดสอบ
มาตรฐานฝีมือ

2.4 จัดการกำกับดูแลผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในองค์กร

2.5 รายงานการปฏิบัติงานในหน้าที่ตามลำดับชั้น

2.6 ปฏิบัติงานตามโครงการ

2.7 ช่วยติดตามการประเมินผลของนักเรียนในสถานประกอบการ

3. อาจารย์ที่ปรึกษามีหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ดังนี้

3.1 ให้คำปรึกษา แนะนำการทำและตรวจสอบหลักฐานสัญญาการเป็นนักเรียนและสัญญาการฝึกอาชีพ

3.2 ปฐมนิเทศนักเรียนในความรับผิดชอบในด้านการเรียน ความประพฤติ ระเบียบวินัย และข้อบังคับต่าง ๆ ของสถานศึกษา รวมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งบริการและสวัสดิการต่าง ๆ ของสถานศึกษาที่นักเรียนจะเข้าไปขอความช่วยเหลือ

3.3 ให้ความเห็นชอบในการลงทะเบียนรายวิชา การขอเปลี่ยน ขอเพิ่ม และขอลถอนรายวิชา

3.4 ให้คำปรึกษาและให้ความเห็นชอบในการขอผ่อนผันชำระเงินค่าลงทะเบียนรายวิชาของนักเรียน

3.5 จัดทำเก็บ รวบรวมประวัติข้อมูลการเรียนรู้และพฤติกรรมของนักเรียน ที่อยู่ในความรับผิดชอบ เพื่อเป็นข้อมูลในการออกหนังสือรับรองต่าง ๆ

3.6 ติดตาม ช่วยเหลือ และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรม ชมรมตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียน ในแต่ละระดับแก่นักเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบ

3.7 ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียน การคำนวณค่าระดับคะแนนเฉลี่ยแก่นักเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบ

3.8 แนะนำ หาทางป้องกัน และติดตามนักเรียนที่ขาดเรียน

3.9 เสนอความคิดเห็นและข้อมูลเกี่ยวกับการกำหนดรายวิชาในการลงทะเบียนแต่ละภาคเรียน

3.10 ติดตามประสานงานกับผู้ปกครองพร้อมทั้งรายงานผลการเรียนและพฤติกรรมของนักเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบให้ผู้ปกครองทราบ

3.11 ติดตามแนะนำและช่วยแก้ปัญหาให้นักเรียนที่ขอผ่อนผันการชำระเงินค่าลงทะเบียนรายวิชาก่อนวันสอบปลายภาคเรียน และรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ

3.12 ให้คำปรึกษา ตักเตือน ดูแล แก้ไข และปรับปรุงความประพฤติ
ของนักเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบ

3.13 ประสานงานกับแผนกวิชาหรืองานอื่นที่เกี่ยวข้อง

3.14 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

4. อาจารย์นิเทศก์มีหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี
ดังนี้

4.1 จัดทำแผนการฝึกภาคปฏิบัติร่วมกับครูฝึก

4.2 ให้คำแนะนำ ปรึกษา และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสถาน

ประกอบการ

4.3 ให้คำปรึกษาในการสอนงานและประเมินผลแก่ครูฝึก

4.4 ติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนในสถานประกอบการ

4.5 ดูแล ติดตามการฝึกภาคปฏิบัติให้เป็นไปตามเนื้อหาในรายวิชา

4.6 รายงานผลการนิเทศตามลำดับขั้น

5. พนักงานธุรการ มีหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระบบ
ทวิภาคีเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทั่วไปตามที่ได้รับมอบหมายในเรื่องของ

5.1 การรับนักเรียน

5.1.1 คัดเลือกสถานประกอบการเพื่อเข้าร่วมจัดการอาชีวศึกษา

ระบบทวิภาคี

5.1.2 ร่วมกับสถานประกอบการกำหนดเป้าหมายการรับ

นักเรียน

5.1.3 ประสานงานให้กับสถานประกอบการเพื่อดำเนินการ

รับสมัคร สอดคัดเลือกรับนักเรียน ให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ

5.1.4 ขึ้นทะเบียนนักเรียนที่ทำสัญญาการฝึกอาชีพกับสถาน

ประกอบการแล้วเป็นนักเรียนของสถานศึกษา

5.2 การจัดแผนการเรียน สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกันจัด

ทำหลักสูตรและแผนการเรียนตามความต้องการของสถานประกอบการ

5.2.1 งานหลักสูตรและการสอน จัดทำแผนการเรียนในสถาน

ศึกษา

5.2.2 ครูฝึกในสถานประกอบการ ร่วมกับอาจารย์นิเทศก์แต่ละสาขาวิชา รวมทั้งงานหลักสูตรและการสอน จัดทำแผนการเรียนรู้ และเขียนคำอธิบายรายวิชาที่จะฝึกในสถานประกอบการ

5.2.3 งานหลักสูตรและการสอน จะต้องควบคุมดูแลการจัดการเรียนการสอนให้จำนวนหน่วยกิตครบถ้วนตามโครงสร้างของหลักสูตร

การสอนนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

1. สถานศึกษาสอนวิชาพื้นฐาน วิชาชีพพื้นฐาน วิชาเลือกเสรี สัปดาห์ละ 2 วัน ตลอดหลักสูตร

2. สถานประกอบการสอนวิชาชีพเฉพาะ วิชาเลือก กิจกรรมและโครงการหรือโครงการวิชาชีพ สัปดาห์ละ 4 วัน จนครบหลักสูตร

ความร่วมมือกับสถานประกอบการในรูปของคณะกรรมการ

1. คณะกรรมการดำเนินการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษา ประกอบด้วยผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึก อาจารย์นิเทศก์และบุคลากรของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง ทำหน้าที่บริหารจัดการการเรียนการสอนในสถานประกอบการและสถานศึกษา ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

2. คณะกรรมการประเมินผลคณะใหญ่ประกอบด้วย คณะกรรมการร่วมระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการไม่น้อยกว่า 7 คน โดยผู้แทนจากสถานประกอบการทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนจากสถานศึกษาทำหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการ มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการสอบมาตรฐานฝีมือ และกรรมการสอบมาตรฐานฝีมือเฉพาะสาขาไม่น้อยกว่าสาขาละ 3 คน

การติดตามและการประเมินผล

1. จัดอาจารย์นิเทศก์ไปนิเทศการฝึกอาชีพระบบทวิภาคี
2. ประสานงานและให้ความรู้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรายวิชาที่ฝึกอาชีพในสถานประกอบการแก่ครูฝึก

3. ติดตามผลการเรียนทุกภาคเรียน

4. ประสานงานเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผล

นักเรียน

1. ประเมินผลการเรียนเป็นรายวิชา ทั้งในสถานศึกษาและสถานประกอบการ

2. ต้องผ่านการประเมินผลการเรียนเพื่อการจบหลักสูตร หรือการสอบ
มาตรฐานฝีมือผู้สำเร็จการศึกษา โดย

2.1 ส่งแบบสำรวจข้อมูลไปยังผู้สำเร็จการศึกษา

2.2 ติดตามผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานประกอบการ

สรุป การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาโดยมีหน่วยงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในแต่ละสถานศึกษาประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในสถานศึกษาและสถานประกอบการ ฉะนั้นถือว่าหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีคุณลักษณะที่เหมาะสม เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

ในสถานประกอบการ

สถานประกอบการในการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สถานประกอบการที่ร่วมจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ต้องตระหนักว่าเป็นเสมือนสถานศึกษาแห่งที่ 2 ของนักเรียนและมีความพร้อมดังต่อไปนี้ คือ

1. เป็นผู้ประกอบการและประกอบกิจการที่ดำเนินการฝึกอาชีพได้
 2. มีความพร้อมในการฝึกอาชีพตามสาขาวิชานั้น
 3. สามารถจัดให้มีผู้ควบคุมการฝึกและครูฝึก ทำหน้าที่ประสานงาน ดูแลการฝึกสอนอาชีพให้แก่นักเรียนได้
 4. สามารถจัดสิ่งแวดลอมที่เอื้ออำนวยต่อการฝึกอาชีพได้
 5. สามารถจัดการฝึกปฏิบัติได้ตลอดระยะเวลา 3 ปี หรือจนจบหลักสูตร
ปวช.
 6. สามารถจัดส่งบุคลากรเข้าร่วมประชุมสัมมนากับสถานศึกษาได้
 7. สามารถจัดสวัสดิการ ตลอดจนมาตรการเกี่ยวกับสวัสดิภาพให้แก่นักเรียนที่เข้ารับการฝึกได้
 8. อยู่ในทำเลที่ติดต่อได้สะดวก
- วัตถุประสงค์ของการฝึกอาชีพ
1. เพื่อพัฒนาบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 2. เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีฝีมือ ความรู้ความสามารถตรงตามความต้องการ
ของสถานประกอบการ

3. เพื่อเตรียมบุคลากรไว้ทดแทนการขาดแคลนในอนาคต

ครูฝึกการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

สถานภาพ

1. เป็นวิศวกร ช่างเทคนิค หรือช่างชำนาญในสถานประกอบการ
2. มีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาที่รับนักเรียนเข้าฝึก
3. มีบุคลิกภาพและเจตคติที่ดีต่อการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่น
4. สามารถเข้ารับการสัมมนาความรู้เกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบ

ทวิภาคีกับสถานศึกษาได้

ตำแหน่งขององค์กร สถานประกอบการจะจัดให้มีบุคลากรที่ทำหน้าที่ดำเนินการฝึกอาชีวศึกษาให้นักเรียนดังนี้คือ

1. ผู้ควบคุมการฝึก หมายความว่า ผู้ที่สถานประกอบการมอบหมายให้ทำหน้าที่ประสานงานกับสถานศึกษาในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และรับผิดชอบดูแลการฝึกอาชีวศึกษาของนักเรียนในสถานประกอบการ

2. ครูฝึก หมายถึง ผู้ทำหน้าที่สอน ฝึกอบรมในสถานประกอบการ

สรุป การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานประกอบการผู้ควบคุมการฝึกในแต่ละสถานประกอบการต้องประสานงานกับสถานศึกษาและบุคคลที่เกี่ยวข้อง จึงถือได้ว่าผู้ควบคุมการฝึกในสถานประกอบการมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีคุณลักษณะที่เหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

6. คุณลักษณะของผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

การบริหารงานนั้น ไม่ได้เป็นเพียงหน้าที่ของผู้บริหารโดยตรงเท่านั้น แต่ยังเป็นหน้าที่ของหัวหน้า ซึ่งถือว่าเป็นผู้บริหารในระดับกลางด้วย ทั้งนี้เพราะหากหัวหน้างานสามารถบริหารงานในหน่วยงานของตนได้เป็นอย่างดีจนบรรลุเป้าหมายก็จะช่วยให้การดำเนินงานของกิจการโดยรวมลุล่วงไปด้วยดี แต่ถ้าหัวหน้างานไม่สามารถจัดการในหน่วยงานนั้นเองแล้วจะยังเป็นปัญหาต่อหน่วยงานอื่นที่ต้องพึ่งพาอาศัยหน่วยงานนั้น และ มีผลกระทบต่อความสำเร็จของกิจการด้วย หัวหน้างานจึงจำเป็นต้องมีความรู้อย่างดีเกี่ยวกับการบริหารงาน และมีความสามารถในการควบคุมและอำนวยความสะดวกการบริหารงานแก่บุคคลในความปกครองของตนได้เป็นอย่างดี

หัวหน้างานเปรียบเสมือนผู้สวมหมวกสองใบ ใบแรกเป็นหมวกตัวแทนของฝ่ายบริหารของหน่วยงานและอีกใบหนึ่งเป็นหมวกตัวแทนของบุคคลในความปกครองของตน ซึ่งหัวหน้างานทุกคนต้องรักษาดุลของการเป็นตัวแทนทั้งสองฝ่ายไว้ เพราะถ้าหัวหน้าไม่ปกป้องคุ้มครองลูกน้องตน บุคคลในความปกครองอาจจะไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามคำสั่งด้วยความเต็มใจต่อไป แต่ถ้าหัวหน้างานไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายและให้ได้ผลงานตามมาตรฐานที่กำหนด ผู้บริหารชั้นสูงขึ้นไปก็อาจไม่สนับสนุนภาระของหัวหน้างาน ทั้งสองด้านนี้จะต้องอาศัยศิลปะในการบริหารของหัวหน้างานเป็นอย่างมาก (วิชัย โสสุวรรณจินดา. 2536 : 9 - 10)

ความหมายของหัวหน้างาน ได้มีนักวิชาการหลายคนให้ความหมายของหัวหน้างานไว้ดังนี้

วิฑูรย์ สิมะโชติ (2538 : 18) ได้ให้ความหมายของหัวหน้างานไว้ว่า หัวหน้างาน หมายถึง ผู้จัดการที่มีภารกิจหลักอยู่ที่เป็นผู้นำการประสานงาน การสั่งการ และควบคุมดูแลงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่มและองค์กร หน้าที่ของหัวหน้างานซึ่งมีเอกลักษณ์เพราะเขาต้องทำงานร่วมกับคนงานอย่างใกล้ชิด แต่ละองค์กรจะใช้ชื่อเรียกไม่เหมือนกัน สอดคล้องกับ วิชัย โสสุวรรณจินดา (2536 : 10) กล่าวว่า หัวหน้างาน หมายถึง บุคคลที่ทำงานเสร็จตามเป้าหมายขององค์กร โดยอาศัยความร่วมมือจากคนอื่นเป็นผู้ทำงานให้ และหัวหน้างานเป็นผู้บริหารระดับกลาง หัวหน้างานจึงต้องรู้ว่าตนเองจะต้องรับผิดชอบต่อใคร และใครเป็นผู้มีอำนาจเหนือตน เพราะในกรณีที่ประสบปัญหาในการบริหารหรือต้องอาศัยการตัดสินใจในเรื่องที่เกินอำนาจของตน หัวหน้างานจะต้องเสนอผู้ได้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปวินิจฉัยสั่งการต่อไป

จากหน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และผู้ควบคุมการฝึกจำเป็นที่ต้องมีหัวหน้างาน สรุปได้ว่าหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึก นับได้ว่าเป็นผู้บริหารระดับหนึ่งที่มีความสำคัญในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อให้ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย สอดคล้องกับ จรูญ ชูลาภ (2539 : 4) กล่าวว่า การเรียนการสอนในระบบทวิภาคีให้แข็งแกร่งขึ้น ตัวจักรสำคัญคือผู้ปฏิบัติ ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญที่ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงที่ดีระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษาและสถานศึกษากับสถานประกอบการ

วิญญู อังคนารักษ์ (2522 : 1 - 6) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของหัวหน้างานไว้
2 คุณลักษณะคือ

1. คุณลักษณะพื้นฐาน ซึ่งเป็นลักษณะทั่วไปที่มีอยู่ในตัวของหัวหน้างานคือ ความเฉลียวฉลาดถึงระดับหนึ่ง ความแข็งแรงของร่างกาย ความเข้มแข็งทางศีลธรรม
2. คุณลักษณะพิเศษที่หัวหน้างานจะเจริญก้าวหน้าสืบต่อไป ได้แก่ ความสนใจอย่างแท้จริงและความรักบุคคลอื่น กำลังหรืออำนาจแห่งบุคลิกลักษณะหรือเป็นคนที่มีบุคลิกลักษณะเข้มแข็ง การมีจิตใจแบบนักวิทยาศาสตร์หรือเป็นคนรู้จักคิดแบบนักวิทยาศาสตร์ คือมีเหตุผล ยอมรับความจริง รู้จักคิด และวิจัย

วิชัย โสสุวรรณจินดา (2536 : 13 - 14) ได้กล่าวถึงหัวหน้างานที่ดีจำเป็นต้องมีคุณสมบัติพื้นฐานอย่างน้อย 2 ประการดังต่อไปนี้

1. ฐานที่ตนเองรับผิดชอบ ต้องรู้ถึงเป้าหมาย นโยบายขององค์กรที่ตนอยู่ ตลอดจนเข้าใจถึงส่วนในความรับผิดชอบของตน เพื่อยึดถือเป็นหลักในการบริหารอันจะส่งผลสำเร็จตามเป้าหมาย
2. รู้วิธีบริหารงาน และการปกครองบังคับบัญชา ต้องมีความสามารถในการกำหนดแนวดำเนินงานและวิธีการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง ตลอดจนวินิจฉัย สั่งการ เพื่อแก้ไขปัญหาลุप्तรรคต่าง ๆ ให้หมดไป มอบหมายงานให้บุคคลที่เหมาะสมปกครองผู้ใต้บังคับบัญชาให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

สำหรับคุณลักษณะที่ดีโดยทั่ว ๆ ไปของผู้บริหารหรือหัวหน้างาน มีผู้รู้ได้กล่าวไว้มากมายและหลากหลายความคิด แต่เมื่อสรุปรวมเป็นหมวดหมู่แล้วคุณลักษณะที่ดีของผู้บริหารหรือหัวหน้างานพอจะสรุปได้ดังนี้คือ จะต้องเป็นผู้มีความรู้ เช่น รู้ข้อเท็จจริงพื้นฐานเพื่อสั่งการ รู้วิทยาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ (ประชุม โพธิกุล. 2532 : 16) มีความสามารถเหนือคนอื่น ไม่ว่าจะเป็นทักษะเชิงเทคนิคหรือด้านอื่น ๆ มีความเฉลียวฉลาด มีความรอบคอบในการปฏิบัติงาน (เสนาะ ตีเยาว์. 2532 : 365 - 366) มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ เช่น สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี มีอารมณ์มั่นคง สามารถเผชิญกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม (พยอม วงศ์สารศรี. 2532 : 232) ในส่วนของคุณลักษณะด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความมีมนุษยสัมพันธ์ การมีมารยาทในสังคม ความอดุสาหะวิริยะ ความยุติธรรม ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีการตัดสินใจที่เด็ดขาด และมีความกระตือรือร้น ล้วนเป็นคุณลักษณะที่สำคัญและจำเป็น

สำหรับผู้บริหาร ซึ่ง (จำเรียง ภาวิจิตร. 2532 : 23 - 24) ฮอย และมิสเคิล (Hoy and Miskel. 1982 : 222) ต่างก็เห็นพ้องต้องกันว่าเป็นคุณลักษณะที่ผู้บริหารโดยทั่ว ๆ ไปควรมีทั้งสิ้น

คุณลักษณะของผู้บริหาร หมายถึง ศักยภาพทางความรู้ หรือทักษะที่ช่วยให้ผู้บริหารปฏิบัติงานได้สำเร็จ (Pellegrino and Vamhagan. 1985 : 1) และคุณลักษณะของผู้บริหารคือ สิ่งต่าง ๆ ในตัวผู้บริหารที่มีมาแต่กำเนิดและเกิดจากการเรียนรู้ ได้แก่ ความรู้ทั่วไป แรงจูงใจ ลักษณะนิสัย ภาพพจน์ที่มองตนเอง บทบาททางสังคม หรือความชำนาญเฉพาะงานของผู้บริหารซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานให้สำเร็จดีเยี่ยม โดยบังเอิญ หรือโดยไม่ตั้งใจ (สมภพ โรจนพันธ์ บุญมาก พรหมพ้วย และภกพร ตริรัตน์ตระกูล. 2530 : 97) ดังนั้นคุณลักษณะของผู้บริหารจึงสรุปความหมายไว้ว่าเป็นคุณลักษณะด้านดีเด่นของผู้บริหารซึ่งมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานให้สำเร็จนั่นเอง

การที่ผู้บริหารจะปฏิบัติงานได้ดีมีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารจะต้องมีคุณลักษณะที่ดีเด่นเป็นพิเศษในหลาย ๆ ด้าน แต่คุณลักษณะเบื้องต้นที่ผู้บริหารควรมีเพื่อเป็นพื้นฐานในการทำงานให้เกิดผลดีคือ มีคุณลักษณะพิเศษเฉพาะตัว คือมีบุคลิกภาพและอุปนิสัยส่วนตัวที่ดี มีความรู้ความสามารถในการบริหาร และการนำ คือมีความสามารถด้านการใช้เทคนิคและวิธีทำงาน มีมนุษยสัมพันธ์เข้ากับคนได้ มีความตั้งใจสูง คือมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความอดสาหะพยายาม มีความรับผิดชอบ เช่น อุทิศเวลาให้แก่งานในหน้าที่ เป็นที่พึ่งแก่ผู้น้อย รับผิดชอบผลการปฏิบัติงาน กล้าเผชิญต่อเหตุการณ์ มีความเป็นธรรม ฟังความเห็นทุกด้าน มีเหตุผล เอาใจใส่ในความเป็นอยู่ของผู้ใต้บังคับบัญชา มีใจกว้างรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่าย มีฐานะทางสังคม มีมนุษยสัมพันธ์ดี (ศิริพร พงศ์ศรีไพโรจน์. 2529 : 7 - 10)

เมื่อพิจารณาลักษณะที่สำคัญของผู้บริหารการศึกษา พันธ์ หันนากินทร์ (2530 : 63 - 67) ได้จำแนกคุณลักษณะที่สำคัญของผู้บริหารไว้ 2 ประการคือ

1. คุณลักษณะส่วนตัว ผู้บริหารการศึกษาควรประกอบด้วยคุณลักษณะส่วนตัว ดังนี้คือ มีสุขภาพดี มีความเฉลียวฉลาด มีความประพฤติ มีอารมณ์มั่นคง มีความสามารถในการแสดงออกซึ่งความคิด ความไม่เห็นแก่ตัว ความรู้จักเกรงใจผู้อื่น การมีไหวพริบปฏิภาณดี เป็นต้น

2. คุณลักษณะทางวิชาชีพ ผู้บริหารการศึกษาควรมีคุณลักษณะทางวิชาชีพ ดังนี้

2.1 ความรู้ทางวิชาการ ได้แก่ ความรู้ทางวิชาการทั่วไปและความรู้ทางวิชาชีพ

2.2 ระดับความรู้ หมายถึง ระดับการศึกษาที่ได้จากการศึกษาเล่าเรียน ซึ่งไม่ควรต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ระดับการศึกษาเป็นเครื่องแสดงถึงความสามารถทางสติปัญญาและความรู้ที่จะนำไปประกอบกับคุณลักษณะอื่น ๆ

2.3 ประสบการณ์ ผู้บริหารที่ดีส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานหรือผ่านงานต่าง ๆ มาแล้ว ประสบการณ์ช่วยให้เข้าใจปัญหาและสถานการณ์ตามความเป็นจริงดีขึ้น ซึ่งช่วยให้มีความมั่นใจและตัดสินใจได้ดีขึ้น

2.4 การฝึกอบรมระหว่างประจำการ เช่น การศึกษาต่อ การประชุมทางวิชาการ การสัมมนา เป็นต้น

สำหรับสังคมไทยนั้น คุณลักษณะที่ดีและจำเป็นสำหรับผู้บริหารซึ่งจะประกอบไปด้วยคุณลักษณะทางกาย วาจา จิตใจ ความคิดในการทำงานและทางสังคม ดังนี้คือ ต้องเป็นผู้ที่มีสุขภาพทั้งกายและใจแข็งแรงสมบูรณ์ การพูด ทำทาง และบุคลิกภาพดี ซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและผู้อื่น มีความรู้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กระตือรือร้น จลลาดรอบรู้ มีความรักและศรัทธาในงานที่ทำ รู้จักยอมขอม มีคุณธรรม รู้จักควบคุมตนเอง และจงใจคน ตัดสินใจ และใช้ดุลยพินิจได้ถูกต้อง กล้าหาญ เด็ดขาด จริงจัง ไม่โลเล มีความอดทน มีสมาธิในการทำงาน ใจคอหนักแน่น ตั้งตัวอยู่เสมอ ยกล่องให้เกียรติเพื่อนร่วมงาน มีเทคนิคและความแนบเนียนในการทำงาน สื่อความหมายดี และการสังคมดี (กิติ ตยัคคานนท์. 2533 : 70 - 82) ซึ่ง วินัย พัฒนรัฐ (2523 : 1 - 7) ก็ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้บริหารการศึกษาไทยว่า ควรจะมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการทำงานของผู้บริหารดังนี้คือ เป็นคนมีภูมิรู้ ภูมิธรรม ภูมิฐาน มีความจงรักภักดีต่อสถาบัน เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง เป็นที่พึ่งของผู้ใต้บังคับบัญชา ทำงานเป็นทีม มีความเสียสละสูง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นนักพูดที่ดีประสิทธิภาพ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ และมีความเป็นประชาธิปไตย

จากการศึกษาบทบาท อำนาจหน้าที่และคุณลักษณะของผู้บริหารจากเอกสารตำราและผลงานวิจัย สามารถสรุปและประยุกต์ในการวิจัยในครั้งนี้ว่า หัวหน้างาน

อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึกควรมีคุณลักษณะที่สำคัญ ๆ ซึ่งวิเคราะห์เป็น 2 ด้านด้วยกันคือ

1. คุณลักษณะทางด้านวิชาชีพ
2. คุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพ

1. คุณลักษณะทางด้านวิชาชีพ คุณลักษณะทางวิชาชีพ หมายถึง ความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวกับวิชาชีพหรืองานที่จะทำ ซึ่งตรงตามความต้องการของลักษณะงานในตำแหน่ง (สมเกียรติ เจริญฉิม. 2532 : 15) คุณลักษณะทางวิชาชีพจะเกี่ยวข้องกับทักษะ การปฏิบัติงานของผู้บริหาร เช่น ความสามารถในการปฏิบัติงาน ภาวะผู้นำ การตัดสินใจ คุณธรรม และจริยธรรม ฯลฯ

จุมพล สวัสดิ์ยากร (2520 : 358 - 331) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะทางด้านวิชาชีพของผู้บริหารไว้ 9 ประการดังนี้

1. มีความสามารถในการวางแผนการปฏิบัติงาน
2. มีความสามารถในการจัดระเบียบองค์การและจัดตัวบุคคลให้เข้าทำงาน
3. มีความสามารถในการควบคุมการใช้จ่ายเงิน
4. มีความสามารถในการประชาสัมพันธ์
5. มีความสามารถในการประสานงาน
6. มีความสามารถในการบำรุงขวัญผู้ร่วมงาน
7. มีความสามารถในการควบคุมบังคับบัญชาผู้ร่วมงาน
8. มีความสามารถในการประเมินผลงาน
9. สามารถปรับปรุงงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ (2527 : 33 - 40) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะทางด้านวิชาชีพไว้ว่า เป็นความสามารถในการใช้ความรู้และเครื่องมือทางการบริหาร ความสามารถในการจูงใจคน ความสามารถในการตัดสินใจ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ วางนโยบายและแผนงาน

เมื่อกล่าวโดยเฉพาะถึงคุณลักษณะด้านความสามารถในการปฏิบัติ สมพงษ์ เกษมสิน (2523 : 293 - 296) ได้แสดงความคิดเห็นว่า ผู้บริหารที่ดีจะประกอบไปด้วยคุณลักษณะใน 4 ด้าน ที่สำคัญคือ

1. ด้านภูมิหลังและประสบการณ์ ผู้บริหารที่ดีจะต้องมีคุณสมบัติในด้านการตัดสินใจ วินิจฉัย สั่งการ วางแผน ความสามารถด้านเทคนิค และการบริหาร
 2. ด้านสติปัญญาและคุณภาพสมอง ผู้บริหารที่ดีจะต้องมีความสามารถในด้านภาษา ด้านเหตุผล ความสามารถที่จะจดจำ มีความรอบรู้ มีความสามารถในการวินิจฉัย และความสามารถในการยืดหยุ่น
 3. ด้านคุณลักษณะทางร่างกาย ผู้บริหารจะต้องมีรูปร่างสมบูรณ์แข็งแรง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานโดยเฉพาะ เป็นที่ยอมรับนับถือของผู้ร่วมงานว่าเป็นผู้มีความเข้มแข็งอดทน หรือเป็นคุณลักษณะที่จะให้ผู้อื่นเชื่อถือในความพร้อมของร่างกายได้
 4. ด้านบุคลิกภาพและความสนใจ ผู้บริหารควรที่จะเป็นผู้ที่มีความสนใจ ความเชื่อมั่นเป็นผู้บรรลุนิติภาวะทางอารมณ์ มีระดับความปรารถนาสูงในการปฏิบัติงานให้บรรลุผล และมีคุณค่าระดับความปรารถนานี้จะเป็นเครื่องผลักดันให้ผู้บริหารสละแรงกายแรงใจแก่การปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่
- สำหรับ ประชุม รอดประเสริฐ (2527 : 59) ได้ระบุถึงคุณลักษณะที่ผู้บริหารควรมีและเป็นลักษณะที่จะทำให้วิชาชีพการเป็นนักบริหารประสบผลสำเร็จมีดังต่อไปนี้
1. เป็นผู้มีความเฉลียวฉลาด มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ และมีความเป็นปัจจุบันเสมอ
 2. เป็นผู้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่มีความสามารถสลับซับซ้อน และแก้ปัญหานั้น อาศัยเหตุผลและข้อมูลที่ได้พิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบแล้ว และรู้จักใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการแก้ปัญหา
 3. เป็นผู้มีความคิดกว้างไกล ปฏิบัติงานในหน่วยงานด้านความมีระเบียบ มีความซื่อสัตย์และรู้จักใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการแก้ปัญหา
 4. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ และมีความยุติธรรม
 5. เป็นผู้ใช้เวลาให้กับหน่วยงานอย่างแท้จริง และเอาจริงเอาจังกับงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ
 6. เป็นผู้ชอบการวิเคราะห์ ทดลอง และมีจินตนาการสูง และมีความกล้าที่จะตัดสินใจ หากได้พิจารณาแล้วว่าการตัดสินใจมีผลประโยชน์ต่อส่วนรวม

คุณลักษณะทางด้านวิชาชีพ ยังเกี่ยวข้องผูกพันกับภาระผู้นำอย่างใกล้ชิด เพราะผู้บริหารจะต้องใช้ความสามารถในการจูงใจคนให้ปฏิบัติงาน สโตนอร์ (Stoner. 1982 : 148) ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า “ภาวะผู้นำ” ไว้ว่า เป็นกระบวนการของการสั่งการ (directing) และการชักจูง (influencing) สมาชิกของกลุ่มให้ปฏิบัติงานไปสู่ความสำเร็จ ส่วนแคสท์ และ โรเซนชวิก (Kast and Rosenzweig. 1985 : 387) ให้นิยามไว้ว่า ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการใช้อิทธิพลต่อกิจกรรมของแต่ละบุคคล หรือของกลุ่มในความพยายามที่จะทำให้สัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมาย ในสภาพการณ์ใดสภาพการณ์หนึ่ง

ธงชัย สันติวงษ์ (2530 : 21) ได้อธิบายลักษณะและความสำคัญของความเป็นผู้นำไว้ว่า ผู้บริหารในฐานะที่เป็นผู้นำขององค์การจะต้องเป็นผู้มีภาระหน้าที่ที่จะก่อให้เกิดความร่วมมือ (cooperation) อย่างดีระหว่างสมาชิกฝ่ายต่าง ๆ ขององค์การ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งบริหารต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้จัดการสำนักงาน หัวหน้าฝ่ายผลิต ผู้ควบคุมงาน หรือตัวประธานของบริษัทต่าง ๆ ก็จะต้องรับบทบาทความเป็นผู้นำ (leadership) ทั้งสิ้น โดยอาศัยความเป็นผู้นำนี้เองผู้บริหารจะต้องสามารถรวบรวมพลัง และใช้ประโยชน์ของคนงานให้ช่วยกันทำงานเพื่อผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การ

การที่นักบริหาร (managerial leader of executive) จะนำคนอื่นเพื่อให้คนอื่นเชื่อฟัง มีความเคารพนับถือ มีความเชื่อมั่นไว้วางใจ มีความร่วมมือร่วมใจกับผู้นำอย่างเต็มที่ เพื่อให้การปฏิบัติการกิจของหน่วยงาน บรรลุเป้าหมายไปได้อย่างดียิ่งขึ้น มนุษย์ วงศ์นารี (2530 : 35) มีความเห็นว่าผู้นำจะต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญ ๆ 4 อย่างคือ เป็นผู้มีความสามารถสูง เป็นผู้ที่ได้รับยอมรับนับถือจากคนอื่นสูง เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบสูง เป็นผู้ที่มีคุณวุฒิ วุฒิภาวะสูง นอกจากคุณลักษณะที่สำคัญของนักบริหารที่กล่าวมาแล้ว ทรงศักดิ์ สิงหาด (2531 : 121 - 123) ยังได้รวบรวมคุณลักษณะของผู้บริหารหรือผู้นำของ เอ็ดวิน กิเซลลี (Edwin Ghiselli) เพิ่มเติมไว้ดังต่อไปนี้คือ มีความสามารถในการนิเทศงาน เช่น ความสามารถในการอำนวยความสะดวก จัดรวบรวมและผสมผสานกิจการต่าง ๆ ของกลุ่มให้การทำงานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย มีความเฉียบแหลม คือความสามารถในการสร้างความคิดเข้าใจในสิ่งที่เป็นนามธรรม และสามารถทำความเข้าใจในเรื่องราวต่าง ๆ ทั้งยังเรียนรู้และสามารถในการวินิจฉัยได้ถูกต้อง ความต้องการ เป็นผู้ประสบผลสำเร็จอย่างสูง ความต้องการสมหวังในความปรารถนา

อย่างสูง และความเด็ดขาด คือความพร้อม ความรวดเร็วในการตัดสินใจอย่างรอบคอบ ระมัดระวัง

สำหรับเรื่องการตัดสินใจและคุณธรรมของผู้บริหารนั้น ก็ถือว่าเป็นคุณลักษณะที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งเช่นกัน เพราะผู้บริหารจำเป็นจะต้องตัดสินใจเกือบทุกเรื่องภายในองค์กร หากตัดสินใจไม่ดีมีความผิดพลาดนั้นหมายถึงอนาคตขององค์กร (กิตติมา ปรีดีดิolk. 2529 : 114) ในทำนองเดียวกัน ประชุม รอดประเสริฐ (2527 : 24) ได้อธิบายไว้ว่าผู้บริหารจะต้องมีคุณธรรมทั้งกาย วาจา และใจ ผู้บริหารจะต้องมีศีลธรรมจรรยาในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น เช่น ช่วยเหลือผู้ได้บังคับบัญชาด้วยความเต็มใจ ใช้วาจาสุภาพกับคนทุกคน

คุณธรรมซึ่งผู้บริหารทุกคนควรจะศึกษาและนำมาเป็นหลักปฏิบัติก็คือ คุณธรรม 4 ประการ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน พระราชทานแก่ พสกนิกรชาวไทย (สมัยศ มีเทศน์. 2531 : 13) ไว้ดังนี้คือ

ประการแรกคือ การรักษาความสัจ ความจริงใจต่อตัวเองที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม

ประการที่สองคือ การรู้จักข่มใจตนเอง ฝึกใจตนเองให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัจความดีนั้น

ประการที่สามคือ การอดทน อดกลั้น และอดออม ที่จะไม่ประพฤติล่วงความสัจสุจริตไม่ว่าเหตุประการใด

ประการที่สี่คือ การรู้จักวางความชั่ว ความทุจริต และรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตน เพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

คุณธรรมทั้ง 4 ประการนี้ถือได้ว่าเป็นสิ่งที่หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีต้องน้อมนำไปปฏิบัติเป็นการทำจิตใจให้สูงส่ง เป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ร่วมงานและบุคคลทั่วไปเพื่อให้เกิดความเลื่อมใสศรัทธา อันก่อให้เกิดการร่วมมือในการปฏิบัติงานในที่สุด

คุณลักษณะทางด้านวิชาการ คุณลักษณะทางด้านวิชาการ หมายถึง ระดับการศึกษาหรือวุฒิทางการศึกษา ความรู้สาขาต่าง ๆ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ผู้บริหารพึงมี เพราะผู้บริหารการศึกษาจะต้องเป็นผู้นำทางวิชาการด้วย (บุญมา กัมปนาทพงษ์. 2532 : 25)

อิทธิมน ฌ นคร (2521 : 12 - 13) ได้ให้ความเห็นว่า ผู้บริหารควรประกอบด้วยคุณลักษณะที่สำคัญ ๆ คือ มีพื้นฐานการศึกษาที่สูงพอ มีความรู้ด้านวิชาการเฉพาะด้านอย่างลึกซึ้ง มีประสบการณ์และระดับความรู้ในตำแหน่งสูงพอ มีความสามารถต่อการทำงานเป็นกลุ่ม มีการฝึกอบรมในระหว่างประจำทำงาน

อุทัย บุญประเสริฐ (2521 : 11) ได้อภิปรายเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ว่า สิ่งสำคัญประการหนึ่งสำหรับผู้บริหารการศึกษาในแง่ของความรู้และประสบการณ์คือ วุฒิทางการศึกษา วุฒิทางการศึกษาจะเป็นเครื่องแสดงถึงความรู้และความสามารถของคนนั้น ๆ และสังคม โดยทั่วไปมักจะให้การยอมรับแก่ผู้ที่มีระดับการศึกษา โดยให้ข้อสังเกตว่าในวงราชการไทยปัจจุบันนี้เราได้พบว่าระดับการศึกษาเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการบุกเบิกทางไปสู่การเป็นผู้นำ วุฒิหรือระดับชั้นทางการศึกษาเป็นสิ่งที่มีส่วนส่งเสริมบทบาทในฐานะผู้นำเป็นสิ่งที่ยอมรับนับถือในวงราชการไทย โดยเฉพาะผู้ได้รับปริญญาเอก ไม่ว่าจากสาขาใด มหาวิทยาลัยใดประเทศใดก็ตาม สังคมและวงราชการไทยเตรียมพร้อมที่จะรับอยู่เสมอ ในการกระทำจะพูดจะเสนอความคิดเห็นมักจะได้รับการเอาใจใส่จากทุกฝ่าย

ฉะนั้นผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ หมั่นศึกษาเพิ่มเติม ศึกษาหาความรู้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ อรุณ รักธรรม (2527 : 104 - 108) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การเป็นผู้นำนั้นความรู้เป็นสิ่งจำเป็นที่สุด เพราะจะเป็นเครื่องมือช่วยรักษาสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ผู้บริหารที่รักความก้าวหน้าและมุ่งหวังจะประสบผลสำเร็จในอาชีพนักบริหารจะต้องศึกษาเพิ่มเติมให้ทันสมัยอยู่เสมอ

ส่วนจิต วรุตบางกูร และสุพิชญา ธีรกุล (2523 : 79 - 80) กล่าวว่า ผู้นำหรือผู้บริหารที่มีความสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพจะต้องมีความรู้พื้นฐานดังต่อไปนี้

1. มีพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ในการบริหารมาก่อน ความรู้และประสบการณ์จะทำให้ผู้บริหารสามารถคาดการณ์ มองเห็นปัญหาและงานที่จะต้องดำเนินการได้อย่างตลอด ผู้บริหารที่มีพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ จะสามารถนำความรู้เหล่านั้น มาใช้ดำเนินงานทุกชนิดได้

2. มีความรู้ทั่วไป หมายถึง ผู้บริหารจะต้องมีความรู้อย่างกว้างขวางเกี่ยวกับธรรมชาติของงานในหน้าที่และรู้เท่าทันเหตุการณ์ ตลอดจนมีความสามารถในการวิเคราะห์และวิจัยเป็นอย่างดี

3. มีทักษะและความสามารถทางด้านภาษา เนื่องจากผู้บริหารต้องทำงานเกี่ยวกับบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ การใช้ถ้อยคำในการพูด อ่าน เขียน และรายงานทั้งในหน่วยงาน และในที่สาธารณะ จึงมีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง

4. มีความจำดี คือความสามารถจดจำสิ่งต่าง ๆ รวมทั้งชื่อผู้ร่วมงานและลักษณะของงานได้ดี เพื่อให้ผู้ร่วมงานเกิดความศรัทธา เลื่อมใสและภาคภูมิใจมากขึ้น

จากผลการสัมมนาเรื่อง “นักบริหารการศึกษาไทย” ของคณะนิพนธ์ปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2523 ในส่วนที่เกี่ยวกับความรู้ความสามารถของผู้บริหารการศึกษา สามารถสรุปได้ว่าต้องประกอบด้วย (นักบริหารการศึกษาไทย, 2523 : 18)

1. วุฒิทางการศึกษา ผู้บริหารการศึกษาควรจะเป็นผู้มีวุฒิการศึกษาสูงพอสมควร อย่างน้อยที่สุดควรมีวุฒิปริญญาตรี เพราะค่านิยมสังคมไทยยังถือว่าวุฒิด้านการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ

2. ความรู้ทางการบริหารการศึกษา ได้แก่ มีความรู้ และทักษะในหน้าที่อย่างกว้างขวาง เช่น ทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหาร ได้แก่ ทักษะทางคณิตศาสตร์ ทักษะในทางมนุษยสัมพันธ์ และทักษะทางเทคนิค ส่วนความรู้ตามภารกิจของผู้บริหาร ได้แก่ ความรู้ในการบริหารงานวิชาการ บุคลากร ธุรการและการเงิน อาคารสถานที่ กิจการนักเรียน และความสัมพันธ์กับชุมชน รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับสภาพสังคม

3. ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับการศึกษา เนื่องจากการจัดการศึกษาต้องดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลและอยู่ในความควบคุมของรัฐบาล

สรุปได้ว่า คุณลักษณะทางด้านวิชาการ สำหรับหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึก ประกอบไปด้วยสิ่งต่อไปนี้คือ ระดับความรู้ หรือวุฒิทางการศึกษา ความรู้ทั้งที่เกี่ยวกับความรู้ทั่วไปและความรู้ในการปฏิบัติ การฝึกอบรม การศึกษาค้นคว้าและประสบการณ์ในการทำงาน

2. คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ คำว่า “บุคลิกภาพ” หมายความว่า เป็นสภาพนิสัยจำเพาะคน (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2525 : 480) หรือแบบแผนพฤติกรรมของบุคคลที่มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบตัว อันประกอบไปด้วยลักษณะภายนอกที่แสดงออก และลักษณะเฉพาะภายในของบุคคล ซึ่งทำให้บุคคลนั้นแตกต่างจากบุคคลอื่น (จิรภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์, 2532 : 140)

บุคลิกภาพของคนไม่ใช่เป็นสิ่งที่เกิดมาพร้อมกับบุคคลนั้นทั้งหมด ยกเว้นเพียงรูปร่างหน้าตา สัดส่วน สีสันของร่างกาย นอกนั้นเกิดจากการฝึกฝน อบรม เรียนรู้ และมีประสบการณ์ภายหลังทั้งสิ้น แต่โดยความหมายของบุคลิกภาพแล้วหมายถึงทุกสิ่งประกอบเป็นตัวบุคคล ทั้งนี้เนื่องจากอิทธิพลของพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ และบุคลิกภาพจะมีผลโดยตรงต่อกิจการงาน ชีวิตส่วนตัวและสังคม (ชนา โมลภิธ. 2527 : 43)

จากรายงานของนักจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ที่กล่าวถึงบุคลิกลักษณะที่ดี ซึ่งเสถียร เหลืออร่าม (2525 : 37) ได้สรุปไว้มีดังนี้คือ ความร่าเริง แจ่มใส สดชื่น ความปรารถนาดีเรียบร้อย ความเป็นมิตร ความพอใจในงาน ความช่วยเหลือผู้อื่น ความไม่เห็นแก่ตัว การมีอารมณ์ขัน ความรอบคอบ ความอดทน และความสามารถทำอะไรได้อย่างเหมาะสม

นาวิ รังสิวารักษ์ (2527 : 63 - 65) ได้ระบุถึงบุคลิกภาพของนักบริหารที่ดีไว้ดังนี้คือ เป็นคนมีเหตุผล มีน้ำใจเป็นนักกีฬา มีความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นผู้รู้จักประนีประนอม มีความละเอียดเกรงกลัวต่อการทำบาป อุทิศตนเพื่อส่วนรวม มีความขยันขันแข็ง และเป็นนักต่อสู้

สำหรับ จุฬา บุรีภักดิ์ (2529 : 22 - 25) ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดี 13 ประการดังนี้คือ มีสุขภาพดี แต่งกายเรียบร้อยเหมาะสมและสวยงาม รักษาความสะอาดของร่างกายและเครื่องแต่งกาย การปรากฏตนและวางตนได้เหมาะสม พุดจาและน้ำเสียงนุ่มนวล อ่อนหวาน มีความซื่อสัตย์และภักดี มีความขยันหมั่นเพียร และไว้วางใจได้ เป็นผู้สุภาพอ่อนน้อม และมีไหวพริบ รู้จักเคารพยำเกรงต่อผู้ที่ควรเคารพ ยอมรับอุดมคติ การติชมคำวิพากษ์วิจารณ์และคำแนะนำผู้อื่น ให้ความร่วมมือกับผู้อื่น มีความกระตือรือร้นและมานะในทางดี สามารถที่จะสมาคมกับบุคคลทุกประเภท มีความไว้วางใจได้

ผู้บริหารที่ดีมีเสน่ห์ที่สามารถโน้มน้าวจิตใจคนได้ จะต้องมีบุคลิกภาพดีทั้งภายนอกและภายใน เสน่ห์ ศรีสุวรรณ (2533 : 81 - 86) ได้กล่าวว่า บุคลิกภาพที่ดีมีเสน่ห์เกิดจากภายนอก ได้แก่ รูปร่างหน้าตาดีมีสง่าราศรี มีการแต่งกายที่เหมาะสมกับกาลเทศะ และกาลสมัย และมีอากัปกิริยาที่เหมาะสมเป็นไปตามธรรมชาติ ส่วนการสร้าง

เสน่ห์เกิดจากภายในก็คือ มีความจำเริญ ยำ มีความกระตือรือร้น มีความคิดสร้างสรรค์ มีความซื่อสัตย์สุจริตไม่เห็นแก่ตัว มีความจริงใจและมีความมีไหวพริบปฏิภาณดี

การที่บุคคลมีเสน่ห์หรือมีบุคลิกภาพที่ดี ชวนให้ผู้อื่นศรัทธาและมีความนิยมชมชอบยอมทำให้บุคคลนั้นกลายเป็นผู้นำได้ง่ายขึ้น เพราะบุคลิกภาพที่ใครเห็นใครชอบจะดึงดูดใจและจูงใจคนทำให้มีมิตรภาพระหว่างกันอย่างรวดเร็ว การมีบุคลิกภาพดีจะเป็นรากฐานให้บุคคลสร้างตัวเป็นผู้นำได้ง่ายดังคำกล่าว “บุคลิกภาพ คือขุมทรัพย์มหาศาล” (อุทัย หิรัญโต. 2524 : 55)

การพูดเป็นบุคลิกภาพที่สำคัญอย่างหนึ่งของผู้บริหาร ผู้บริหารต้องพูดสื่อสารกับบุคลากรอยู่เสมอ ดังนั้นผู้บริหารที่ดีจะต้องมีศิลป์และศาสตร์ในการพูด การพูดของผู้บริหารควรจะต้องมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้คือ มีความจริงใจ มีความมั่นใจ มีเอกลักษณ์ของตนเอง มีความหนักแน่น สำรวม มีความรอบรู้ปราชญ์เปรี๊ยะ และมีเขาวัวปัญญา มีความกระฉับกระเฉง มีความเป็นธรรมชาติต่อผู้อื่น มีความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (กิติ ตยัคคานนท์. 2530 : 53 - 56)

คุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพมีความสำคัญต่อนักบริหารเป็นอย่างมาก เพราะจะทำให้ผู้บริหารเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ บุคลิกภาพเป็นพื้นฐานของความเชื่อถือศรัทธาแก่ผู้พบเห็น ช่วยให้ธุระการงานสำเร็จได้ง่ายขึ้น ได้รับความร่วมมือ ความสะดวกสบายใจในการปฏิบัติหน้าที่การงานและเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม เป็นที่เรียกร้องต้องการของกลุ่ม ทำให้กลุ่มเกิดความมั่นคงทางด้านจิตใจ (กันยา สุวรรณแสง. 2533 : 4 - 5)

สรุปได้ว่า บุคลิกภาพของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และผู้ควบคุมการฝึกจะต้องมีสุขภาพดี แต่งกายเรียบร้อยเหมาะสม มีเหตุผล รู้จักประนีประนอม อุทิศตนเพื่อส่วนรวม พุดจาและน้ำเสียงนุ่มนวล ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น มีความจริงใจต่อเพื่อนร่วมงาน มีไหวพริบและปฏิภาณดี มีความขยัน กระตือรือร้นและมานะในทางที่ดี มีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน ซึ่งสามารถแบ่งได้ดังนี้

1. ด้านมนุษยสัมพันธ์ ได้แก่ สามารถที่จะสมาคมกับบุคคลทุกประเภท มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มีความเป็นมิตรและอยากช่วยเหลือผู้อื่น

2. ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ได้แก่ มีความซื่อสัตย์และภักดี ไม่เห็นแก่ตัว มีความเป็นธรรมต่อผู้อื่น มีอารมณ์มั่นคง มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อบาป เป็นนักต่อสู้ มีความหนักแน่น สำนวน

3. ความคิดริเริ่ม ได้แก่ สามารถใช้นวัตกรรมในการที่จะจัดและบริหารหน่วยงานและแสดงให้เห็นในความคิดสร้างสรรค์ที่ใช้ในหน่วยงาน

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

7.1 งานวิจัยในประเทศ

ประดม แสงสว่าง (2524 : 8 9) ได้ทำการวิจัยค้นหาลักษณะของนักบริหารการศึกษาไทยที่พึงประสงค์อย่างยิ่ง โดยสรุปไว้เรียงลำดับความสำคัญดังนี้ กล่าวคือชอบเมื่อทราบว่าสิ่งที่ได้สั่งหรือกระทำไปนั้นไม่ถูกต้อง ไม่เป็นผู้คอยรับแต่ความชอบแล้ว โยนความผิดให้ผู้อื่น มีความสามารถและกล้าแสดงความคิดของตนเองต่อที่ประชุมหรือผู้อื่น มีความสุขุมรอบคอบในการตัดสินใจ มีความลึกซึ้งกว้างขวางมองการณ์ไกล มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีปฏิภาณไหวพริบ ความจำ และสติปัญญาดี มีความกระตือรือร้นในการทำงาน และไม่รับสินบนหรืออาศัยอำนาจหน้าที่หาประโยชน์ส่วนตัว

สุปิตี ขุนภักดี (2529 : จ) ได้ทำการวิจัยเรื่องลักษณะที่พึงประสงค์ของศึกษาริการอำเภอ ตามความคิดเห็นของศึกษาริการอำเภอ ผู้บริหารการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องในภาคกลาง พบว่า คุณลักษณะที่เห็นด้วยอย่างยิ่งเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตนคือ มีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ ไม่เป็นโรคติดต่อหรือพิการใด ๆ มีความประพฤติดี มีมนุษยสัมพันธ์และบุคลิกภาพ ตามลำดับ ส่วนลักษณะที่พึงประสงค์ด้านวิชาชีพที่เห็นด้วยอย่างยิ่งคือ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ไม่ทอดทิ้ง ละเลย หรือหลีกเลี่ยงทำตนเป็นที่เชื่อถือได้ นอกจากนี้จากผลการจัดลำดับความสำคัญกลุ่มประชากรได้ให้ความสำคัญในข้อ ลักษณะที่พึงประสงค์ของศึกษาริการอำเภอในส่วนที่เกี่ยวกับความประพฤติเป็นลำดับแรก รองลงมาคือภาวะผู้นำ มนุษยสัมพันธ์ บุคลิกภาพ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความสามารถในการปฏิบัติงาน และความรู้ทางวิชาการ ตามลำดับ

สุรพงษ์ เปล่งรัศมี (2533 : ค) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหัวหน้าแผนกช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ใน 3 ด้านคือ ด้านความรู้ ทักษะและลักษณะนิสัย ผลการวิจัยพบว่า ควรมีวุฒิทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี

ทางวิชาชีพในสาขาที่รับผิดชอบ มีประสบการณ์ด้านการสอนวิชาชีพ สามารถจัดทำโครงการปฏิบัติงาน ถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนนำไปปฏิบัติได้ มีทักษะในการทำความเข้าใจและวิเคราะห์เรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว มีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์และการทำงาน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความสุขที่ดี มีความประพฤติที่เหมาะสม เป็นผู้ให้ความสำคัญกับเวลาและไม่มีประวัติเสียหายในเรื่องการเงิน

ครุณี สุวรรณขวลิต (2534 : 117) ได้สรุปผลการวิจัยเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารระดับกลาง ตามความคิดเห็นของบุคลากรในมหาวิทยาลัยภาคใต้ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารระดับกลาง ตามความคิดเห็นของบุคลากรในมหาวิทยาลัยในภาคใต้ ทั้ง 4 ด้าน เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์มาก ซึ่งลักษณะที่พึงประสงค์มากในแต่ละด้านมีดังนี้ ด้านวิชาการ ได้แก่ มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานบุคคล รู้จักใช้ทรัพยากรของหน่วยงานนั้น ๆ สามารถนำความรู้ความก้าวหน้าทางวิชาการมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ ด้านการบริหารงานและการเป็นผู้นำ ได้แก่ มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตน มีอารมณ์มั่นคง สามารถเก็บความลับของผู้อื่นได้เสมอ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ได้แก่ เป็นผู้มีจิตใจกว้างขวาง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และเปิดโอกาสให้ทุกคนได้ซักถามข้อข้องใจได้ มีความจริงใจต่อทุกคนทั้งต่อหน้าและลับหลัง รู้จักสำรวจและแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง ด้านคุณธรรม ได้แก่ ไม่อาศัยอำนาจหาผลประโยชน์เพื่อตนเองและพวกพ้อง ยินดีต่อความสำเร็จของผู้ใต้บังคับบัญชาเสมอ ยอมอุทิศเวลาให้แก่ทางราชการ เป็นคนตรงต่อเวลา

สมหมาย ชาพรหมมา (2532 : 53 - 54) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ไว้ดังนี้

1. ความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับตำแหน่งผู้บริหารศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดตามทัศนะของเจ้าหน้าที่ มีความสอดคล้องกันในแต่ละด้านรวม 5 ด้าน
2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดตามทัศนะของผู้บริหารศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนแยกเป็นด้านต่าง ๆ คิดเฉพาะข้อที่มีความต้องการมากที่สุดมีดังนี้

2.1 บุคลิกลักษณะทั่วไปมี 29 ข้อ เรียงตามลำดับดังนี้คือ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความยุติธรรม มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง มีความจริงใจต่อผู้อื่น แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี ปฏิบัติตนเสมอต้นเสมอปลาย จิตดีและมีไหวพริบดี มีอารมณ์มั่นคง วางตัวได้เหมาะสมกับกาลเทศะ กล้าเผชิญหน้ากับปัญหา บุคลิกน่าเลื่อมใสศรัทธา เอาใจใส่ต่อหน้าที่ ไม่เอาเปรียบเพื่อนร่วมงาน สุขภาพแข็งแรง สมบูรณ์ ตัดสินใจได้ดี ปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นได้ดี สนใจติดตามงานที่มอบหมาย กว้างขวางเป็นที่รู้จักคนทั่วไป เป็นคนตรงต่อเวลา แต่งกายเรียบร้อยเหมาะสมกับวัย มีแนวคิดใหม่ ๆ ในการทำงาน มีความรู้รอบตัว เชื่อนั่นตนเอง ดันตัวและทันเหตุการณ์ กระฉับกระเฉงว่องไว มีความเมตตากรุณา และมีความสามารถในการจูงใจคน

2.2 ความรู้ความสามารถในการบริหารทั่วไป มี 10 ข้อ เรียงตามลำดับดังนี้คือ ไม่อาศัยอำนาจหน้าที่หาประโยชน์ส่วนตัว สามารถสร้างขวัญ และกำลังใจแก่ผู้ร่วมงาน สามารถสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ สามารถใช้คนให้เหมาะสมกับงาน ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี มีความรู้เรื่องระเบียบของทางราชการได้ทัน รู้จักใช้วิธีการพัฒนาบุคลากรและสร้างความก้าวหน้าให้กับผู้ร่วมงาน

2.3 ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ คือเข้าใจหลักสูตรและกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน ส่วนอีก 6 ข้อ ต้องการในระดับมากคือ เข้าใจจิตวิทยาการศึกษาผู้ใหญ่ เข้าใจและเห็นความสำคัญของการสอน สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน สามารถจัดสภาพแวดล้อมในศูนย์ให้ส่งเสริมการเรียนการสอน สามารถนิเทศการสอนและเข้าใจเรื่องการวัดและประเมินผล

2.4 ความรู้ความสามารถในการบริหารการศึกษานอกโรงเรียนมี 6 ข้อคือ เข้าใจนโยบายและความมุ่งหมายของงานการศึกษานอกโรงเรียน สามารถสร้างสัมพันธภาพอันดีกับหน่วยงานอื่นและชุมชน ความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า สามารถจัดองค์การของศูนย์ได้เหมาะสม สามารถพัฒนาผู้ร่วมงานให้มีประสิทธิภาพและสามารถวางแผนจัดทำแผนงานและโครงการ

2.5 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแผนและนโยบายการพัฒนาชนบทในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานการศึกษานอกโรงเรียนมี 6 ข้อคือ สามารถสร้างความสำนึกของการทำงานให้กับผู้ร่วมงาน สามารถประสานงานกับหน่วยงานภายนอก เข้าใจนโยบายการ

พัฒนาชนบท เข้าใจนโยบายชนบท เข้าใจวิธีทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่น และเข้าใจนโยบายเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต

7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

บาส (Bass, 1981 : 65 - 66) ได้ศึกษาผลงานวิจัยของ สต็อกคิลล์ เกี่ยวกับบุคลิกภาพและพฤติกรรมของผู้บริหาร โดยจำแนกออกเป็นกลุ่มตามผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ

1. บุคลิกภาพและพฤติกรรม จากผลการวิจัยมากกว่า 15 เรื่องพบว่า ผู้บริหารควรมีบุคลิกภาพและพฤติกรรมเหนือบุคคลอื่น ๆ ในเรื่องต่อไปนี้คือ มีเชาว์ปัญญาดี มีนิสัยรักการศึกษาค้นคว้า ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ มีความรู้ทันสมัย และกว้างขวาง ชอบกิจกรรมและงานสังคม มีมารยาทสังคมดี มีฐานะทางเศรษฐกิจดี

2. บุคลิกลักษณะของผู้บริหารที่ได้รับการยืนยัน จากผลการวิจัยมากกว่า 10 เรื่อง พบว่า ผู้บริหารจะมีบุคลิกลักษณะดังนี้คือ มีความสามารถในการเข้าสังคม รู้จิตวิทยาในการเจรจา มีมารยาทสังคมดี มีความคิดริเริ่มทำสิ่งใหม่ ๆ เพื่อนำไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมได้ มีความอดทนต่อความยากลำบาก อดทนต่อปัญหารอบด้านโดยไม่เสียกำลังใจ รู้หลักและวิธีทำงาน มีความเชื่อมั่นในตนเอง หมั่นศึกษาหาความรู้เพื่อเสริมคุณค่าของตนให้เป็นผู้มีความสามารถ มีความเชื่อมั่นที่จะทำงานเป็นผู้ที่รู้จักของคนทั่วไป มีความสามารถในการเปลี่ยนแปลง และคิดสิ่งใหม่ ๆ เป็นผู้มีความสามารถในการพูด และสามารถเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. คุณสมบัติที่มีความสัมพันธ์สูงกับการเป็นผู้บริหารคือ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นที่นิยมของปวงชน มีความสามารถในการเข้าสังคม มีความสามารถในการตัดสินใจ มีความปรารถนาที่จะทำดีที่สุด มีอารมณ์ขัน มีความร่วมมือกับผู้อื่น และมีความสามารถในทางกีฬา

4. องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการเป็นผู้บริหาร แยกออกได้เป็น

5 ประเภทคือ ความรู้ สถิติปัญญา ความกระตือรือร้น ความสามารถในการพูด ความคิดริเริ่ม การตัดสินใจ ความสำเร็จ ได้แก่ การศึกษาความรู้ การงานและการกีฬา ความรับผิดชอบ ได้แก่ การเป็นที่พึงของคนอื่น ความเพียรพยายาม ความเชื่อมั่นในตัวเอง ความปรารถนาที่จะทำดีที่สุด สถานะ ได้แก่ สถานะทางสังคม ทางเศรษฐกิจ และ

การเป็นที่นิยมคนอื่น สถานการณ์ ได้แก่ ทักษะ ความต้องการและความสนใจของผู้บริหารตามจุดประสงค์ที่ต้องการจะบรรลุถึงความสำเร็จ

จากการสรุปงานวิจัยต่าง ๆ เกี่ยวกับการเป็นผู้บริหารของ สต็อกคิลล์ (Stogdill. 1974 : 17 - 23) ทั้งในปี 1984 และ 1970 มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ลักษณะของผู้บริหารที่ดีมีดังนี้ ลักษณะทางกาย ซึ่งได้แก่ ความแข็งแรง ส่างผ่าเผย ภูมิหลังทางสังคม ได้แก่ การศึกษาดี มีฐานะทางสังคมดี สถิติปัญญาดี เฉลียวฉลาด การตัดสินใจ มีทักษะในการสื่อความหมายและการพูด บุคลิกภาพที่ตื่นตัวเสมอ ควบคุมอารมณ์ได้ มีความคิดริเริ่ม และสร้างสรรค์ มีจริยธรรมและมีความเชื่อมั่นในตนเอง ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับงาน ได้แก่ ความปรารถนาที่จะทำให้อดีที่สุด มีความรับผิดชอบไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคมุ่งทำงาน ลักษณะทางสังคม ได้แก่ ความปรารถนาที่จะทำงานร่วมกับคนอื่น มีเกียรติเป็นที่ยอมรับของสมาชิก เข้าสังคมเก่ง และมีความฉลาดเฉลียวในการสังคม

ผลจากการวิจัยของ ฮัฟฟีนส์ (Huffhines. 1984 : 705 - A) เรื่องรูปแบบแพทช์โมนิคส์ เพื่อการเป็นผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ พบว่า ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพคือผู้บริหารที่สามารถนำสภาพแวดล้อมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางการบริหาร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ผู้บริหารจะต้องศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร และผู้บริหารจะต้องแสดงบุคลิกภาพเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม โดยต้องคำนึงถึงภารกิจที่ต้องปฏิบัติ ตลอดจนมีปฏิสัมพันธ์กับสังคม และจากการศึกษาวิจัยของเพรสเซล (Pressel. 1956 : A) เรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพซึ่งวัด 16 องค์ประกอบของบุคลิกภาพโดยเครื่องมือแคเพเทลล์กับสิ่งที่จำเป็นยิ่งในการเป็นผู้นำ พบว่า ผู้สำเร็จปริญญาเอกจะให้ความอบอุ่นกับเพื่อนร่วมงานมากกว่าผู้สำเร็จปริญญาโท ผู้บริหารที่สำเร็จปริญญาเอกจะยึดกลุ่มเป็นสำคัญ และผู้บริหารโดยทั่วไป จะเป็นผู้ที่ชอบแสดงออก ให้ความรู้สึกรอบอุ่นแก่เพื่อนร่วมงาน ปรับตัวได้ดีฉลาดและรู้จักใช้อำนาจ มีจิตใจอ่อนโยน และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว นอกจากนี้ยังพบอีกว่าผู้บริหารการศึกษาที่มีลักษณะความเป็นผู้บริหารและเป็นผู้กระตุ้นเพื่อนร่วมงานในการปฏิบัติงานได้มากกว่าผู้บริหารงานทางด้านอื่น ๆ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องนี้ทำให้ผู้วิจัยได้ใช้กรอบความคิดในการวิจัย
และใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดขอบข่ายและเนื้อหาของแบบสอบถามของการวิจัยใน
ครั้งนี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้เกี่ยวข้องฝ่ายสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องฝ่ายสถานประกอบการที่ร่วมกันจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในวิทยาลัยเทคนิค (วท.) กลุ่มภาคกลาง สังกัดกรมอาชีวศึกษา จำนวน 16 แห่งคือ วิทยาลัยเทคนิคดุสิต วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชาราม วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม วิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม วิทยาลัยเทคนิคสุพรรณบุรี วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาบุรี วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 16 คน หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จำนวน 16 คน หัวหน้าแผนกวิชา จำนวน 32 คน รวมประชากรในสถานศึกษา จำนวน 64 คน ผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต จำนวน 420 คน ผู้ควบคุมการฝึกในสถานประกอบการ จำนวน 420 คน รวมประชากรในสถานประกอบการทั้งสิ้นจำนวน 904 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้เกี่ยวข้องที่ร่วมกันจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา จำนวน 16 แห่ง

ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 16 คน หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จำนวน 16 คน หัวหน้าแผนกวิชา จำนวน 32 คน สำหรับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต และผู้ควบคุมการฝึกในสถานประกอบการ โดยใช้ตารางของเครชชี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างและสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มแบบง่ายได้ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพของประชากร	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. ผู้บริหารสถานศึกษา	16	16
2. หัวหน้างานอาชีวศึกษา	16	16
3. หัวหน้าแผนกวิชา	32	32
4. ผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต	420	201
5. ผู้ควบคุมการฝึก	420	201
รวม	904	466

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามสภาพและความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึกในสถานประกอบการตามความคิดเห็นของกลุ่มประชากร แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นสภาพและความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และผู้ควบคุมการฝึก แบ่งออกเป็น 2 ด้านคือ ด้านวิชาชีพ และด้านบุคลิกภาพ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้าอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึก รวมทั้ง 2 ด้านที่นอกเหนือจากแบบสอบถามตอนที่ 2

ผู้วิจัยได้ดำเนินการในการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามและเนื้อหาจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของหัวหน้างาน ผู้บริหาร และวิเคราะห์จากงานในหน้าที่ของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึกในสถานประกอบการ มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยให้ครอบคลุมคุณลักษณะ แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหาและภาษา

2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปหาคุณภาพโดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบจำนวน 4 คน โดยมีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป ซึ่งประกอบด้วยผู้ชำนาญงานวิจัย จำนวน 1 คน ผู้มีความชำนาญด้านภาษาไทย จำนวน 1 คน อาจารย์ที่เคยดำเนินงานงานด้านทวิภาคีไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 2 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยวัฒน์ บำรุงจิตต์ อาจารย์เบญจพร ดีขุนทด อาจารย์อุดมศักดิ์ ธัญญรักษ์ และอาจารย์อนุชา ประครองวิทยา

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองให้กับผู้เกี่ยวข้องฝ่ายสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องฝ่ายสถานประกอบการที่ร่วมกันจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จากกลุ่มประชากรกลุ่มละ 10 คน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 170 - 171)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงกรมอาชีวศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

2. ขอนหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. จัดส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย และคำชี้แจงประกอบ โดยทางไปรษณีย์ไปยังวิทยาลัยเทคนิคและสถานประกอบการกลุ่มภาคกลาง เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม และขอความอนุเคราะห์ส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัย

4. การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วมาแยกประเภทตามตัวแปรที่จะศึกษาและตรวจให้คะแนนแบบสอบถาม โดยกำหนดวิธีการและเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

1.1 คำถามตอนที่ 1 ใช้นับความถี่แล้วนำมาหาค่าร้อยละ

1.2 คำถามตอนที่ 2 ใช้วิธีตรวจให้คะแนนน้ำหนักในแต่ละข้อ ดังนี้

1 หมายถึง ระดับสภาพและความต้องการน้อยที่สุด

2 หมายถึง ระดับสภาพและความต้องการน้อย

3 หมายถึง ระดับสภาพและความต้องการปานกลาง

4 หมายถึง ระดับสภาพและความต้องการมาก

5 หมายถึง ระดับสภาพและความต้องการมากที่สุด

2. หาค่าเฉลี่ย (mean) เป็นรายข้อเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย โดยใช้เกณฑ์การประมาณค่า ตามแนวของ เบสท์ (Best. 1978 : 174) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.50 ถือว่าสภาพและความต้องการน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.50 ถือว่าสภาพและความต้องการน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.50 ถือว่าสภาพและความต้องการปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.51 - 4.50 ถือว่าสภาพและความต้องการมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.51 - 5.00 ถือว่าสภาพและความต้องการมากที่สุด

3. หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

4. เปรียบเทียบคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องฝ่ายสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องฝ่ายสถานประกอบการ โดยใช้

t - test

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ประมวลผลข้อมูลทางสถิติโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามใช้หาค่าความถี่ร้อยละ
 2. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานประกอบการ ผู้ควบคุมการฝึกที่มีต่อคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่มีต่อคุณลักษณะของผู้ควบคุมการฝึก
- ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
- 2.1 หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
 - 2.2 หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
 - 2.3 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสองกลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแตกต่าง t-test (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 119)

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลสื่อความหมายตรงกันผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าทดสอบความแตกต่าง
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามใช้หาค่าความถี่ร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของฝ่ายสถานศึกษาและฝ่ายสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึก ใช้ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เปรียบเทียบความแตกต่างโดยใช้ t - test

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึก เสนอผลการวิเคราะห์โดยหาจำนวนความถี่ของผู้แนะนำเพิ่มเติมและหาค่าร้อยละ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาความถี่และนำเสนอเป็นร้อยละ ดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการแจกแจงความถี่ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวนแบบสอบถาม	จำนวนที่รับคืน	
		จำนวน	ร้อยละ
1. ฝ่ายสถานศึกษา			
1.1 ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	16	16	25
1.2 หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	16	16	25
1.3 หัวหน้าแผนก	32	32	50
รวม	64	64	100
2. ฝ่ายสถานประกอบการ			
2.1 ผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต	201	100	49.75
2.2 ผู้ควบคุมการฝึก	201	100	49.75
รวม	402	200	49.75

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของฝ่ายสถานศึกษาและฝ่ายสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึก ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เปรียบเทียบความแตกต่าง โดยใช้ t - test ดังตาราง 3 - 14

ตาราง 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าระดับความคิดเห็นระหว่างฝ่ายสถานศึกษา
กับฝ่ายสถานประกอบการที่มีต่อสภาพคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบ
ทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึกในด้านวิชาชีพ

ข้อ	สภาพคุณลักษณะ	ฝ่ายสถานศึกษา		ฝ่ายสถานประกอบการ		t
		ศึกษา		ประกอบการ		
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
ด้านวิชาชีพ						
1	มีประสบการณ์ในการเป็นหัวหน้างานหรือหัวหน้าแผนกมาก่อน	2.81	.99	2.85	.74	.28**
2	สามารถวางแผนงาน ติดตามควบคุมและกำกับให้งานดำเนินไปด้วยดี	3.13	.86	3.18	.72	.05
3	สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์งานได้	2.89	.86	3.25	.67	3.07**
4	รักษาระเบียบ ความรับผิดชอบของผู้ร่วมงาน	3.05	.99	3.27	.68	1.67**
5	สามารถประสานงานกับสถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3.23	1.19	3.20	.72	.23**
6	ชี้แนะงานและพัฒนาทักษะในการทำงานแก่ผู้ร่วมงาน	3.00	.94	3.28	.61	2.23**
7	นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารงานในระบบทวิภาคี	3.10	.96	3.02	.75	.56*
8	มีความสามารถในการเป็นผู้นำการประชุมและการอภิปราย	3.25	.9	2.94	.77	2.69
9	มีวุฒิการศึกษาสายวิชาชีพทางช่างอุตสาหกรรมในระดับปริญญาตรี	3.48	1.26	3.14	.87	2.04**
10	ผ่านการอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	3.45	1.0	3.08	.97	2.66
11	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรในสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม	3.17	.92	3.24	.88	.54
12	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ	3.30	.92	3.44	.81	1.19
13	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอนและการประเมินผล ในสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม	3.20	.91	3.07	.88	1.05
14	มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	3.36	1.01	3.07	.89	2.19
15	มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการวางแผนและดำเนินการฝึกงานในสถานประกอบการ	3.16	1.06	3.29	.89	1.00
16	มีความรู้ความสามารถในการประชาสัมพันธ์	3.19	.94	2.88	.67	2.43**
17	มีความรู้ความสามารถในการจัดการบริหารงานทั่วไปในสำนักงาน	3.11	.98	3.02	.78	.67*

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	สภาพคุณลักษณะ	ฝ่ายสถานศึกษา		ฝ่ายสถานประกอบการ		t
		ศึกษา		ประกอบการ		
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
18	มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานบุคลากร	2.94	.89	3.01	.76	.64
	รวม	3.16	.63	3.12	.43	.38**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อมูลจากตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างสถานศึกษากับฝ่ายสถานประกอบการที่มีต่อสภาพคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีพศึกษาและพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 โดยฝ่ายสถานศึกษากับฝ่ายสถานประกอบการ มีความคิดเห็นในภาพรวมว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.16$, $\bar{X} = 3.12$) ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังพบว่า ความคิดเห็นของฝ่ายสถานศึกษาและฝ่ายสถานประกอบการ มีความคิดเห็นเป็นรายข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .0 มีจำนวน 9 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 มีประสบการณ์ในการเป็นหัวหน้างานหรือหัวหน้าแผนกมาก่อน โดยฝ่ายสถานศึกษาและฝ่ายสถานประกอบการ มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.81$, $\bar{X} = 2.85$) ตามลำดับ ข้อ 3 สามารถวิเคราะห์และตั้งเคราะห์งานได้ โดยฝ่ายสถานศึกษาและฝ่ายสถานประกอบการ มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$, $\bar{X} = 3.27$) ตามลำดับ ข้อ 4 รักษาระเบียบความรับผิดชอบของผู้ร่วมงาน โดยฝ่ายสถานศึกษาและฝ่ายสถานประกอบการ มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.23$, $\bar{X} = 3.20$) ตามลำดับ ข้อ 5 สามารถประสานงานกับสถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยฝ่ายสถานศึกษาและฝ่ายสถานประกอบการ มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.23$, $\bar{X} = 3.20$) ตามลำดับ ข้อ 6 ชี้แนะงานและพัฒนา

ทักษะในการทำงานแก่ผู้ร่วมงาน โดยฝ่ายสถานศึกษาและฝ่ายสถานประกอบการ มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$, $\bar{X} = 3.28$) ตามลำดับ ข้อ 7 นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารงานในระบบทวิภาคี โดยฝ่ายสถานศึกษาและฝ่ายสถานประกอบการ มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$, $\bar{X} = 3.02$) ตามลำดับ ข้อ 9 มีวุฒิการศึกษาสายวิชาชีพทางช่างอุตสาหกรรมในระดับปริญญาตรี โดยฝ่ายสถานศึกษาและฝ่ายสถานประกอบการ มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$, $\bar{X} = 3.14$) ตามลำดับ ข้อ 16 มีความรู้ความสามารถในการประชาสัมพันธ์ โดยฝ่ายสถานศึกษาและฝ่ายสถานประกอบการ มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.19$, $\bar{X} = 2.88$) ตามลำดับ และข้อ 17 มีความรู้ความสามารถในการจัดการบริหารงานทั่วไปในสำนักงาน โดยฝ่ายสถานศึกษาและฝ่ายสถานประกอบการ มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$, $\bar{X} = 3.02$) ตามลำดับ

ตาราง 4 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าระดับความคิดเห็นระหว่างฝ่ายสถานศึกษา กับฝ่ายสถานประกอบการที่มีต่อสภาพคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึกในด้านบุคลิกภาพ

ข้อ	สภาพคุณลักษณะ	ฝ่ายสถานศึกษา		ฝ่ายสถานประกอบการ		t
		ศึกษา		ประกอบการ		
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
ด้านบุคลิกภาพ						
1	ไหวพริบ ปฏิภาณเฉลียวฉลาดและสติปัญญาดี	3.39	1.85	3.08	.51	2.78**
2	สุขภาพพลานามัยแข็งแรง	3.47	.93	3.43	.68	.31**
3	คล่องแคล่ว มีชีวิตชีวาและมีอารมณ์ขัน	3.34	.95	3.07	.57	2.19**
4	มีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.89	.74	3.25	.56	6.39**
5	มารยาทดี อ่อนน้อมถ่อมตน	3.66	.78	3.33	.70	3.17
6	เสียสละ พร้อมที่จะช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความจริงใจ	3.34	1.09	3.30	.64	.31**
7	ดำเนินวิถีชีวิตเรียบง่าย อยู่อย่างประหยัดไม่เบียดเบียนผู้อื่น	3.33	1.11	3.39	.76	.41**
8	มนุษยสัมพันธ์ดี สماعกับคนทุกระดับได้	3.59	1.21	3.31	.71	1.79**
9	กิริยาจาสุภาพ สามารถพูดโน้มน้าวหรือแสดงผลที่น่าศรัทธา	3.47	1.01	3.31	.75	1.16**
10	สามารถพูดในที่ชุมชนได้ดี	3.44	1.04	2.94	.79	3.53**

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ	สภาพคุณลักษณะ	ฝ่ายสถานศึกษา		ฝ่ายสถานประกอบการ		t
		ศึกษา		ประกอบการ		
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
11	ตรงต่อเวลา มีวินัยและความรับผิดชอบ	3.36	1.13	3.67	.85	2.02**
12	สามารถควบคุมอารมณ์และเรื่องต่าง ๆ ได้ทุกสถานการณ์	3.65	1.10	3.26	.76	2.06**
13	แต่งกายเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ	3.77	.87	3.51	.89	2.15*
14	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	3.52	.98	3.50	.69	.12**
15	มีความคิดสร้างสรรค์	3.48	.93	3.20	.62	2.30**
16	มีเหตุผลและรู้จักประนีประนอม	3.38	1.02	3.30	.63	.56**
รวม		3.50	.70	3.30	.38	2.14**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อมูลจากตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างสถานศึกษากับฝ่ายสถานประกอบการที่มีต่อสภาพคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และผู้ควบคุมการฝึกในด้านบุคลิกภาพ ปรากฏว่ามีค่า $t = 2.14$ และพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 โดยฝ่ายสถานศึกษากับฝ่ายสถานประกอบการมีความคิดเห็นในภาพรวมว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$, $\bar{X} = 3.30$) ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังพบว่า ความคิดเห็นของฝ่ายสถานศึกษากับฝ่ายสถานประกอบการมีความคิดเห็นเป็นรายข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 เกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อ 5 มารยาทดี อ่อนน้อมถ่อมตน โดยฝ่ายสถานศึกษามีความคิดเห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของฝ่ายสถานประกอบการ ($\bar{X} = 3.33$) ที่อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 5 เปรียบเทียบความต้องการระหว่างฝ่ายสถานศึกษากับฝ่ายสถานประกอบการ
เกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึกใน
ด้านวิชาชีพ

ข้อ	ความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะ	ฝ่ายสถานศึกษา		ฝ่ายสถานประกอบการ		t
		ศึกษา		ประกอบการ		
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
ด้านวิชาชีพ						
1	มีประสบการณ์ในการเป็นหัวหน้างานหรือหัวหน้าแผนกมาก่อน	3.69	1.19	4.09	.70	2.56**
2	สามารถวางแผนงาน ติดตามควบคุมและกำกับให้งานดำเนินไปด้วยดี	4.38	.70	4.33	.62	.49
3	สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์งานได้	4.16	.93	4.18	.63	.19**
4	รักษาระเบียบ ความรับผิดชอบของผู้ร่วมงาน	4.28	.77	4.33	.59	.47**
5	สามารถประสานงานกับสถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.61	.58	4.36	.59	2.94
6	ชี้แนะงานและพัฒนาทักษะในการทำงานแก่ผู้ร่วมงาน	4.28	.60	4.63	.56	4.25
7	นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารงานในระบบทวิภาคี	4.20	.60	4.48	.52	3.57
8	มีความสามารถในการเป็นผู้ให้การประชุมและการอภิปราย	4.25	.59	4.29	.62	.45
9	มีวุฒิการศึกษาสายวิชาชีพทางช่างอุตสาหกรรมในระดับปริญญาตรี	3.70	1.13	3.80	.83	.02**
10	ผ่านการอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	4.27	.82	4.32	.83	.46
11	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรในสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม	4.11	.88	4.28	.64	1.44**
12	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ	4.10	.85	4.29	.62	1.71**
13	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอนและการประเมินผล ในสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม	4.00	.93	4.20	.63	1.61**
14	มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	4.50	.80	4.38	.65	1.10*
15	มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการวางแผนและดำเนินการฝึกงานในสถานประกอบการ	4.50	.67	4.51	.64	.11
16	มีความรู้ความสามารถในการประชาสัมพันธ์	4.48	.68	4.17	.83	3.09*
17	มีความรู้ความสามารถในการจัดการบริหารงานทั่วไปในสำนักงาน	4.28	.65	4.07	.91	2.03**

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	ความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะ	ฝ่ายสถานศึกษา		ฝ่ายสถานประกอบการ		t
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
18	มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานบุคลากร	4.13	.66	3.89	.74	2.28
	รวม	4.22	.43	4.26	.32	.57**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อมูลจากตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบความต้องการระหว่างฝ่ายสถานศึกษากับฝ่ายสถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และผู้ควบคุมการฝึกในด้านวิชาชีพ ปรากฏว่ามีค่า $t = .57$ และพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 โดยฝ่ายสถานศึกษากับฝ่ายสถานประกอบการ มีความคิดเห็นด้านความต้องการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, $\bar{X} = 4.26$) ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังพบว่า ความคิดเห็นของฝ่ายสถานศึกษากับฝ่ายสถานประกอบการ มีความคิดเห็นเป็นรายข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีจำนวน 10 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 มีประสบการณ์ในการเป็นหัวหน้างานหรือหัวหน้าแผนกมาก่อน โดยฝ่ายสถานศึกษากับฝ่ายสถานประกอบการ มีความคิดเห็นด้านความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$, $\bar{X} = 4.09$) ตามลำดับ ข้อ 3 สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์งานได้ โดยฝ่ายสถานศึกษากับฝ่ายสถานประกอบการ มีความคิดเห็นด้านความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, $\bar{X} = 4.18$) ตามลำดับ ข้อ 4 รักษาระเบียบ ความรับผิดชอบของผู้ร่วมงาน โดยฝ่ายสถานศึกษากับฝ่ายสถานประกอบการ มีความคิดเห็นด้านความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, $\bar{X} = 4.33$) ตามลำดับ ข้อ 9 มีวุฒิการศึกษาสายวิชาชีพทางช่างอุตสาหกรรมในระดับปริญญาตรี โดยฝ่ายสถานศึกษากับฝ่ายสถานประกอบการ มีความคิดเห็นด้านความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, $\bar{X} = 3.80$) ตามลำดับ ข้อ 11 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรในสาขาวิชาช่าง

อุตสาหกรรม โดยฝ่ายสถานศึกษากับฝ่ายสถานประกอบการ มีความคิดเห็นด้านความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, $\bar{X} = 4.28$) ตามลำดับ ข้อ 12 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ โดยฝ่ายสถานศึกษากับฝ่ายสถานประกอบการ มีความคิดเห็นด้านความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, $\bar{X} = 4.29$) ตามลำดับ ข้อ 13 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอนและการประเมินผลในสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม โดยฝ่ายสถานศึกษากับฝ่ายสถานประกอบการ มีความคิดเห็นด้านความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, $\bar{X} = 4.20$) ตามลำดับ ข้อ 14 มีความรู้ความเข้าใจเรื่องอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยฝ่ายสถานศึกษาและฝ่ายสถานประกอบการ มีความคิดเห็นด้านความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, $\bar{X} = 4.38$) ตามลำดับ ข้อ 16 มีความรู้ความสามารถในการประชาสัมพันธ์ โดยฝ่ายสถานศึกษาและฝ่ายสถานประกอบการ มีความคิดเห็นด้านความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, $\bar{X} = 4.17$) ตามลำดับ ข้อ 17 มีความรู้ความสามารถในการจัดการบริหารงานทั่วไปในสำนักงาน โดยฝ่ายสถานศึกษากับฝ่ายสถานประกอบการ มีความคิดเห็นด้านความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, $\bar{X} = 4.07$) ตามลำดับ

ตาราง 6 เปรียบเทียบความต้องการระหว่างฝ่ายสถานศึกษากับฝ่ายสถานประกอบการ เกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึกในด้านบุคลิกภาพ

ข้อ	ความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะ	ฝ่ายสถานศึกษา		ฝ่ายสถานประกอบการ		t
		ศึกษา		ประกอบการ		
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
ด้านบุคลิกภาพ						
1	ไหวพริบ ปฏิภาณเฉลียวฉลาดและสติปัญญาดี	4.13	.58	4.09	.65	.38
2	สุขภาพพลานามัยแข็งแรง	3.95	.68	3.88	.65	.77
3	คล่องแคล่ว มีชีวิตชีวาและมีอารมณ์ขัน	3.94	.71	3.68	.68	2.61
4	มีความเชื่อมั่นในตนเอง	4.37	.66	3.78	.69	6.09
5	มารยาทดี อ่อนน้อมถ่อมตน	4.16	.70	3.76	.78	3.64
6	เสียสละ พร้อมที่จะช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความจริงใจ	4.33	.71	3.88	.67	4.59
7	ดำเนินวิถีชีวิตเรียบง่าย อยู่อย่างประหยัด ไม่เบียดเบียนผู้อื่น	3.94	.73	3.81	.82	.111
8	มนุษยสัมพันธ์ดี สماعกับคนทุกระดับได้	4.33	.76	4.09	.62	2.28*

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	ความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะ	ฝ่ายสถานศึกษา		ฝ่ายสถานประกอบการ		t
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
9	กิริยาจาสุภาพ สามารถพูดโน้มน้าวหรือแสดงเหตุผลที่น่าศรัทธา	4.34	.68	4.08	.65	2.98
10	สามารถพูดในที่ชุมชนได้ดี	4.27	.62	4.05	.66	2.32
11	ตรงต่อเวลา มีวินัยและความรับผิดชอบ	4.48	.64	4.31	.61	1.96
12	สามารถควบคุมอารมณ์และเรื่องต่าง ๆ ได้ทุกสถานการณ์	4.25	.67	4.13	.76	1.13
13	แต่งกายเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ	4.28	.75	3.95	.66	3.40
14	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.31	.75	4.11	.62	1.95*
15	มีความคิดสร้างสรรค์	4.27	.74	4.23	.71	.35
16	มีเหตุผลและรู้จักประนีประนอม	4.11	.65	3.83	.67	2.94
รวม		4.23	.46	3.98	.38	3.75*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อมูลจากตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบความต้องการระหว่างฝ่ายสถานศึกษากับฝ่ายสถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และผู้ควบคุมการฝึกในด้านบุคลิกภาพ ปรากฏว่ามีค่า $t = 3.75$ และพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 โดยฝ่ายสถานศึกษากับสถานประกอบการ มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, $\bar{X} = 3.98$) ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังพบว่า ความคิดเห็นของฝ่ายสถานศึกษากับฝ่ายสถานประกอบการ มีความคิดเห็นเป็นรายข้อที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 8 มนุษยสัมพันธ์ดี สماعกับคนทุกระดับได้ โดยฝ่ายสถานศึกษา และฝ่ายสถานประกอบการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, $\bar{X} = 4.09$) ตามลำดับ ข้อ 14 รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น โดยฝ่ายสถานศึกษากับฝ่ายสถานประกอบการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, $\bar{X} = 4.11$) ตามลำดับ

ตาราง 7 เปรียบเทียบสภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
ตามความคิดเห็นของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบ
ทวิภาคีกับหัวหน้าแผนกวิชาในด้านวิชาชีพ

ข้อ	สภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะของ หัวหน้างานอาชีวศึกษา	ฝ่ายสถาน		ฝ่ายสถาน		t
		ศึกษา		ประกอบการ		
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
ด้านวิชาชีพ						
1	มีประสบการณ์ในการเป็นหัวหน้างานหรือหัวหน้าแผนก มาก่อน	2.66	1.00	2.97	.97	1.27
2	สามารถวางแผนงาน ติดตามควบคุมและกำกับให้งาน ดำเนิน ไปด้วยดี	3.53	.76	2.72	.77	4.24
3	สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์งานได้	3.28	.58	2.50	.92	4.07*
4	รักษาระเบียบ ความรับผิดชอบของผู้ร่วมงาน	3.53	.88	2.56	.88	4.41
5	สามารถประสานงานกับสถานประกอบการและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3.72	.85	2.75	1.14	3.86
6	ชี้แนะงานและพัฒนาทักษะในการทำงานแก่ผู้ร่วมงาน	3.34	.60	2.66	1.10	3.11**
7	นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ในการบริหาร งานในระบบทวิภาคี	3.44	.56	2.75	1.14	3.07**
8	มีความสามารถในการเป็นผู้นำการประชุมและการอภิปราย	3.38	.71	3.13	1.04	1.12*
9	มีวุฒิการศึกษาสายวิชาชีพทางช่างอุตสาหกรรมในระดับ ปริญญาตรี	3.47	1.16	3.50	1.37	.01
10	ผ่านการอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคี	3.81	.78	3.09	1.09	3.04
11	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรในสาขาวิชาช่าง อุตสาหกรรม	3.43	.56	2.91	1.12	2.40**
12	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ	3.59	.71	3.00	1.02	2.71
13	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอนและการ ประเมินผล ในสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม	3.56	.76	2.84	.92	3.41
14	มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	3.88	.71	2.84	1.02	4.70*
15	มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการวางแผนและดำเนินการ ฝึกงานในสถานประกอบการ	3.66	.75	2.66	1.10	4.27*
16	มีความรู้ความสามารถในการประชาสัมพันธ์	3.53	.72	2.84	1.02	3.12
17	มีความรู้ความสามารถในการจัดการบริหารงานทั่วไปใน สำนักงาน	3.56	.62	2.66	1.07	4.16**

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	สภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะของ หัวหน้างานอาชีวศึกษา	ฝ่ายสถานศึกษา		ฝ่ายสถานประกอบการ		t
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
18	มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานบุคลากร	3.28	.52	2.59	1.04	3.33*
	รวม	3.48	.40	2.83	.66	4.80**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อมูลจากตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบสภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามความคิดเห็นของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับหัวหน้าแผนกวิชาในด้านวิชาชีพ ปรากฏว่ามีค่า $t = 4.80$ และพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 โดยผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและหัวหน้างานกับหัวหน้าแผนกวิชาในภาพรวม มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$, $\bar{X} = 2.83$) ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังพบว่า ความคิดเห็นของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับหัวหน้าแผนกวิชา มีความคิดเห็นเป็นรายข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 มีจำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ข้อ 3 สามารถวิเคราะห์ และสังเคราะห์งานได้ โดยผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$) ซึ่งมากกว่าระดับความคิดเห็นของหัวหน้าแผนกวิชา ($\bar{X} = 2.50$) ซึ่งอยู่ในระดับน้อย ข้อ 6 ชี้แจงงานและพัฒนาทักษะในการทำงานแก่ผู้ร่วมงาน โดยผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับหัวหน้าแผนกวิชา มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$, $\bar{X} = 2.66$) ตามลำดับ ข้อ 7 นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารงานในระบบทวิภาคี โดยผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับหัวหน้าแผนกวิชา

มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.44$, $\bar{X} = 2.75$) ตามลำดับ
ข้อ 8 มีความสามารถในการเป็นผู้นำการประชุมและการอภิปราย โดยผู้ช่วยผู้อำนวยการ
ฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับหัวหน้าแผนกวิชา มีความคิดเห็นว่าการ
ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$, $\bar{X} = 3.13$) ตามลำดับ ข้อ 11 มีความ
รู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรในสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม โดยผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่าย
วิชาการ หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับหัวหน้าแผนกวิชา มีความคิดเห็นว่ามี
การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$, $\bar{X} = 2.91$) ตามลำดับ

ตาราง 8 เปรียบเทียบสภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
ตามความคิดเห็นของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบ
ทวิภาคีกับหัวหน้าแผนกวิชาในด้านบุคลิกภาพ

ข้อ	สภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะของ หัวหน้างานอาชีวศึกษา	ฝ่ายสถาน		ฝ่ายสถาน		t
		ศึกษา		ประกอบการ		
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
ด้านบุคลิกภาพ						
1	ไหวพริบ ปฏิภาณเฉลียวฉลาดและสติปัญญาดี	3.71	.52	3.06	.98	3.34**
2	สุขภาพพลานามัยแข็งแรง	3.81	.69	3.13	1.01	3.18*
3	คล่องแคล่ว มีชีวิตชีวาและมีอารมณ์ขัน	3.56	.76	3.13	1.07	1.89
4	มีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.84	.57	3.93	.87	.51*
5	มารยาทดี อ่อนน้อมถ่อมตน	3.84	.68	3.47	.84	1.96
6	เสียสละ พร้อมที่จะช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความจริงใจ	3.72	.68	2.97	1.28	2.92**
7	ดำเนินชีวิตเรียบง่าย อยู่อย่างประหยัด ไม่เบียดเบียนผู้อื่น	3.75	.80	2.91	1.23	3.25*
8	มนุษยสัมพันธ์ดี สماعกับคนทุกระดับได้	4.00	.80	3.19	1.40	2.85**
9	กิริยาจาสุภาพ สามารถพูดโน้มน้าวหรือแสดงเหตุผลที่น่า ศรัทธา	3.53	.67	3.41	1.27	.49**
10	สามารถพูดในที่ชุมชนได้ดี	3.69	.69	3.19	1.26	1.97**
11	ตรงต่อเวลา มีวินัยและความรับผิดชอบ	3.72	.68	3.00	1.37	2.66**
12	สามารถควบคุมอารมณ์และเรื่องต่าง ๆ ได้ทุกสถานการณ์	4.03	.70	3.09	1.23	3.76**
13	แต่งกายเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ	3.97	.65	3.56	1.01	1.91*
14	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	3.72	.68	3.31	1.18	1.69**
15	มีความคิดสร้างสรรค์	3.91	.64	3.06	.98	4.07*

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	สภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะของ หัวหน้างานอาชีวศึกษา	ฝ่ายสถานศึกษา		ฝ่ายสถานประกอบการ		t
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
16	มีเหตุผลและรู้จักประนีประนอม	3.72	.77	3.03	1.12	2.86*
	รวม	3.78	.46	3.21	.81	3.53**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อมูลจากตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบสภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามความคิดเห็นของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับหัวหน้าแผนกวิชาในด้านบุคลิกภาพ ปรากฏว่ามีค่า $t = 3.53$ และพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 โดยในภาพรวมผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) และหัวหน้าแผนกวิชา มีความคิดเห็นในภาพรวมว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$)

นอกจากนี้ยังพบว่า ความคิดเห็นของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับหัวหน้าแผนกวิชา มีความคิดเห็นเป็นรายข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 เกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อ 3 คล่องแคล่ว มีชีวิตชีวาและมีอารมณ์ขัน โดยผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของหัวหน้าแผนกวิชา ($\bar{X} = 3.13$) ที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ข้อ 5 มารยาทดี อ่อนน้อมถ่อมตน โดยผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของหัวหน้าแผนกวิชา ($\bar{X} = 3.47$) ที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งทั้งข้อ 3 และข้อ 5 นี้ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 9 เปรียบเทียบสภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ควบคุมการฝึก ตามความคิดเห็น
ของผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิตในด้านวิชาชีพ

ข้อ	สภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะของ ผู้ควบคุมการฝึก	ฝ่ายสถานศึกษา		ฝ่ายสถานประกอบการ		t
		ศึกษา		ประกอบการ		
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
ด้านวิชาชีพ						
1	มีประสบการณ์ในการเป็นหัวหน้างานหรือหัวหน้าแผนก มาก่อน	3.41	1.07	3.97	1.26	1.93
2	สามารถวางแผนงาน ติดตามควบคุมและกำกับให้งาน ดำเนินไปด้วยดี	4.44	.72	4.31	.69	.71
3	สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์งานได้	3.97	1.00	4.34	.83	1.63
4	รักษาระเบียบ ความรับผิดชอบของผู้ร่วมงาน	4.19	.74	4.38	.79	.98
5	สามารถประสานงานกับสถานประกอบการและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.56	.56	4.66	.60	.64
6	ชี้แนะงานและพัฒนาทักษะในการทำงานแก่ผู้ร่วมงาน	4.22	.49	4.34	.70	.83
7	นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ในการบริหาร งานในระบบทวิภาคี	4.19	.54	4.22	.66	.21
8	มีความสามารถในการเป็นผู้นำการประชุมและการอภิปราย	4.34	.48	4.16	.68	1.28
9	มีวุฒิการศึกษาสายวิชาชีพทางช่างอุตสาหกรรมในระดับ ปริญญาตรี	3.47	1.19	4.13	.98	2.41
10	ผ่านการอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคี	4.13	.71	4.41	.91	1.38
11	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรในสาขาวิชาช่าง อุตสาหกรรม	3.78	.91	4.44	.72	3.21
12	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ	3.81	.93	4.38	.66	2.79
13	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอนและการ ประเมินผล ในสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม	3.75	1.08	4.25	.67	2.23*
14	มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	4.41	.94	4.59	.67	.94
15	มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการวางแผนและดำเนินการ ฝึกงานในสถานประกอบการ	4.31	.74	4.69	.54	2.33
16	มีความรู้ความสามารถในการประชาสัมพันธ์	4.50	.62	4.47	.72	.19
17	มีความรู้ความสามารถในการจัดการบริหารงานทั่วไปใน สำนักงาน	4.22	.61	4.34	.70	.76
18	มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานบุคลากร	4.06	.62	4.19	.69	.76
รวม		4.10	.38	4.35	.45	2.39

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อมูลจากตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบสภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ควบคุมการฝึกตามความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต ในด้านวิชาชีพ ปรากฏว่ามีค่า $t = 2.39$ และพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานข้อที่ 3 โดยผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต มีความคิดเห็นในภาพรวมว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, $\bar{X} = 4.35$) ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังพบว่า ความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต มีความคิดเห็นเป็นรายข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 3 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอนและการประเมินผลในสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม โดยผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, $\bar{X} = 4.25$) ตามลำดับ

ตาราง 10 เปรียบเทียบสภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ควบคุมการฝึกตามความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิตในด้านบุคลิกภาพ

ข้อ	สภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะของ ผู้ควบคุมการฝึก	ฝ่ายสถานศึกษา		ฝ่ายสถานประกอบการ		t
		ศึกษา		ประกอบการ		
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
ด้านบุคลิกภาพ						
1	ไหวพริบ ปฏิภาณเฉลียวฉลาดและสติปัญญาดี	4.09	.69	4.16	.45	.43*
2	สุขภาพพลานามัยแข็งแรง	3.88	.66	4.03	.70	.92
3	คล่องแคล่ว มีชีวิตชีวาและมีอารมณ์ขัน	3.97	.74	3.91	.69	.35
4	มีความเชื่อมั่นในตนเอง	4.31	.64	4.44	.67	.76
5	มารยาทดี อ่อนน้อมถ่อมตน	4.16	.68	4.16	.73	.00
6	เสียสละ พร้อมที่จะช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความจริงใจ	4.22	.75	4.44	.67	1.23
7	ดำเนินวิถีชีวิตเรียบง่าย อยู่อย่างประหยัดไม่เบียดเบียนผู้อื่น	3.97	.82	3.91	.64	.34
8	มนุษยสัมพันธ์ดี สماعกับคนทุกระดับได้	4.16	.88	4.50	.57	1.85*
9	กิริยาจาสุภาพ สามารถพูดโน้มน้าวหรือแสดงผลที่น่า สรรเสริญ	4.13	.66	4.59	.61	2.94
10	สามารถพูดในที่ชุมชนได้ดี	4.41	.50	4.47	.68	2.74
11	ตรงต่อเวลา มีวินัยและความรับผิดชอบ	4.19	.67	4.56	.62	.97
12	สามารถควบคุมอารมณ์และเรื่องต่าง ๆ ได้ทุกสถานการณ์	4.03	.64	4.31	.69	.75
13	แต่งกายเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ	4.19	.82	4.38	.66	1.01

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	สภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะของ ผู้ควบคุมการฝึก	ฝ่ายสถาน		ฝ่ายสถาน		t
		ศึกษา		ประกอบการ		
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
14	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.16	.85	4.67	.62	1.68
15	มีความคิดสร้างสรรค์	4.25	.72	4.28	.77	.17
16	มีเหตุผลและรู้จักประนีประนอม	3.94	.50	4.28	.73	2.19*
รวม		4.13	.49	4.30	.42	1.54

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อมูลจากตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบสภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ควบคุมการฝึกตามความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต ในด้านบุคลิกภาพ ปรากฏว่ามีค่า $t = 1.54$ และพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานข้อที่ 3 โดยผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต มีความคิดเห็นในภาพรวมว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, $\bar{X} = 4.30$) ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังพบว่า ความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต มีความคิดเห็นเป็นรายข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 ไหวพริบ ปฏิภาณเฉลียวฉลาดและสติปัญญาดี โดยผู้ควบคุมการฝึกและผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, $\bar{X} = 4.16$) ตามลำดับ ข้อ 8 มนุษยสัมพันธ์ดี สماعกับคนทุกระดับได้ โดยผู้ควบคุมการฝึกและผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, $\bar{X} = 4.50$) ตามลำดับ ข้อ 16 มีเหตุผลและรู้จักประนีประนอม โดยผู้ควบคุมการฝึกและผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$, $\bar{X} = 4.28$) ตามลำดับ

ตาราง 11 เปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา
ระบบทวิภาคีตามความคิดเห็นของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานอาชีว
ศึกษาระบบทวิภาคีกับหัวหน้าแผนกวิชาในด้านวิชาชีพ

ข้อ	ความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของ หัวหน้างานอาชีวศึกษา	ฝ่ายสถาน		ฝ่ายสถาน		t
		ศึกษา		ประกอบการ		
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
ด้านวิชาชีพ						
1	มีประสบการณ์ในการเป็นหัวหน้างานหรือหัวหน้าแผนก มาก่อน	3.00	.67	2.70	.79	2.91
2	สามารถวางแผนงาน ติดตามควบคุมและกำกับให้งาน ดำเนินไปด้วยดี	3.16	.68	3.20	.79	.39
3	สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์งานได้	3.14	.70	3.36	.63	2.35
4	รักษาระเบียบ ความรับผิดชอบของผู้ร่วมงาน	3.18	.66	3.36	.69	1.89
5	สามารถประสานงานกับสถานประกอบการและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3.10	.79	3.30	.64	1.97*
6	ชี้แนะงานและพัฒนาทักษะในการทำงานแก่ผู้ร่วมงาน	3.24	.62	3.32	.62	.91
7	นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ในการบริหาร งานในระบบทวิภาคี	3.00	.73	3.04	.78	.38
8	มีความสามารถในการเป็นผู้นำการประชุมและการอภิปราย	2.99	.79	2.90	.76	.73
9	มีวุฒิการศึกษาสายวิชาชีพทางช่างอุตสาหกรรมในระดับ ปริญญาตรี	3.14	.90	3.14	.85	.00
10	ผ่านการอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคี	2.84	.86	3.32	1.01	3.61
11	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรในสาขาวิชาช่าง อุตสาหกรรม	3.24	.91	3.24	.84	.00
12	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ	3.48	.81	3.40	.80	.70
13	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอนและการ ประเมินผล ในสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม	2.98	.86	3.16	.88	1.46
14	มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	2.90	.86	3.24	.89	2.75
15	มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการวางแผนและดำเนินการ ฝึกงานในสถานประกอบการ	3.16	.83	3.42	.92	2.09
16	มีความรู้ความสามารถในการประชาสัมพันธ์	2.76	.68	3.00	.64	2.57
17	มีความรู้ความสามารถในการจัดการบริหารงานทั่วไปใน สำนักงาน	2.94	.74	3.10	.81	1.46
18	มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานบุคลากร	2.94	.71	3.08	.80	1.31
รวม		3.07	.40	3.18	.46	1.92

ข้อมูลจากตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตามความคิดเห็นของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับหัวหน้าแผนกวิชาในด้านวิชาชีพ ปรากฏว่ามีค่า $t = 1.92$ และพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานข้อที่ 4 โดยผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับหัวหน้าแผนกวิชา มีความคิดเห็นในภาพรวมว่า มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$, $\bar{X} = 3.18$) ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังพบว่า ความคิดเห็นของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและหัวหน้าแผนกวิชา มีความคิดเห็นเป็นรายข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 5 สามารถประสานงานกับสถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับหัวหน้าแผนก มีความคิดเห็นด้านความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$, $\bar{X} = 3.30$) ตามลำดับ

ตาราง 12 เปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตามความคิดเห็นของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับหัวหน้าแผนกวิชาในด้านบุคลิกภาพ

ข้อ	ความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของ หัวหน้างานอาชีวศึกษา	ฝ่ายสถาน		ฝ่ายสถาน		t
		ศึกษา		ประกอบการ		
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
ด้านบุคลิกภาพ						
1	ไหวพริบ ปฏิภาณเฉลียวฉลาดและสติปัญญาดี	3.04	.53	3.12	.48	1.12
2	สุขภาพพลานามัยแข็งแรง	3.38	.66	3.48	.70	1.03
3	คล่องแคล่ว มีชีวิตชีวาและมีอารมณ์ขัน	3.00	.64	3.14	.49	1.74*
4	มีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.16	.58	3.34	.52	2.31
5	มารยาทดี อ่อนน้อมต่อมตน	3.26	.66	3.40	.73	1.43
6	เสียสละ พร้อมที่จะช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความจริงใจ	3.28	.64	3.32	.65	.44
7	ดำเนินวิถีชีวิตเรียบง่าย อยู่อย่างประหยัด ไม่เบียดเบียนผู้อื่น	3.36	.77	3.42	.76	.56
8	มนุษยสัมพันธ์ดี สماعกับคนทุกระดับได้	3.28	.64	3.34	.77	.60

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อ	ความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของ หัวหน้างานอาชีวศึกษา	ฝ่ายสถานศึกษา		ฝ่ายสถานประกอบการ		t
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
9	กิริยาจาสุภาพ สามารถพูดโน้มน้าวหรือแสดงเหตุผลที่น่า ศรัทธา	3.36	.63	3.26	.85	.95**
10	สามารถพูดในที่ชุมชนได้ดี	2.94	.76	2.94	.81	.00
11	ตรงต่อเวลา มีวินัยและความรับผิดชอบ	3.56	.78	3.78	.91	1.84
12	สามารถควบคุมอารมณ์และเรื่องต่าง ๆ ได้ทุกสถานการณ์	3.26	.69	3.26	.82	.00
13	แต่งกายเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ	3.38	.66	3.64	.69	2.72
14	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	3.40	.70	3.60	.67	2.07
15	มีความคิดสร้างสรรค์	3.18	.59	3.22	.65	.46
16	มีเหตุผลและรู้จักประนีประนอม					
รวม		3.28	.49	3.32	.58	.45

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อมูลจากตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตามความคิดเห็นของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับหัวหน้าแผนกวิชาในด้านบุคลิกภาพ ปรากฏว่ามีค่า $t = .45$ และยังพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานข้อ 4 โดยผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับหัวหน้าแผนกวิชาโดยภาพรวมว่า มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$, $\bar{X} = 3.32$) ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังพบว่า ความคิดเห็นของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับหัวหน้าแผนกวิชา มีความคิดเห็นเป็นรายข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 3 คล่องแคล่ว มีชีวิตชีวาและมีอารมณ์ขัน โดยผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับหัวหน้าแผนกวิชา มีความคิดเห็นด้านความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$, $\bar{X} = 3.14$) ตามลำดับ ข้อ 9 กิริยาจาสุภาพ สามารถพูดโน้มน้าว

หรือแสดงเหตุผลที่น่าเชื่อถือ โดยผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานอาชีวศึกษา
ระบบทวิภาคีกับหัวหน้าแผนกวิชา มีความคิดเห็นด้านความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 3.36$, $\bar{X} = 3.26$) ตามลำดับ

ตาราง 13 เปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ควบคุมการฝึกตามความ
คิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิตในด้านวิชาชีพ

ข้อ	ความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของ ผู้ควบคุมการฝึก	ฝ่ายสถานศึกษา		ฝ่ายสถานประกอบการ		t
		ศึกษา		ประกอบการ		
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
ด้านวิชาชีพ						
1	มีประสบการณ์ในการเป็นหัวหน้างานหรือหัวหน้าแผนก มาก่อน	4.26	.60	3.92	.75	3.55*
2	สามารถวางแผนงาน ติดตามควบคุมและกำกับให้งาน ดำเนินไปด้วยดี	4.42	.61	4.24	.62	2.07
3	สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์งานได้	4.26	.69	4.10	.54	1.82*
4	รักษาระเบียบ ความรับผิดชอบของผู้ร่วมงาน	4.46	.64	4.20	.49	3.21**
5	สามารถประสานงานกับสถานประกอบการและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.42	.64	4.30	.54	1.43
6	ชี้แนะงานและพัฒนาทักษะในการทำงานแก่ผู้ร่วมงาน	4.64	.60	4.62	.52	.25
7	นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ในการบริหาร งานในระบบทวิภาคี	4.54	.50	4.42	.54	1.64
8	มีความสามารถในการเป็นผู้นำการประชุมและการอภิปราย	4.36	.60	4.22	.65	1.60
9	มีวุฒิการศึกษาสายวิชาชีพทางช่างอุตสาหกรรมในระดับ ปริญญาตรี	4.08	.75	3.52	.81	5.08
10	ผ่านการอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคี	4.26	.77	4.38	.87	1.03
11	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรในสาขาวิชาช่าง อุตสาหกรรม	4.24	.68	4.32	.58	.89
12	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ	4.28	.67	4.30	.58	.23
13	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอนและการ ประเมินผล ในสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม	4.16	.58	4.24	.68	.89
14	มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	4.24	.62	4.52	.64	3.13
15	มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการวางแผนและดำเนินการ ฝึกงานในสถานประกอบการ	4.50	.70	4.52	.58	.22
16	มีความรู้ความสามารถในการประชาสัมพันธ์	4.26	.90	4.08	.75	1.54

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อ	ความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของ ผู้ควบคุมการฝึก	ฝ่ายสถานศึกษา		ฝ่ายสถานประกอบการ		t
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
17	มีความรู้ความสามารถในการจัดการบริหารงานทั่วไปในสำนักงาน	4.16	1.01	3.98	.79	1.40*
18	มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานบุคลากร	4.04	.75	3.74	.69	2.94
รวม		4.31	.35	4.20	.28	2.43*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อมูลจากตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ควบคุมการฝึกตามความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิตในด้านวิชาชีพ ปรากฏว่ามีค่า $t = 2.43$ และพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 5 โดยผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต ว่ามีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, $\bar{X} = 4.20$) ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังพบว่า ความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต มีความคิดเห็นเป็นรายข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 4 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 มีประสบการณ์ในการเป็นหัวหน้างานหรือหัวหน้าแผนกมาก่อน โดยผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต ว่ามีความคิดเห็นด้านความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, $\bar{X} = 3.92$) ตามลำดับ ข้อ 3 สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์งานได้ โดยผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต ว่ามีความคิดเห็นด้านความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, $\bar{X} = 4.10$) ตามลำดับ ข้อ 4 รักษาระเบียบความรับผิดชอบของผู้ร่วมงาน โดยผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต ว่ามีความคิดเห็นด้านความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, $\bar{X} = 4.20$) ตามลำดับ ข้อ 17 มีความรู้ความสามารถในการจัดการบริหารงานทั่วไปในสำนักงาน

โดยผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต ว่ามีความคิดเห็นด้านความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, $\bar{X} = 3.98$) ตามลำดับ

ตาราง 14 เปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ควบคุมการฝึกตามความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิตในด้านบุคลิกภาพ

ข้อ	ความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของ ผู้ควบคุมการฝึก	ฝ่ายสถานศึกษา		ฝ่ายสถานประกอบการ		t
		ศึกษา		ประกอบการ		
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
ด้านบุคลิกภาพ						
1	ไหวพริบ ปฏิภาณเฉลียวฉลาดและสติปัญญาดี	4.10	.64	4.08	.66	.22
2	สุขภาพพลานามัยแข็งแรง	3.94	.65	3.82	.66	1.30
3	คล่องแคล่ว มีชีวิตชีวาและมีอารมณ์ขัน	3.60	.67	3.76	.69	1.68
4	มีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.78	.73	3.78	.65	.00
5	มารยาทดี อ่อนน้อมถ่อมตน	3.80	.75	3.72	.81	.73
6	เสียสละ พร้อมที่จะช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความจริงใจ	3.98	.65	3.78	.68	2.13
7	ดำเนินวิถีชีวิตเรียบง่าย อยู่อย่างประหยัดไม่เบียดเบียนผู้อื่น	3.84	.84	3.78	.81	.51
8	มนุษยสัมพันธ์ดี สماعกับคนทุกระดับได้	4.08	.56	4.10	.67	.23
9	กิริยาจาสุภาพ สามารถพูดโน้มน้าวหรือแสดงเหตุผลที่น่า ศรัทธา	4.16	.58	4.00	.70	1.76
10	สามารถพูดในที่ชุมชนได้ดี	4.12	.59	3.98	.71	1.52
11	ตรงต่อเวลา มีวินัยและความรับผิดชอบ	4.24	.59	4.38	.63	1.62
12	สามารถควบคุมอารมณ์และเรื่องต่าง ๆ ได้ทุกสถานการณ์	4.16	.74	4.10	.79	.56
13	แต่งกายเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ	3.88	.62	4.02	.68	1.52
14	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.14	.53	4.08	.69	.69*
15	มีความคิดสร้างสรรค์	4.44	.67	4.02	.68	4.39
16	มีเหตุผลและรู้จักประนีประนอม	3.92	.66	3.74	.66	1.92
รวม		4.10	.84	3.95	.41	1.22*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อมูลจากตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ควบคุมการฝึกตามความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต ในด้านบุคลิกภาพ ปรากฏว่ามีค่า $t = 1.22$ และพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 5 โดยผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการ

การฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, $\bar{X} = 3.95$) ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังพบว่า ความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต มีความคิดเห็นเป็นรายชื่อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 14 รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น โดยผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต มีความคิดเห็นด้านความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, $\bar{X} = 4.08$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึกเสนอผลการวิเคราะห์ โดยหาจำนวนความถี่ของผู้แนะนำเพิ่มเติมและหาค่าร้อยละดังตาราง 15 16

ตาราง 15 ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึกในด้านวิชาชีพ

ความคิดเห็นเพิ่มเติม (N = 34)	ความถี่	ร้อยละ
ด้านวิชาชีพ		
1. ควรเป็นผู้ที่มีประสบการณ์หรือมีความชำนาญด้านวิชาชีพ	6	17.65
2. ต้องมีความเข้าใจในกระบวนการเรียนการสอนด้านวิชาชีพ	7	20.58
3. ภาครัฐหรือสถานศึกษาควรจัดระบบทวิภาคีให้เต็มรูปแบบ	3	8.81
4. ต้องการให้ภาคเอกชนเห็นการศึกษาของชาติมากกว่าที่เป็นอยู่	2	5.90
5. ต้องการให้กำหนดของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีไว้ไม่น้อยกว่า 3 - 5 ปี	2	5.90

ตาราง 16 ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบ
ทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึกในด้านบุคลิกภาพ

ความคิดเห็นเพิ่มเติม (N = 34)	ความถี่	ร้อยละ
ด้านบุคลิกภาพ		
1. ต้องมีมนุษยสัมพันธ์ ประสานงานกับผู้อื่นได้	7	2.58
2. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	7	2.58

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพและความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาและผู้ควบคุมการฝึก ในโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตามความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับผู้สถานศึกษาและสถานประกอบการ

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาและผู้ควบคุมการฝึกในสถานประกอบการ ในหลักสูตรระบบทวิภาคีที่จะใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุตำแหน่งนี้ได้อย่างเหมาะสม

กลุ่มตัวอย่าง

ฝ่ายสถานศึกษาใช้กลุ่มตัวอย่างได้จากประชากรทั้งหมดที่มาจากวิทยาลัยเทคนิคจำนวน 16 แห่ง ประกอบด้วยผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 16 คน และหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จำนวน 16 คน หัวหน้าแผนกวิชา จำนวน 32 คน รวมทั้งหมด 64 คน โดยใช้ตารางเครชชีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan)

ฝ่ายสถานประกอบการใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างได้ผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิตจำนวน 201 คน และผู้ควบคุมการฝึก จำนวน 201 คน รวมทั้งหมด 402 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึกในสถานประกอบการ แบ่งเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นสภาพและความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึก

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม โดยผู้วิจัยได้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 คน ตรวจสอบ

หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ 0.90

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยและคำชี้แจงประกอบไปทางไปรษณีย์ไปยังวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคกลาง จำนวน 64 ฉบับ ได้รับตอบกลับคืนมา 64 ฉบับ เมื่อตรวจนับความสมบูรณ์ปรากฏว่าใช้ได้ จำนวน 64 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

ฝ่ายสถานประกอบการได้ดำเนินการเช่นเดียวกัน โดยจัดส่งจำนวน 402 ฉบับ ได้รับคืนและตรวจนับความสมบูรณ์แล้วปรากฏว่าใช้ได้ จำนวน 200 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 49.75 แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ โดยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นระหว่างฝ่ายสถานศึกษา

กับฝ่ายสถานประกอบการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับหัวหน้าแผนกวิชา และผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต โดยใช้ t - test

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาสภาพและความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้าแผนกอาชีวศึกษาและผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ผลการศึกษามีดังต่อไปนี้

1. สภาฯกับความต้องการตามความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องฝ่ายสถานศึกษา และฝ่ายสถานประกอบการ ปรากฏผลดังนี้

1.1 สภาพคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึกในด้านวิชาชีพและด้านบุคลิกภาพ ตามความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับฝ่ายสถานศึกษาและสถานประกอบการ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 โดยฝ่ายสถานศึกษากับสถานประกอบการ มีความคิดเห็นในภาพรวมว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.16$, $\bar{X} = 3.12$ และ $\bar{X} = 3.50$, $\bar{X} = 3.30$) ตามลำดับ

1.2 ความต้องการระหว่างฝ่ายสถานศึกษากับฝ่ายสถานประกอบการ เกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และผู้ควบคุมการฝึกในด้านวิชาชีพ และด้านบุคลิกภาพพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 โดยฝ่ายสถานศึกษากับฝ่ายสถานประกอบการ มีความคิดเห็นในภาพรวมว่า มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, $\bar{X} = 4.26$ และ $\bar{X} = 4.23$, $\bar{X} = 3.98$) ตามลำดับ

2. สภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามความคิดเห็นของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการกับหัวหน้าแผนกวิชาในด้านวิชาชีพและบุคลิกภาพ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 โดยหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการกับหัวหน้าแผนกวิชา มีความคิดเห็นในภาพรวม ว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$, $\bar{X} = 2.83$) และด้านบุคลิกภาพพบว่า หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) ซึ่งขัดแย้งกับหัวหน้าแผนกวิชาที่มีความเห็นว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$)

3. สภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ควบคุมการฝึก ตามความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิตในด้านวิชาชีพและด้านบุคลิกภาพพบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานข้อ 3 โดยผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต มีความคิดเห็นในภาพรวมว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, $\bar{X} = 4.35$ และ $\bar{X} = 4.13$, $\bar{X} = 4.30$) ตามลำดับ

4. ความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามความคิดเห็นของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการกับหัวหน้าแผนกวิชาในด้านวิชาชีพและด้านบุคลิกภาพพบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานข้อที่ 4 โดยหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการกับหัวหน้าแผนกวิชา มีความต้องการในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$, $\bar{X} = 3.18$ และ $\bar{X} = 3.28$, $\bar{X} = 3.32$) ตามลำดับ

5. ความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ควบคุมการฝึก ตามความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต ในด้านวิชาชีพและด้านบุคลิกภาพพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 5 โดยผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต มีความต้องการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, $\bar{X} = 4.20$ และ $\bar{X} = 4.01$, $\bar{X} = 3.95$) ตามลำดับ

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยในที่นี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญ ๆ จากการค้นพบดังต่อไปนี้

1. สภาวะกับความต้องการตามความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องฝ่ายสถานศึกษากับฝ่ายสถานประกอบการ ปรากฏผลดังนี้

1.1 สภาวะคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และผู้ควบคุมการฝึกในด้านวิชาชีพตามความคิดเห็นของฝ่ายสถานศึกษากับสถานประกอบการพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันว่ามีการปฏิบัติในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าหน่วยงานทั้งสองมีวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน โดยฝ่ายสถานศึกษาจะเน้นการให้เนื้อหาวิชาความรู้เป็นหลัก แต่สถานประกอบการเน้นในเรื่องขบวนการผลิต และความชำนาญการจากประสบการณ์ในการจัดการศึกษาของกรมอาชีวศึกษามีความเชื่อว่าจะไม่สามารถจัดการสอนและฝึกอาชีพระดับช่างฝีมือ และวิชาชีพขั้นสูงในระดับโรงเรียนได้ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ กรมอาชีวศึกษาจึงได้ร่วมมือกับสถานประกอบการจัดโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี กำหนดหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึกเป็นผู้ประสานงาน ซึ่งควรมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

รักษาระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ สามารถประสานงานกับสถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารงาน ควรมีวุฒิการศึกษาสายวิชาชีพทางช่างอุตสาหกรรมในระดับปริญญาตรี มีความรู้ความสามารถในการประชาสัมพันธ์ ความรู้ความสามารถในการจัดการบริหารงานทั่วไปได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2527 : 33 - 40) ว่า คุณลักษณะทางด้านวิชาชีพไว้ว่าเป็นความสามารถใช้ความรู้และเครื่องมือทางการบริหาร

1.2 สภาพคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และผู้ควบคุมการฝึกในด้านบุคลิกภาพตามความคิดเห็นของฝ่ายสถานศึกษากับสถานประกอบการพบว่า มีความแตกต่างกันอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีความคิดเห็นตรงกันคือ มารยาทดี อ่อนน้อมถ่อมตน อาจจะเป็นเพราะว่าหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึกจะต้องติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ มารยาทจะเป็นสิ่งหนึ่งที่ช่วยสร้างมนุษยสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นแก่ผู้พบเห็นได้ง่าย จรูญ ชูลาก (2539 : 4) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า การเรียนการสอนในระบบทวิภาคีให้แข็งแกร่งขึ้นตัวจักรสำคัญคือ ผู้ปฏิบัติซึ่งเป็นบุคคลสำคัญที่ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงที่ดีระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษาและสถานศึกษากับสถานประกอบการ

1.3 ความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึกในด้านวิชาชีพ ตามความคิดเห็นของฝ่ายสถานศึกษากับสถานประกอบการพบว่า มีความแตกต่างกัน ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก อาจจะเป็นเพราะว่าสถานประกอบการขาดความรู้ความเข้าใจในการเรียนการสอนระบบทวิภาคี จึงทำให้เกิดความต้องการด้านคุณลักษณะวิชาชีพมากกว่าฝ่ายสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพียงใจ คັນชารัตน์ (2540 : 115) ที่พบปัญหาว่าสถานประกอบการไม่ยอมเข้าร่วมโครงการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีสาเหตุมาจากความไม่เข้าใจในการจัดการและผลที่ได้รับ จึงควรให้มีการสร้างความเข้าใจให้สถานประกอบการมีส่วนร่วมด้วยการประชาสัมพันธ์ให้แพร่หลายมากยิ่งขึ้น

1.4 ความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึกในด้านบุคลิกภาพ ตามความคิดเห็นของฝ่ายสถานศึกษากับสถานประกอบการพบว่า มีความแตกต่างกันอยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายข้อที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาเป็นองค์กรในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มี

คุณภาพด้านวิชาชีพ และด้านคุณธรรม จริยธรรม เป็นสาเหตุที่ทำให้สถานศึกษามีความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะหัวหน้างานอาชีวศึกษาและผู้ควบคุมการฝึกในด้านบุคลิกภาพมากกว่าสถานประกอบการ บุคคลที่มีบุคลิกภาพที่ดียอมให้ผู้อื่นศรัทธาและมีความยินยอมชมชอบยอมทำให้บุคคลนั้นสามารถจูงใจคน ทำให้มีมิตรภาพระหว่างกันอย่างรวดเร็ว (อุทัย หิรัญโต. 2524 : 55)

2. สภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามความคิดเห็นของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการกับหัวหน้าแผนกวิชา

2.1 สภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามความคิดเห็นของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการกับหัวหน้าแผนกวิชาในด้านวิชาชีพพบว่า มีความแตกต่างกันในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่ในรายข้อพบข้อที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ได้แก่ สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์งานได้ ซึ่งเนะงานและพัฒนาทักษะในการทำงานแก่ผู้ร่วมงาน นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารงานในระบบทวิภาคี มีความสามารถในการเป็นผู้นำการประชุมและอภิปราย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรในสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการวางแผนงาน และดำเนินการฝึกงานในสถานประกอบการ มีความรู้ความสามารถในการจัดการบริหารงานทั่วไปในสำนักงาน มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานบุคคล มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี คือผู้จัดการที่มีภารกิจหลักคือเป็นผู้นำการประสานงาน การสั่งการ และควบคุมดูแลงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่มและองค์การ (วิฑูรย์ สิมะโชคดี. 2538 : 18) หน้าที่ของหัวหน้างานต้องทำงานให้เสร็จตามเป้าหมายขององค์การ โดยอาศัยความร่วมมือจากผู้อื่นเป็นผู้ทำงานให้และหัวหน้างานเป็นผู้บริหารระดับกลาง หัวหน้างานจึงต้องรู้ว่าตนต้องรับผิดชอบต่อใคร และใครเป็นผู้มีอำนาจเหนือตน (วิชัย โสสุวรรณจินดา. 2536 : 10) เพราะในกรณีที่ประสบปัญหาในการบริหารหรือต้องอาศัยการตัดสินใจในเรื่องที่เกินอำนาจของตน หัวหน้างานจะต้องเสนอผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปวินิจฉัยสั่งการต่อไป แต่หัวหน้างานแผนกวิชา

ที่ฝึกนักศึกษาและนิเทศก์การฝึกงานของนักศึกษาในสถานประกอบการเท่านั้นไม่มีส่วนในการบริหารงานจึงทำให้มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

2.2 สภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตามความคิดเห็นของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าแผนกวิชาในด้านบุคลิกภาพพบว่า มีความแตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายข้อ ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นอยู่ 2 ข้อที่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันคือ คล่องแคล่วมีชีวิตชีวาและมีอารมณ์ขัน มารยาทดี อ่อนน้อมถ่อมตน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าความร่าเริง ยิ้มแย้มแจ่มใสและสอเคลิ้มอารมณ์ขัดบ้างจะเป็นการสร้างบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงาน ทำให้ผู้ร่วมงานเต็มไปด้วยความสนุกสนานเป็นกันเอง เพลิดเพลิน ทำกิจกรรมอย่างมีชีวิตชีวา ประกอบกับความเป็นผู้ที่มีการมาทดี อ่อนน้อมถ่อมตนก็เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่จะก่อให้เกิดสัมพันธภาพอันดีระหว่างผู้ร่วมงาน สอดคล้องกับแนวคิดของ เสถียร เหลืองอร่าม (2525 : 37) ที่ได้ให้ข้อสรุปถึงบุคลิกลักษณะที่ดีไว้มีดังนี้คือ ความร่าเริง แจ่มใส สดชื่น ความประณีตเรียบร้อย ความเป็นมิตร ความพอใจงาน ความอยากช่วยเหลือผู้อื่น ความไม่เห็นแก่ตัว การมีอารมณ์ขัน ความรอบคอบ ความอดทน และความสามารถทำอะไรได้อย่างเหมาะสม

3. สภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ควบคุมการฝึกตามความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต

3.1 สภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ควบคุมการฝึกในด้านวิชาชีพ ตามความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิตพบว่า ไม่แตกต่างกัน ในภาพรวมทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ควบคุมการฝึกและผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต ได้เข้าร่วมประชุมสัมมนากันมาก่อน เพื่อทำความเข้าใจในหลักการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ทราบบทบาทหน้าที่ของตนเพื่อดำเนินการฝึกให้สอดคล้องกับหลักสูตร ธงชัย สันติวงษ์ (2530 : 52) ได้สรุปว่าการบริหารงานให้บรรลุเป้าหมาย ปัจจัยสำคัญคือบุคคล โดยเฉพาะบุคคลจะต้องมีความรู้ความสามารถที่จะดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้สัมพันธ์กับงานที่ตนปฏิบัติอยู่ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันคือมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอนและการประเมินผลในสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิตเป็นผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนา โครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับฝ่ายสถานศึกษา แล้วนำมาประชาสัมพันธ์ให้กับผู้ร่วมงาน

การใช้ข้อมูลอาจไม่ชัดเจนเพียงพอ สอดคล้องกับข้อสรุปของกรมอาชีวศึกษา (2538 : 4 - 15) ที่พบว่า การปฐมนิเทศการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของหัวหน้างานยังไม่ชัดเจนตรงกัน

3.2 สภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ควบคุมการฝึกในด้านบุคลิกภาพ

ตามความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิตพบว่า ในภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบุคลิกภาพ คุณธรรม จริยธรรม เป็นสิ่งที่สร้างเจตคติ ความศรัทธา และเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งมีความสำคัญไม่น้อยกว่าความรู้หรือประสบการณ์ที่ได้รับ ดังที่ บันลือ พุกขวัน (2534 : 64) ให้ทัศนะไว้ว่า ผู้เรียนจะมีความรู้สึกนิยมยกย่อง บุคคลที่เขาเลื่อมใส มักจะเกิดศรัทธาจากประสบการณ์ที่เขาได้พบเห็น และผู้เรียนอยากประพฤติตนให้เหมือนกัน หรือมีบุคลิกเช่นเดียวกับบุคคลที่เขาศรัทธา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบข้อที่แตกต่างกันคือ ใหวพริบ สร้างสรรค์ โดยค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต มีมากกว่าค่าเฉลี่ยของผู้ควบคุมการฝึก อาจเป็นเพราะผู้ควบคุมการฝึกเป็นผู้ที่ต้องมีความสัมพันธ์กับคนทุกระดับอยู่เสมอ เลย์รู้ตัวเองว่าตนเองยังมีข้อบกพร่องในเรื่องใดบ้าง

4. ความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
ตามความคิดเห็นของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการกับหัวหน้าแผนกวิชา

4.1 ความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามความคิดเห็นของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการกับหัวหน้าแผนกวิชาในด้านวิชาชีพพบว่า ในภาพรวมไม่มีรวมแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการกับหัวหน้าแผนกวิชาต่างก็ตระหนักถึงความสำคัญของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีว่า ต้องบริหารของตนได้เป็นอย่างดีจนบรรลุเป้าหมาย แต่ถ้าหัวหน้างานไม่สามารถจัดการในหน่วยงานได้ดีก็จะเป็นอุปสรรคต่อหน่วยงานอื่นที่ต้องพึ่งพาอาศัยหน่วยงานนี้ และมีผลกระทบต่อความสำเร็จของงาน หัวหน้างานจึงจำเป็นต้องมีความรู้อย่างดีเกี่ยวกับการบริหารงาน มีความสามารถในการควบคุม และอำนวยการบริหารแก่บุคคลในความปกครองของตนเองได้เป็นอย่างดี (ประชุม โพธิกุล. 2532 : 16)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบข้อที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันคือ สามารถประสานงานกับสถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ฝ่ายหัวหน้าแผนกวิชามีความต้องการมากกว่าหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากหัวหน้าแผนกวิชาเป็นผู้ที่ต้องไปนิเทศก์ในสถานประกอบการ ซึ่งบางแห่งให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี บางแห่งไม่ค่อยให้ความร่วมมืออันเนื่องมาจากกาประสานงานกับสถานประกอบการของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

4.2 ความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามความคิดเห็นของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการกับหัวหน้าแผนกวิชาในด้านบุคลิกภาพพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน อันอาจเนื่องมาจากการที่ผู้บริหารจะปฏิบัติงานได้ดีมีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารจะต้องมีคุณลักษณะที่ดีเด่นเป็นพิเศษในหลาย ๆ ด้าน มีคุณลักษณะพิเศษเฉพาะตัวคือ มีบุคลิกภาพและอุปนิสัยส่วนตัวที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์เข้ากับคนได้ มีความตั้งใจสูง มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความอดสาหะ พยายาม รับผิดชอบ อุทิศเวลาให้แก่งานในหน้าที่ กล้าเผชิญต่อเหตุการณ์ มีความเป็นธรรม ฟังความคิดเห็นทุกด้าน มีเหตุผล เอาใจใส่ความเป็นอยู่ของผู้ใต้บังคับบัญชา (ศิริพร พงศ์ศรีโรจน์. 2529 : 7 - 10)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบข้อที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันคือ คล่องแคล่ว มีชีวิตชีวา มีอารมณ์ขัน กริยาจาสุภาพ สามารถพูดโน้มน้าวหรือแสดงเหตุผลที่น่าศรัทธา โดยผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีความต้องการมากกว่าหัวหน้าแผนกวิชา อาจเป็นเพราะผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่เอื้อต่อการทำงานของผู้บริหารได้มาก ทำให้บุคลิกัษณะที่ติดกับผู้เกี่ยวข้อง วินัย พัฒนรัฐ (2523 : 1 - 7) ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้บริหารการศึกษาของไทยว่า ควรจะมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการทำงานคือ เป็นคนมีภูมิรู้ ภูมิธรรม ภูมิฐาน มีความจงรักภักดีต่อสถาบัน เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง เป็นที่พึ่งของผู้ใต้บังคับบัญชา ทำงานเป็นทีมได้ มีความเสียสละสูง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นนักพูดที่มีประสิทธิภาพ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ และมีความเป็นประชาธิปไตย

5. ความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ควบคุมการฝึก ตามความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต

5.1 ความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ควบคุมการฝึก ตามความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต ในด้านวิชาชีพพบว่า มีความแตกต่างกันในภาพรวม และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ได้แก่ มีประสบการณ์ในการเป็นหัวหน้างานหรือหัวหน้าแผนกมาก่อน สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์งานได้ รักษาระเบียบ ความรับผิดชอบของผู้ร่วมงาน มีความรู้ความสามารถในการจัดการบริหารทั่วไปในสำนักงาน โดยค่าเฉลี่ยของผู้ควบคุมการฝึกมีมากกว่าผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต ที่เป็นเช่นนี้อาจมีสาเหตุมาจากการฝึกเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการเรียน หลักเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลการเรียน บริหารจัดการการเรียนการสอนในการที่จะให้นักเรียนเข้ามาฝึกงานในสถานประกอบการ จึงจำเป็นต้องรู้ข้อเท็จจริงพื้นฐานเพื่อสั่งการ วิทยาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ มีความสามารถเหนือคนอื่น ไม่ว่าจะเป็นทักษะเชิงเทคนิคหรือด้านอื่น ๆ มีความอดทนในการปฏิบัติงาน (เสนาะ ตียาว. 2532 : 365 - 366)

5.2 ความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ควบคุมการฝึกตามความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต ในด้านบุคลิกภาพพบว่า มีความแตกต่างกันในภาพรวมและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน คือ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น โดยค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกมีมากกว่าผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ควบคุมการฝึกจะต้องประสานงานทั้งฝ่ายสถานศึกษาและสถานประกอบการ การเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ซักถามปัญหาหรืออภิปรายแสดงความคิดเห็นหาเหตุผลแล้วจึงสรุปข้อคิดเห็น สะหาแนวทางแก้ปัญหาที่เหมาะสม จึงเป็นสิ่งที่ถูกต้องควรกระทำมากที่สุด ดังนั้นจึงทำให้ผู้ควบคุมการฝึกมีระดับความคิดเห็นด้านความต้องการมากกว่าผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เพเลกริโน และฟานฮาเกน (Pellegrino and Vanhagen. 1985 : 1) ที่อธิบายว่าศักยภาพทางความรู้และทักษะสำคัญ ๆ ที่จะช่วยให้ผู้ควบคุมการฝึกประสบความสำเร็จในการบริหารงาน ซึ่งคุณลักษณะบางอย่างอาจเป็นคุณลักษณะที่มีมาแต่กำเนิด หรือเกิดจากการเรียนรู้ แต่ส่วนใหญ่เกิดจากการเรียนรู้มากกว่าและคุณลักษณะมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานเป็นอย่างมาก

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาสภาพและความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีพศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. คุณลักษณะทางด้านวิชาชีพ ต้องเป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษายาววิชาชีพทางช่างอุตสาหกรรมในระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการเป็นหัวหน้างาน หรือหัวหน้าแผนกมาก่อน สามารถประสานงานกับสถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีความรู้ความสามารถในการประชาสัมพันธ์ สามารถชี้แจงงานและพัฒนาทักษะให้แก่ผู้ร่วมงาน ต้องเป็นผู้ที่มีระเบียบ วินัย ความรับผิดชอบ มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรวิชาช่างอุตสาหกรรม

2. คุณลักษณะในด้านบุคลิกภาพ ต้องเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง เสียสละ พร้อมที่จะช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความจริงใจ มีมนุษยสัมพันธ์ดี สวมกบกับบุคคลทุกระดับได้ กิริยาจาสุภาพ สามารถพูดโน้มน้าวหรือแสดงเหตุผลที่น่าศรัทธา สามารถควบคุมอารมณ์ได้ในทุกสถานการณ์ มีความคิดสร้างสรรค์รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีเหตุผล และรู้จักประนีประนอม มีความคิดสร้างสรรค์

3. ควรมีการจัดสัมมนาผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการอาชีพศึกษาระบบทวิภาคีทุกระดับ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการปฏิบัติงานกับฝ่ายสถานศึกษาและสถานประกอบการในเรื่องของการใช้หลักสูตรอาชีพศึกษาระบบทวิภาคี สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม การวางแผนในการดำเนินการฝึกในสถานประกอบการ การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4. สร้างจิตสำนึกให้ผู้ที่มาดำรงตำแหน่งหัวหน้างานอาชีพศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึกให้เป็นผู้ที่มีกิริยาจาสุภาพ แต่งกายเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นโดยการนิเทศก์ภายในหน่วยงาน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. ศึกษาประสิทธิภาพของการเรียนการสอนในระบบทวิภาคี
2. ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของหัวหน้างานอาชีพศึกษาระบบทวิภาคี และผู้ควบคุมการฝึก

3. ศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษาในโครงการระบบทวิภาคี
4. ศึกษาปัญหาและความต้องการคุณลักษณะในการรับนักศึกษาเข้ามาปฏิบัติ
งานในสถานประกอบการ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กันยา สุวรรณแสง. การพัฒนาบุคลิกภาพและการปรับตัว. กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์น, 2533.

กิติ ตัณฑานนท์. เทคนิคการสร้างภาวะผู้นำ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เซชจุการพิมพ์, 2530.

กิติมา ปรีดีศิลป. ทฤษฎีบริหารองค์การ. กรุงเทพฯ : ธนะการพิมพ์, 2529.

เกชา ลาวัลย์วัฒน์. “หนึ่งในผู้บุกเบิกโครงการฝึกหัดระบบทวิภาคี,” กระจกเงา. 1(2) : 110 - 117 ; มิถุนายน 2536.

คณะกรรมการการประสานงานกับภาคเอกชนในการพัฒนาคนระดับกลาง, สำนักงาน
เลขาธิการ. ทำเนียบสถาบันการอาชีวศึกษาและการฝึกอาชีพ พ.ศ. 2534.
กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา, 2534.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. สรุปรายงานการวิจัยเพื่อประสิทธิภาพ
ของการอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี, 2538.

คณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชนเพื่อการพัฒนาการศึกษาเพื่ออาชีพ, สำนักงาน
เลขาธิการ. รายงานประจำปี 2534. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา, 2534.

———. การพัฒนาคนระดับกลาง. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการร่วมภาค
รัฐบาลและเอกชนเพื่อพัฒนาการศึกษาเพื่ออาชีพ. 2534.

จรรณ ชูลาภ. สรุปคำบรรยายเรื่องการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี กรมอาชีว
ศึกษา. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาบุรี, 2539.

———. “นักศึกษาฝึกงานไม่ได้ผล โรงงานไม่เข้าใจ,” เดลินิวส์. 6 : 24 มกราคม
2535.

จำเรียง ภาวิจิตร. “กลยุทธ์การพัฒนาศักยภาพคนและคุณภาพงานตอนความเป็นผู้นำ,”
พัฒนาที่ดิน. 26(286) : 23 - 24 ; กุมภาพันธ์ 2532.

จิราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์. จิตวิทยาเบื้องต้น. สงขลา : คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2532.

จุฬา บุรีภักดี. “ความรู้เกี่ยวกับบุคลิกภาพเพื่อเลือกแนวทางการปรับปรุงตนเอง,”

มิตรครู. 28(4) : 22 - 25 ; กรกฎาคม 2529.

จุมพล สวัสดิยากร. หลักการบริหารและมนุษยสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : สุวรรณภูมิ, 2520.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. รายงานการสัมมนาเรื่องนักบริหารการศึกษาไทย.

กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์, 2523.

ชนะ กสิภาร์. กรมอาชีวศึกษาครบรอบ 50 ปี (2484 - 2534). กรุงเทพฯ :

วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร, 2534.

ชนะ กสิภาร์ และสับสนต์ อุตกฤษฎ์. รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบโรงเรียน

โรงงาน. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ,

2534.

ครุณี สุวรรณชวลิต. การศึกษาลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารระดับกลาง

ตามความคิดเห็นของบุคลากรในมหาวิทยาลัยภาคใต้. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.

สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2534. อัดสำเนา.

ทรงศักดิ์ สิงหาด. มนุษยสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล, 2531.

2531.

ธงชัย ลั่นดวงษ์. องค์การและการบริหาร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2530.

ธนา โกมลภิส. มนุษยสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์เนศ, 2527.

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. ก้าวเข้าสู่ผู้บริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อเนกศิลป์, 2527.

2527.

นาวิ รังสิวรักษ์. “บุคลิกภาพแบบประชาธิปไตย,” วิทยาจารย์. 82(3) : 63 - 65 ;

มีนาคม 2527.

บุญมา กัมปนาทพงษ์. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

ของรัฐ. ปริญญานิพนธ์ กศ.ค. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

บันลือ พฤกษวัน. ยุทธศาสตร์การสอนตามแนวหลักสูตรใหม่. กรุงเทพฯ :

ไทยวัฒนาพานิช, 2534.

ประทุม โพธิกุล. “ปัจจัยส่งผลต่อความสำเร็จทางการบริหาร,” มิตรครู. 32(9) :

16 ; พฤษภาคม 2532.

ประทุม รอดประเสริฐ. “มุมมองบริหาร,” การศึกษา กทม. 8(5) : 24 ; กุมภาพันธ์, 2527.

ประถม แสงสว่าง. รายงานผลการวิจัยเรื่อง ลักษณะของนักบริหารการศึกษาที่คนไทยพึงประสงค์. กรุงเทพฯ : สำนักงานมูลนิธิหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, 2524.

พนัส หันนาคินทร์. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2530.

พยอม วงศ์สารศรี. การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : พรานนกการพิมพ์, 2532.

ไพฑูรย์ เก่งสกุล. “การประสานงาน,” แรงงานสัมพันธ์. 22(11 - 12) : 33, 37 - 39 ; พฤศจิกายน - ธันวาคม 2523.

เพ็ญใจ กันขารรัตน์. ความคิดเห็นของสถานประกอบการที่มีต่อการจัดอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2540. ถ่ายเอกสาร.

มนูญ วงศ์นารี. “คุณสมบัติที่สมบูรณ์ของผู้นำทางการบริหาร,” ข้าราชการ. 32 : 35 ; พฤศจิกายน 2530.

มานพ จันทรเทพ. รูปแบบการศึกษาอาชีพช่างฝีมือในงานร่วมกันระหว่างระดับ รัฐบาลและเอกชนโดยใช้เทคนิคเดลฟาย. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2528. ถ่ายเอกสาร.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2530.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัทศึกษาพร จำกัด, 2531.

วิจิตร วรุดมบางกูร และสุพิชญา ชีระกุล. การบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2523.

- วิชัย โสสุวรรณจินดา. หัวหน้างานยุคใหม่. กรุงเทพฯ : พี. เอ็น. การพิมพ์, 2536.
- วิฑูรย์ สิมะโชคดี. ทฤษฎีและเทคนิคปฏิบัติสำหรับยอดหัวหน้างาน. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2538.
- วิญญู อังคนารักษ์. วิธีทำงานให้ดี. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2522.
- วินัย พัฒนรัฐ. รายงานการสัมมนาเรื่องการบริหารการศึกษาของไทย. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- ศิริพร พงศ์ศรีโรจน์. “ผู้นำในทัศนะของข้าพเจ้า,” วารสารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. 1(1) : 5 - 22 ; มิถุนายน - กันยายน, 2529.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. ระเบียบว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538. กรุงเทพฯ : ม.ป.ป., 2538.
- สมเกียรติ เจริญนิม. ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับคุณลักษณะคุณสมบัติและความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ กรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 7. วิทยานิพนธ์ ก.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532. ถ่ายเอกสาร.
- สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหารบุคคลแผนใหม่. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- สมภพ โรจนพันธ์ บุญมาก พรหมพ้วย และภคพร ศรีรัตน์ตระกูล. นักบริหารระดับโลก หัวหน้ามือหนึ่งและองค์การมือหนึ่ง. กรุงเทพฯ : ราชดำริ พลัสลิเคชั่น, 2530.
- สมยศ มีเทศก์. เอกสารคำบรรยายยอมรับเตรียมหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2533.
- สมหมาย ชาพรหมมา. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด. ปรียูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

สุปิตี ชุนภักดี. ลักษณะที่พึงประสงค์ของศึกษานิเทศก์ตามความคิดเห็นของ
ศึกษานิเทศก์ผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารที่เกี่ยวข้องในภาคกลาง.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อัดสำเนา.

สุรพงษ์ เปล่งรัสมิ. คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของหัวหน้าแผนกช่างอุตสาหกรรมใน

วิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม. กรุงเทพฯ :

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2533. ถ่ายเอกสาร.

เสถียร เหลืองอร่าม. มนุษยสัมพันธ์ในองค์การ. กรุงเทพฯ : วัชรินทร์การพิมพ์, 2525.

เสน่ห์ ศรีสุวรรณ. “เสน่ห์นักบริหาร,” บริหารธุรกิจ. 14(55) : 81 - 86 ;

กรกฎาคม - กันยายน 2533.

เสนาะ ดิยาว. การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย

ธรรมศาสตร์, 2532.

อภิรมย์ ณ นคร. หลักการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

รามคำแหง, 2521.

อมร เอี่ยมสอาด. “การอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี,” พัฒนาเทคนิคศึกษา. 6(10) :

3 - 7 ; เมษายน 2537.

อรุณ รัชธรรม. หลักมนุษยสัมพันธ์กับการบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :

ไไทยวัฒนาพานิช, 2527.

อาชีวศึกษา, กรม. การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี. กรุงเทพฯ : กองวิทยาลัย

เทคนิค, 2538.

———. การประชุมคณะกรรมการประชาสัมพันธ์การจัดการเรียนการสอน

อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีระดับภาคปีการศึกษา 2539. กรุงเทพฯ :

กองวิทยาลัยเทคนิค, 2539.

———. คณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชนเพื่อการพัฒนาการศึกษาเพื่อ

อาชีพเลขานุการ รายงานประจำปี 2534. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., ม.ป.ป.

———. ปัญหาและอุปสรรคการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

สถานศึกษากลุ่มภาคกลาง. กรุงเทพฯ : กองวิทยาลัยเทคนิค, 2539.

อาชีวศึกษา, กรม. ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา (ฉบับที่ 2).

กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2537.

_____. รายงานประจำปี 2537 - 2538. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2538.

_____. รายละเอียดข้อมูลการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีประจำปีการศึกษา 2538. กรุงเทพฯ : กองวิทยาลัยเทคนิค, 2538.

_____. สรุปการประเมินผล หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538. ฝ่ายวิจัยการศึกษาและส่งเสริมสิ่งแวดล้อมศึกษา. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์, 2541.

_____. สรุปสาระความรู้ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์. ม.ป.ท., ม.ป.ป.

อุทัย บุญประเสริฐ. “ภาวะผู้นำ,” นักบริหาร. 2(5) : 2 ; ธันวาคม 2521.

อุทัย หิรัญโต. ประมุขศิลป์ : ศิลปะของการเป็นผู้นำ. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิตการพิมพ์, 2524.

Bass, Bernard M. Stogdill's Handbook of Leadership : A Survey of Theory and Research. New York : The Free Press, 1981.

Best, Jonh W. Research in Education. 3 rd ed. New Jersey : Prentice Hall, Inc. 1978.

BMBW. The Dual System of Vocational Education in the Federal Republic of Germany. Bonn : Principle and Experiment, 1988.

Hoy, Wayne K. and Cecil G. Miskel. Education Administration : Theory Research and Practice. 2nd ed. New York : Random House, 1982.

Huffhines, Ruth Ann. “A Taxonomic Model for the Study of the Effective Principal,” Dissertation Abstracts International. 34(03) : 705 - A ; September, 1984.

Kast, F. E. and J. E. Rosenzweig. Organization and Management : A Systems and Contingency Approach. 4th ed. New York : McGraw - Hill, 1985.

Pellegrino, J. W. and C. K. Vamhagan. "Abilities and Aptitudes," in **The International Encyclopedia of Education : Research and Studies.**

V.I.P.I. : p.1 Oxford : Pergamon Press, 1985.

Presse. Diane Anderson. "A Study of the Relationship between Personality Traits as Measured by Cattell, s 16 Personality Factors and Aspiration for Leadership," **Dissertation Abstracts International.** 47 (05) : 156 - A ; November. 1986.

Stogdill, Ralph M. **Handbook of Leadership : A Survey of Theory and Research.**

New York : The Free Press, 1974.

Stoner, James A.F. **Management.** Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice Hall, 1982.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม และ
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ที่ ทม 1007/ ๐๕๔3

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์ 2

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายสนอง อินทพันธ์์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาสภาพความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระดับทวิภาคี" โดยมี ดร.อุบวิทย์ สุวคันธกุล และ รองศาสตราจารย์ธาดาศักดิ์ วชิรปรัชญพจน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้จัดการฝ่ายผลิตและผู้ควบคุมการฝึก โดยขออนุญาตให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้จัดการฝ่ายผลิตและผู้ควบคุมการฝึก จำนวน 16 คน ตอบแบบสอบถามสภาพความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระดับทวิภาคี ในระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายสนอง อินทพันธ์์ ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ 0๔๙๔

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายสนอง อินทพันธ์์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาสภาพความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระดับทวิภาคี" โดยมี ดร.อุวิทย์ สุวคันทรกุล และ รองศาสตราจารย์ธาดาศักดิ์ วชิรปรัชญางษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้จัดการฝ่ายผลิตและผู้ควบคุมการฝึก โดยขออนุญาตให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้จัดการฝ่ายผลิตและผู้ควบคุมการฝึก จำนวน 16 คน ตอบแบบสอบถามสภาพความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระดับทวิภาคี ในระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายสนอง อินทพันธ์์ ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ ๐๕๔5

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายสนอง อินทพันธ์์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาสภาพความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระดับทวิภาคี" โดยมี ดร.อุปวิทย์ สุวคันทรกุล และ รองศาสตราจารย์ธาดาศักดิ์ วชิรปรัชญาพจน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้จัดการฝ่ายผลิตและผู้ควบคุมการฝึก โดยขออนุญาตให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้จัดการฝ่ายผลิตและผู้ควบคุมการฝึก จำนวน 16 คน ตอบแบบสอบถามสภาพความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระดับทวิภาคี ในระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายสนอง อินทพันธ์์ ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ ๐๙๙๖

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายสนอง อินทพันธ์์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาสภาพความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระดับทวิภาคี" โดยมี ดร.อุบวิทย์ สุวคันชกุล และ รองศาสตราจารย์ธาดาศักดิ์ วชิรปรัชญาพจน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้จัดการฝ่ายผลิตและผู้ควบคุมการฝึก โดยขออนุญาตให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้จัดการฝ่ายผลิตและผู้ควบคุมการฝึก จำนวน 16 คน ตอบแบบสอบถามสภาพความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระดับทวิภาคี ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายสนอง อินทพันธ์์ ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ ๖๔๙๙

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๕ กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสุพรรณบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายสนอง อินทพันธ์์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาสภาพความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระดับทวิภาคี" โดยมี ดร.อุปวิทย์ สุวทันธกุล และ รองศาสตราจารย์ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้จัดการฝ่ายผลิตและผู้ควบคุมการฝึก โดยขออนุญาตให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้จัดการฝ่ายผลิตและผู้ควบคุมการฝึก จำนวน 16 คน ตอบแบบสอบถามสภาพความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระดับทวิภาคี ในระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายสนอง อินทพันธ์์ ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ 0 จ. 16

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายสนอง อินทพันธ์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาสภาพความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระดับทวิภาคี" โดยมี ดร.อุบวิทย์ สุวคันธกุล และ รองศาสตราจารย์ธาดาศักดิ์ วชิรปรัชญพจน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้จัดการฝ่ายผลิตและผู้ควบคุมการฝึก โดยขออนุญาตให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้จัดการฝ่ายผลิตและผู้ควบคุมการฝึก จำนวน 16 คน ตอบแบบสอบถามสภาพความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระดับทวิภาคี ในระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายสนอง อินทพันธ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1007/0349

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายสนอง อินทพันธ์์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาสภาพความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระดับทวิภาคี" โดยมี ดร.อุปวิทย์ สุวคันธกุล และ รองศาสตราจารย์ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้จัดการฝ่ายผลิตและผู้ควบคุมการฝึก โดยขออนุญาตให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้จัดการฝ่ายผลิตและผู้ควบคุมการฝึก จำนวน 16 คน ตอบแบบสอบถามสภาพความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระดับทวิภาคี ในระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายสนอง อินทพันธ์์ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิสาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1007/๐๙๐๐

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายสนอง อินทพันธ์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาสภาพความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระดับทวิภาคี" โดยมี ดร.อุปวิทย์ สุวทันรกุล และ รองศาสตราจารย์ธาดาศักดิ์ วชิรปรัชญาพจน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้จัดการฝ่ายผลิตและผู้ควบคุมการฝึก โดยขออนุญาตให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้จัดการฝ่ายผลิตและผู้ควบคุมการฝึก จำนวน 16 คน ตอบแบบสอบถามสภาพความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระดับทวิภาคี ในระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายสนอง อินทพันธ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ ๐๓๐๑

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายสนอง อินทพันธ์์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาสภาพความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระดับทวิภาคี" โดยมี ดร.อุบวิทย์ สุวคันทรกุล และ รองศาสตราจารย์ธาดาศักดิ์ วชิรบริษัพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้จัดการฝ่ายผลิตและผู้ควบคุมการฝึก โดยขออนุญาตให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้จัดการฝ่ายผลิตและผู้ควบคุมการฝึก จำนวน 16 คน ตอบแบบสอบถามสภาพความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระดับทวิภาคี ในระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายสนอง อินทพันธ์์ ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ 0๙๐๒

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๕ กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายสนอง อินทพันธ์์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาสภาพความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระดับทวิภาคี" โดยมี ดร.อุบวิทย์ สุวคันทรกุล และ รองศาสตราจารย์ธาดาศักดิ์ วชิรปรัชญาพจน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้จัดการฝ่ายผลิตและผู้ควบคุมการฝึก โดยขออนุญาตให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้จัดการฝ่ายผลิตและผู้ควบคุมการฝึก จำนวน 16 คน ตอบแบบสอบถามสภาพความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระดับทวิภาคี ในระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายสนอง อินทพันธ์์ ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ 0404

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคนครปฐม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายสนอง อินทพันธ์์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาสภาพความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระดับทวิภาคี" โดยมี ดร.อุบวิทย์ สุวคันธุกุล และ รองศาสตราจารย์ธาดาศักดิ์ วชิรบริชาพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้จัดการฝ่ายผลิตและผู้ควบคุมการฝึก โดยขออนุญาตให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้จัดการฝ่ายผลิตและผู้ควบคุมการฝึก จำนวน 16 คน ตอบแบบสอบถามสภาพความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระดับทวิภาคี ในระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายสนอง อินทพันธ์์ ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ 0465

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชาราม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายสนอง อินทพันธ์์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาสภาพความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระดับทวิภาคี" โดยมี ดร.อุบวิทย์ สุวคันทรกุล และ รองศาสตราจารย์ชาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้จัดการฝ่ายผลิตและผู้ควบคุมการฝึก โดยขออนุญาตให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้จัดการฝ่ายผลิตและผู้ควบคุมการฝึก จำนวน 16 คน ตอบแบบสอบถามสภาพความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระดับทวิภาคี ในระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายสนอง อินทพันธ์์ ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ 0906

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายสนอง อินทพันธ์์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาสภาพความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระดับทวิภาคี" โดยมี ดร.อุปวิทย์ สุวคันธกุล และ รองศาสตราจารย์ธาดาศักดิ์ วชิรปรัชญาพจน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้จัดการฝ่ายผลิตและผู้ควบคุมการฝึก โดยขออนุญาตให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้จัดการฝ่ายผลิตและผู้ควบคุมการฝึก จำนวน 16 คน ตอบแบบสอบถามสภาพความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระดับทวิภาคี ในระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายสนอง อินทพันธ์์ ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ 0403

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายสนอง อินทพันธ์์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาสภาพความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระดับทวิภาคี" โดยมี ดร.อุบวิทย์ สุวคันทรกุล และ รองศาสตราจารย์ธาดาศักดิ์ วชิรปรัชญพจน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้จัดการฝ่ายผลิตและผู้ควบคุมการฝึก โดยขออนุญาตให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้จัดการฝ่ายผลิตและผู้ควบคุมการฝึก จำนวน 16 คน ตอบแบบสอบถามสภาพความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระดับทวิภาคี ในระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายสนอง อินทพันธ์์ ได้เก็บข้อมูลในการทำ วิทยานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ 0908

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคคอนเมือง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายสนอง อินทพันธ์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาสภาพความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระดับทวิภาคี" โดยมี ดร.อุปวิทย์ สุวคันธกุล และ รองศาสตราจารย์ธาดาศักดิ์ วชิรปรัชหพจน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้จัดการฝ่ายผลิตและผู้ควบคุมการฝึก โดยขออนุญาตให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้จัดการฝ่ายผลิตและผู้ควบคุมการฝึก จำนวน 16 คน ตอบแบบสอบถามสภาพความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระดับทวิภาคี ในระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายสนอง อินทพันธ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ 2542

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายสนอง อินทพันธ์์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาสภาพความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระดับทวิภาคี" โดยมี ดร.อุบลวิทย์ สุวคันชกุล และ รองศาสตราจารย์ชาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้จัดการฝ่ายผลิตและผู้ควบคุมการฝึก โดยขออนุญาตให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้จัดการฝ่ายผลิตและผู้ควบคุมการฝึก จำนวน 16 คน ตอบแบบสอบถามสภาพความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระดับทวิภาคี ในระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายสนอง อินทพันธ์์ ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/๐๔๔๔

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๘ กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายสนอง อินทพันธ์์ นิสิตรดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาสภาพและความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี" โดยมี ดร.อุปวิทย์ สุวคันทรกุล และ รองศาสตราจารย์ธาดาศักดิ์ วชิรปรัชญาพจน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตรมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ, ผู้จัดการฝ่ายผลิต และผู้ควบคุมการฝึก ตอบแบบสอบถามสภาพและความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายสนอง อินทพันธ์์ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทรสาร/โทร. 258-4119

ที่ ศธ 0907/ 15/9

กองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

12 มีนาคม 2542

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิค

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ตำนานบันทึกข้อความกองวิทยาลัยเทคนิค ลงวันที่ 4 มีนาคม 2542
2. แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายสนอง อินทพันธ์ อาจารย์ 2 ระดับ 7 วิทยาลัยเทคนิคคอนเมือง ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ศึกษาสภาพและความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี” ประสงค์จะเก็บข้อมูลในสถานศึกษาของท่าน

ในการนี้ กรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้ นายสนอง อินทพันธ์ เก็บข้อมูลเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังกล่าวได้ ดังเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและกรุณาให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิชัย เสงวนหงษ์)

นักวิชาการศึกษา 7 รักษาการแทน
ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยเทคนิค

ฝ่ายพัฒนาการศึกษา

โทร. 2822551-2

โทรสาร 2829354

แบบสอบถาม

เรื่อง

ศึกษาสภาพและความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา
และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

สำหรับผู้วิจัย

หมายเลขแบบสอบถาม

1. [] 2. [] 3. []

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบความคิดเห็น
ของท่านเกี่ยวกับสภาพและความต้องการคุณลักษณะของหัวหน้างาน
อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึก ในฐานะที่ท่านทำงาน
ใกล้ชิดและเกี่ยวข้องโดยตรง จึงขอความกรุณาจากท่านได้โปรด
ตอบแบบสอบถามตามนี้ ตามความคิดเห็นของท่าน ซึ่งผลของ
การตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อสถาบัน
ผู้บริหาร คณาจารย์ และตัวท่านแต่อย่างใด เพราะมุ่งศึกษาเป็น
ส่วนรวมเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมเท่านั้น กรุณาตอบแบบสอบถาม
ให้ครบทุกข้อ

2. แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 3 ตอน โปรดตอบทุกข้อทุกตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สำหรับผู้วิจัย 4. []

คำชี้แจง กรุณาตอบแบบสอบถามโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง []

1. ตำแหน่งหน้าที่ :

ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติงานในตำแหน่ง

ฝ่ายสถานศึกษา

สถานประกอบการ

[] ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

[] ผู้จัดการฝ่ายบุคคล

[] หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

[] ผู้จัดการฝ่ายผลิต

[] หัวหน้าแผนก

[] ผู้ควบคุมการฝึก

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและความต้องการคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึก

คำชี้แจง 1. ให้ท่านพิจารณาสภาพและความต้องการคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่ท่านพึงประสงค์หรือสอดคล้องกับความต้องการของท่านว่าอยู่ในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมาย

2. ตัวเลขแต่ละข้อมีความหมายดังนี้

1 = มีระดับสภาพและความต้องการน้อยที่สุดหรือไม่มีเลย

2 = มีระดับสภาพและความต้องการน้อย

3 = มีระดับสภาพและความต้องการปานกลาง

4 = มีระดับสภาพและความต้องการมาก

5 = มีระดับสภาพและความต้องการมากที่สุด

ตัวอย่าง การตอบแบบสอบถาม

ลำดับที่	สภาพและความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึก	สภาพปัจจุบัน					ความต้องการ				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
0.	1. ด้านวิชาชีพ การติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงาน			✓							✓
00.	มีความเป็นผู้นำ				✓					✓	

สำหรับผู้
วิจัย

ลำดับที่	สภาพและความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีพศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการศึกษา	สภาพปัจจุบัน					ความต้องการ					สำหรับ ผู้วิจัย
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
2.	ด้านบุคลิกภาพ											
1.	ไหวพริบ ปฏิภาณเฉลียวฉลาด และสติปัญญาดี											23 [] [] 57
2.	สุขภาพพลานามัยแข็งแรง											24 [] [] 58
3.	คล่องแคล่ว มีชีวิตชีวาและมีอารมณ์ขัน											25 [] [] 59
4.	มีความเชื่อมั่นในตนเอง											26 [] [] 60
5.	มารยาทดี อ่อนน้อมถ่อมตน											27 [] [] 61
6.	เสียสละ พร้อมทั้งจะช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความจริงใจ											28 [] [] 62
7.	ดำเนินวิถีชีวิตเรียบง่าย อยู่อย่างประหยัดไม่เบียดเบียนผู้อื่น											29 [] [] 63
8.	มนุษยสัมพันธ์ดี สماعคมกับคนทุกระดับได้											30 [] [] 64
9.	กิริยาจาสุภาพ สามารถพูดโน้มน้าว หรือแสดงเหตุผลที่น่าศรัทธา											31 [] [] 65
10.	สามารถพูดในที่ชุมชนได้ดี											32 [] [] 66
11.	ตรงต่อเวลา มีวินัยและความรับผิดชอบ											33 [] [] 67
12.	สามารถควบคุมอารมณ์และเรื่องต่าง ๆ ได้ในทุกสถานการณ์											34 [] [] 68

ตอนที่ 3 โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และผู้ควบคุมการฝึกเพิ่มเติม หากท่านเห็นว่าควรเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ได้กล่าวไว้ในตอนที่ 2

ด้านวิชาชีพ

สภาพปัจจุบัน.....

.....

.....

.....

ความต้องการ.....

.....

.....

ด้านบุคลิกภาพ

สภาพปัจจุบัน.....

.....

.....

ความต้องการ.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านให้ความร่วมมือในการกรอกข้อมูลเป็นอย่างดี

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

ที่ ทม 1007/ 047

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๕ กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายสนอง อินทพันธ์์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาสภาพและความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี" โดยมี ดร.อุปวิทย์ สุวคันทรกุล และ รองศาสตราจารย์ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยวัฒน์ บารุงจิตต์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายสนอง อินทพันธ์์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทรสาร/โทร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ 066

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

3 กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

เนื่องด้วย นายสนอง อินทพันธ์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาสภาพและความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี" โดยมี ดร.อุวิทย์ สุวคันทรกุล และ รองศาสตราจารย์ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์เบญจพร ดีขุนทด เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายสนอง อินทพันธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/06/6

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

3 กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาครูอาชีวศึกษา

เนื่องด้วย นายสนอง อินทพันธ์ นิลิตปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำปริญญาโท เรื่อง "ศึกษาสภาพและความต้องการ
เกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี"
โดยมี ดร.อุบวิทย์ สุวคันทรกุล และ รองศาสตราจารย์ธาดาศักดิ์ วชิรปรัชญาพจน์ เป็นคณะกรรมการ
ควบคุมการทำปริญญาโท ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์อุดมศักดิ์ รัตนารักษ์
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็น
ผู้เชี่ยวชาญให้ นายสนอง อินทพันธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบ
พระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/06/6

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๓ กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีคณนเมือง

เนื่องด้วย นายสนอง อินทพันธ์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาสภาพและความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี" โดยมี ดร.อุบวิทย์ สุวคันธกุล และ รองศาสตราจารย์ธาดาศักดิ์ วชิรปรัชญพจน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์อนุชา ประครองวิทยา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายสนอง อินทพันธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ภาคผนวก ค

รายชื่อสถานศึกษาและสถานประกอบการ

สถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา

รายชื่อสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มภาคกลาง

1. วิทยาลัยเทคนิคคูสิต 2411317, 2413648
ถนนระนอง 2 เขตคูสิต กรุงเทพมหานคร 10300
2. วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง 5655277-79 FAX 5655279
ทุ่งสีกัน บ้านใหม่ ดอนเมือง กรุงเทพมหานคร 10210
3. วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร 5438321
73 หมู่ 8 กม.7 ถนนสุวินทวงศ์ ฉะเชิงเทรา แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี
กรุงเทพมหานคร 10510
4. วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี 5171251, 5172041 FAX 5172046
เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร 10510
5. วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชราม 4150503, 4154666 FAX 4150144
ถนนเอกชัย เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร
6. วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม (034) 242446, 243212
อำเภอเมือง จ.นครปฐม 73000
7. วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี 5815373, 5816920, 5816560 FAX 5816380
อำเภอเมือง จ.ปทุมธานี 12000
8. วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ 3239680, 3239009, 3239010
อำเภอเมือง จ.สมุทรปราการ 10270
9. วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร (034) 411248, 411185
อำเภอเมือง จ.สมุทรสาคร 74000
10. วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี (032) 337228, 338544, 338477
อำเภอเมือง จ.ราชบุรี 70000
11. วิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี (032) 425432, 425705
อำเภอเมือง จ.เพชรบุรี 76000
12. วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์ (032) 611130, 610588
อำเภอเมือง จ.ประจวบคีรีขันธ์ 77000

13. วิทยาลัยเทคนิคสุพรรณบุรี (032) 522101
อำเภอเมือง จ.สุพรรณบุรี 72000
14. วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาบุรี (034) 511176, (02) 4211867
อำเภอเมือง จ.กาญจนบุรี 71000
15. วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม (034) 7114401-1, 711470
อำเภอเมือง จ.สมุทรสงคราม 75000
16. วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม (032) 231313, 232628
อำเภอเมือง จ.ราชบุรี 70120

รายชื่อสถานประกอบการในโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

1. บริษัท ดาวรุ่งเจริญอโต้ พาร์ท จำกัด
57-59 ถนนแสงชูโต ต.ท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี 71130
2. บริษัท กาญจนบุรีโอโตเซล์ส จำกัด
176 ถนนแสงชูโต ตำบลปากแพรก อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี 71000
3. บริษัท อีซูซุกาญจนบุรี จำกัด
318/1 ถนนแสงชูโต ตำบลท่ามุขาม อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี 71000
4. บริษัท อีซูซุกาญจนบุรี จำกัด (สาขาท่าเรือ)
สี่แยกท่าเรือพระแท่น ถนนแสงชูโต สายใหม่ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี 71120
5. ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ช. เอรಾವิน
31/2-7 หมู่ 8 ถนนแสงชูโต ตำบลท่าไม้ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี
6. บริษัท ฮอนด้าคาร์สกาญจนบุรี
111 หมู่ 8 ถนนแสงชูโต ตำบลแก่งเสี้ยน อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี 71000
7. ห้างหุ้นส่วนจำกัดสหะภินท์ ทรงพล
167 ถนนแสงชูโต อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี 71000
8. บริษัท เอปิคาญจน์ จำกัด
30 หมู่ 5 ตำบลบ่อพลอย อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี 71160
9. บริษัท ยงวัฒนาธุรกิจ จำกัด
111/1 หมู่ 3 ตำบลตะครีเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี 71130
10. บริษัท โตโยต้ากาญจนบุรี
275-279 ถนนแสงชูโต ตำบลปากแพรก อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี 71000
11. ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอกชัยนครปฐม
24 ถนนราชมรรคา ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000
12. สำนักงานปรีดาธุรกิจ
220 ถนนเทศบาล ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000
13. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ยิ่งวัฒนาก่อสร้าง
129/15 ถนนพุทธรักษา ตำบลห้วยจรเข้ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000
14. สำนักงานเทศบาลเมืองนครปฐม
1 ถนนเทศบาล ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000

15. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ที.ซี. คลาสสิกโฮม
11 ถนนนวมเขต ตำบลพระประโทน อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000
16. ห้างหุ้นส่วนจำกัด สีนพูนสยาม
977 ถนนเพชรเกษม 4 ตำบลวัดท่าพระ อำเภอบางกอกใหญ่ จังหวัดกรุงเทพฯ 10600
17. ห้างหุ้นส่วนจำกัด สุกัญญา คอนสตรัคชั่น
111/654 หมู่ 4 ถนนวิภาวดีรังสิต ดอนเมือง กทม.
18. บริษัท เลิศนพรัตน์ จำกัด
56/38 หมู่ 4 ถนนพระยาสุเรนทร์ บางชัน เขตมีนบุรี กทม
19. บริษัท ภูวักนันท์ เรียวเอสเตท จำกัด
134/339 ถนนรังสิต-นครนายก รัษฎบุรี จังหวัดปทุมธานี
20. บริษัท ไทย-รามัญ (1993) จำกัด
17/12 ถนนประชาชื่น ตำบลบางตลาด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
21. บริษัท ชีคอน จำกัด
21 หมู่ 3 ตำบลบึงคำพร้อย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
22. บริษัท แชมคอม จำกัด
12/22 ถนนเทศบาลสงเคราะห์ ตำบลลาดยาว เขตจตุจักร กทม.
23. หจก. แอดแลนติก คอนสตรัคชั่น จำกัด
46/49 หมู่ 7 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลตลาดบางเขน เขตดอนเมือง กทม.
24. บริษัท เซ็นทรัลคอมเทค จำกัด
67/83-85 ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองถนน เขตบางเขน กทม.
25. บริษัท ยูนิคอม ฟิลเมนต์
69/63 ถนนติวานนท์ ตำบลบ้านใหม่ ปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
26. บริษัท ไทยลิฟท์ซ้อยม จำกัด
119 ถนนติวานนท์ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
27. บริษัท มิเดีย ซิสเต็ม จำกัด
801/103 ถนนพหลโยธิน ภูเก็ต ลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
28. หจก. เอลิมพลแอร์ เซอร์วิส จำกัด
512/598 ถนนรังสิต-ปทุม อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี
29. บริษัท ไบหยก สวิท จำกัด
130 พญาไท ราชเทวี กรุงเทพฯ

30. บริษัท คอลเกตปาล์ม โอเล็ฟ ประเทศไทย
19 ซอนแยกถนนสุนทรโกษา ตำบลคลองเตย อำเภอพระโขนง กรุงเทพฯ
31. หจก. เจริญลาภค้าปลีก
68/99 ตำบลคูคต อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
32. บริษัท กรีน แฟคเตอร์ จำกัด
11/151 ถนนลาดปากเก่า แขวงจระเข้บัว เขตลาดพร้าว กรุงเทพฯ
33. บริษัท แมนทีเรียล เอ็นจิเนียริง จำกัด
119/538 ถนนสายไหม เขตบางเขน กรุงเทพฯ
34. หจก. รวมชัยเครื่องเย็น จำกัด
44/213-214 หมู่ 2 ถนนรามอินทรา กรุงเทพฯ
35. บริษัท วิเศษ จำกัด
69/63 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลบางตลาด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
36. บริษัท ภูคเทค เอนจิเนียริง จำกัด
91/6 แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ
37. บริษัท T.S.T. TRUNGING จำกัด
85/3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตดอนเมือง กรุงเทพฯ
38. หจก. ไทยรุ่งเรืองกิจการ จำกัด
1714/5-6 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ
39. หจก. เอส โอ ซี โมลด์ฟาร์ท
101/68 ถนนทางหลวงแผ่นดิน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
40. บริษัท PWC กรุ๊ป จำกัด
66/9 ถนนรัชดาภิเษก เขตลาดยาว กรุงเทพฯ
41. บริษัท มาทอลซิดส์ จำกัด
135/74 ถนนวิภาวดี-รังสิต แขวงทุ่งสองห้อง เขตดอนเมือง กรุงเทพฯ
42. ร้านอริชัย เทคนิกัล จำกัด
4 ถนนรัตนวิเบศร์ ตำบลไทรม้า อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
43. บริษัท ไทยโปรดักท์ คลอลิตี้ จำกัด
39/546 ตำบลคลอง 7 อำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
44. หจก. แจ้งวัฒนะแมชชีนทูลแอนด์ซัพพลาย
70/67 ถนนติวานนท์ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

45. หจก. ศรีปทุม ชัฟฟลาย จำกัด
29/1 หมู่ 5 ตำบลกุศุด เขตลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
46. หจก. ศรีพัฒนาจักรกล จำกัด
15/42 ถนนบางกรวยไทรน้อย ตำบลบางกร่าง อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
47. บริษัท มานะเคหะภัณฑ์และก่อสร้าง จำกัด
116/347 ซอยป้า 1 ถนนพัฒนาการ เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ
48. บริษัท คอนซัลแตนท์ ออฟ เทคโนโลยี จำกัด
39 ถนนลาดพร้าว ซอย 124 วังทองหลาง บางกะปิ กรุงเทพฯ 10310
49. บริษัท เซค เซอร์เวย์เอ็นจิเนียริง จำกัด
สำนักงานช่วงวัดเอกชน เลขที่ 106/22 ถนนสวนผัก (กรุงเทพ-นนทบุรี)
แขวงตลิ่งชัน เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ 10170
50. บริษัท STS เอ็นจิเนียริงคอนซัลแตนท์ จำกัด
196/10-12 ซอยประดิพัทธ์ 14 ถนนประดิพัทธ์ พญาไท กรุงเทพฯ 10400
51. ร้าน ส. แสงสว่าง
31 ถนนพิทักษ์ชาติ อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
52. บริษัท สยามนิสสันประจวบคีรีขันธ์
83 หมู่ 11 ถนนเพชรเกษม ตำบลอ่าวน้อย อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
53. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ได้อยู่ค้าประจวบฯ
239/1 หมู่ 2 ตำบลเกาะหลัก อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
54. อู่ช่างหลัง
สี่แยกประจวบฯ ถนนเพชรเกษม อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
55. บริษัท ทิคอน จำกัด
96/1 ถนนปทุม-สามโคก ตำบลสามโคก อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี
56. บริษัท ไทยคอนกรีตอัดแรง จำกัด
1019 ถนนพหลโยธิน พญาไท กรุงเทพฯ
57. บริษัท บางกอกกล๊าส จำกัด
47/1 ถนนรังสิต-นครนายก ตำบลบึงยี่โถ อำเภอรัญบุรี จังหวัดปทุมธานี
58. บริษัท ไคชินโคเกียว จำกัด
101/69/3 ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

59. บริษัทบางบัวทอง ยูนิยามทูลส์ กรุป จำกัด
56/44 ถนนรัตนธิเบศร์ ตำบลบางรักพัฒนา อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี
60. บริษัท บางชอนเอเลเวเตอร์ จำกัด
ถนนสามโคก-ปทุมธานี ตำบลสามโคก อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี
61. บริษัท ปทุมธานีรัมเบอร์ จำกัด
19/6 หมู่ 8 ตำบลคลองควาย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี
62. บริษัท โตโยต้าปทุมธานี จำกัด(สาขาคลองหลวง)
47/39 หมู่ 4 ถนนพหลโยธิน เขตคลองหนึ่ง อำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
63. บริษัท โตโยต้าปทุมธานี จำกัด (สาขาอำเภอเมือง)
45/4 ถนนปทุม-สามโคก ตำบลบางปรอท อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
64. บริษัท นิสสันดิเซล (ประเทศไทย) จำกัด
59 หมู่ 1 ถนนรังสิต-ปทุมธานี ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
65. บริษัท กลุ่มชัยบูรณ์บราเดอร์ จำกัด
26/9 หมู่ 3 ถนนลำลูกกา อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
66. บริษัท วีเซส จำกัด
28/56 หมู่ 4 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลบางตลาด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
67. บริษัท ลิฟเบเตอร์ อินดัสทรี จำกัด
47/4 ถนนติวานนท์ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
68. บริษัท สามารถฟริชชี้น จำกัด
101/5 ถนนสะพานนนทบุรี-ปทุมธานี ตำบลบางคูวัด อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
69. บริษัท เอลเลคแอนด์เอลเทค (ประเทศไทย)
134 หมู่ 2 ซอยศรีโยธิน ถนนปากเกร็ด-ปทุมธานี ตำบลบางชะแยง อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
70. บริษัท ซี.เอ.อาร์. มอเตอร์ เซอร์วิส จำกัด
69/429 ถนนรัตนธิเบศร์ ตำบลบางกระสือ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
71. บริษัท เบนซ์เกตรา กรุป
146 หมู่ 2 ถนนติวานนท์ สามแยกบางพูน ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
72. บริษัท เอส ซี ฮาร์ดแวร์ จำกัด
104 หมู่ 7 ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองสอง อำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

73. บริษัท เอฟ.จี.สตีล เวอร์ค จำกัด
29/188 ซอยแจ้งวัฒนะ 14 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตดอนเมือง กรุงเทพฯ
74. บริษัท ฟรีไซซ มอเตอร์อุตสาหกรรม
1/5 หมู่ 9 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
75. อุรุชัย ชูเกียรติ ช่างยนต์
87/2 ถนนเพชรเกษม ตำบลบ้านหม้อ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
76. บริษัท เกียรติศิริมอเตอร์ จำกัด
ตำบลบ้านหม้อ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
77. บริษัท ลินพล จำกัด
45/40-41 ตำบลคลองกระแซง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
78. อุฎาญชนะ
42 หมู่ 4 ถนนเพชรเกษม ตำบลบ้านหม้อ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
79. บจก. เซียร์พรีอเพอร์ดี (มหาชน)
จังหวัดปทุมธานี
80. บจก. ยูเนียนพลาสติก (มหาชน)
เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ
81. หจก. พี.เอส. มอเตอร์
เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ
82. บจก. สามแอร์เอ็นจิเนียริง
เขตบางเขน กรุงเทพฯ
83. บจก. ซี. แอนด์ เอ คอมพิวเตอร์
เขตบางเขน กรุงเทพฯ
84. บจก. ไทยอินทรีเกรตอิเล็กโรนิกส์
เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ
85. บจก. ช. รุ่งเลิศกรุ๊ป
เขตบางขุนเทียน กรุงเทพฯ
86. บจก. กวางหลงแมชชีนเนอรี
เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ
87. หจก. เฟสเซอร์เอ็นจิเนียริง
เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ

88. บจก. โมฮัมหมัดวิชั่น
เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ
89. บริษัท ชัยนวิ ห้างเย็น
1258 ถนนวิเชียรโชฎก ตำบลมหาชัย อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร
90. บริษัท เอ.เอส.เอ. คอนเทนเนอร์
361 หมู่ 4 ซอยโรงหล่อ ถนนเศรษฐกิจ อ้อมน้อย อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร
91. บริษัท ที ซี ยูเนียน อโกรเทค
68 หมู่ 8 ถนนพระราม 2 ตำบลบางกระเจ้า อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร 74000
92. บริษัท ไทยควาอินดัสทรีส์ จำกัด
1/43 หมู่ 2 ถนนพระราม 2 ตำบลท่าทราย อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร 74000
93. บริษัท พีเอสพี สเปเชียลตี้ส์ จำกัด
76 หมู่ 7 ถนนวัดช่องลม ตำบลท่าจีน อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร 74000
94. อุ่ ส.ชัยรัตน์ บริการ
19 หมู่ 2 ตำบลบางแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม 75000
95. บริษัท ชัยรัชกิจ สมุทรสงคราม จำกัด
2/2 หมู่ 1 ถนนพระราม 2 ตำบลบางแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม 75000
96. อุ่ เพื่อนยนต์
61 ถนนพระราม 2 ตำบลแม่กลอง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม 75000
97. อุ่ เอี่ยวการช่าง
40/4 หมู่ 5 ตำบลแหลมใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม 75000
98. บริษัท สอนต้าแม่กลอง จำกัด
1/2-4 ถนนเอกชัย ตำบลแม่กลอง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม 75000
99. บริษัท ตระการมอเตอร์ จำกัด
154/1 ถนนศรีสุริยวงศ์ ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี 70000
10. บริษัท โตโยต้าเจริญค้าบ้านโป่ง
196 ถนนทรงพล อำเภอบ้านโป่ง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี 70000
101. บริษัท พี.วี.เอ็น อินเตอร์เชลส์ จำกัด
285 หมู่ 9 ตำบลลำพญา อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000
102. บริษัท สยามนิสสันราชบุรี จำกัด
26/9 ถนนเพชรเกษม ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี 70000

103. บริษัท คอนเนกต์อินดัสเทรียล (ประเทศไทย) จำกัด
157/3 ตำบลโคกหม้อ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี 70000
104. บริษัท เค.ที. กราฟท์ อินดัสเทรียล (ประเทศไทย) จำกัด
83 หมู่ 4 ตำบลคอนกระเบื้อง อำเภอบ้านโป่ง
105. บริษัท เวสเทิร์นพาร์อินเตอร์แมค จำกัด
219/1 ถนนเพชรเกษม อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี 70000
106. บริษัท สยามเจนเนอรัล เอ็นจิเนียริง จำกัด
55/8 หมู่ 10 ซอย รร. บ้านนายเหรียญ บางบอน 3 เขตบางขุนเทียน กรุงเทพฯ 10150
107. บริษัท แคมเอนจิเนียริงกรุ๊ป จำกัด
76/51 หมู่ 3 ซอยหลังโรงเรียนศึกษานารี 2 ถนนเอกชัย บางบอน กรุงเทพฯ 10150
108. บริษัท โอ.อี. เอ็นจิเนียริง จำกัด
75/33 ซอยเอกชัย 1 ถนนเอกชัย เขตบางขุนเทียน กรุงเทพฯ 10150
109. บริษัท บางกอกเพลส จำกัด
57 หมู่ 6 ถนนพระราม 2 แขวงสามลำ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพฯ 10150
110. ห้างหุ้นส่วนจำกัด บ้านโป่งก่อสร้าง
77/1 ตำบลบางแขม อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000
111. บริษัท นครปฐมเทรดเซ็นเตอร์ จำกัด
449/4 หมู่ 1 ถนนยิงเป้า ตำบลสนามจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000
112. ห้างหุ้นส่วนจำกัด บุญญะทวีวัฒน์
240/8 ถนน 25 มกรา ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000
113. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. ก่อสร้าง (1993)
115 ถนนพุทธรักษา ตำบลห้วยจรเข้ม อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000
114. บริษัท ชาริทินย์ วิลล่า จำกัด
6/16 ถนนแสงชูโต ตำบลท่าผา อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี 70110
115. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ยิ่งยงนครปฐม ก่อสร้าง
266/4-5 ถนนราชวิถี 7 อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000
116. ห้างหุ้นส่วนจำกัด สติชัยเลาหุติการก่อสร้าง
73 ถนนเทศบาล อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000
117. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ชินปฐมการก่อสร้าง
71 หมู่ 2 ตำบลบางแขม อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000

118. ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอส. ที. บี. เฮ้าส์
69/16 ถนนราชดำเนิน ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000
119. ห้างหุ้นส่วนจำกัด หงษ์ทองการก่อสร้าง
366 ถนนทหารบก ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000
120. บริษัท ปฐมยนตรกาณจน์ จำกัด
104/1-9 หมู่ 2 ตำบลพระประโทน อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000
121. บริษัท เบนซ์ปฐมทรัพย์ จำกัด
29 หมู่ 10 ถนนเพชรเกษม ตำบลสระกระเทียม อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000
122. บริษัทสินพล จำกัด สาขาสามพราน
44-46 หมู่ 2 ตำบลยายชา อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000
123. ห้างหุ้นส่วนจำกัด แซ่กลการ
251 หมู่ 1 ถนนเพชรเกษม ตำบลธรรมศาลา อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000
124. บริษัทสินพล จำกัด
2 หมู่ 7 ตำบลวังระกู่ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000
125. อู่พลทรัพย์
44/1 หมู่ที่ 6 ตำบลพระประโทน อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000
126. บริษัท อีซูซุกาญจนบุรี จำกัด สาขาท่าเรือ
61-66 ถนนแสงชูโตสายใหม่ ตำบลท่าเรือ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดกาญจนบุรี 71130
127. บริษัท เค.พี. ฮอนด้า จำกัด
151/4-6 ถนนราชวิถี ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000
128. บริษัท มาสด้านครปฐม จำกัด
148 หมู่ 1 ถนนเพชรเกษม ตำบลพระประโทน อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000
129. อู่เจริญพงษ์
131/1 หมู่ 1 ตำบลลำพญา อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000
130. บริษัทกิจไพศาลคาร์เซ็นเตอร์ จำกัด
124 หมู่ 1 ตำบลทุ่งกระบังไหม อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000
131. บริษัท มิตซูบิชิ (ตั้งเฮงฮวด) จำกัด
109/3 หมู่ 10 ถนนเพชรเกษม ตำบลสระกระเทียม อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000
132. บริษัท เค.พี.เอส. ออโต้เซ็นเตอร์
57/4 หมู่ 5 ตำบลศรีษะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม 73120

133. บริษัท นครปฐมฮอนด้าคาร์ส (1994) จำกัด
187/3 หมู่ 1 ตำบลธรรมศาลา อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000
134. บริษัท สยามบอยเลอร์ เซอร์วิส จำกัด
8/379 หมู่ 8 ตำบลท้ายบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ
135. IES Engineering Co., LTD
4 ถนนอโศกดินแดง แขวงดินแดง กรุงเทพฯ
136. บริษัท ฟิลิปส์ ฮอบส์แมนน์ (ไทย) จำกัด
92/249 เมืองเอกโครงการสาม ตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี 12000
137. บริษัท คงทน จำกัด
เลขที่ 6 อมพันธ์นคร ถนนสุขาภิบาล 2 คั่นยาว บึงกุ่ม กรุงเทพฯ 10230
138. บริษัท พงษ์สิทธิเข็มเจาะ จำกัด
86 ซอยเจริญ 37 ถนนเจริญนคร แขวงบางลำภูล่าง เขตคลองสาน กรุงเทพฯ 10600
139. บริษัท เรียดเอสเทล คอนซันแทนท์ จำกัด
39 ซอย 124 ลาดพร้าว บางกะปิ กรุงเทพฯ 10310
140. บริษัท CB การสำรวจ จำกัด
112/40 ศูนย์การค้าพระโขนง ถนนสุขุมวิท กรุงเทพฯ
141. บริษัท ไทยไทโย จำกัด
1/4-6 หมู่ 6 ถนนพหลโยธิน-ลำลูกกา บึงคำพร้อย ลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
142. บริษัทอาร์ย้อกริษฐ์ จำกัด
86 หมู่ 4 ตำบลบ้านฉาง อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
143. บ. หจก. เสี่ยงไทยโปร เฟส
แขนนนชาวด์ รังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี
144. บ. อี.ไอ.ซี. (ประเทศไทย) จำกัด
78 หมู่ 3 (คลอง 8) ถนนรังสิต-นครนายก ตำบลบึงบอน อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี
145. บริษัทอุตสาหกรรมวิวัฒน์ จำกัด
39/6 ถนนติวานนท์ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
146. บริษัททองเกียรติ อุตสาหกรรม จำกัด
34/26 ถนนลำลูกกา ตำบลคูคต อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

147. บริษัทไทยสแตนเลย์การไฟฟ้า จำกัด
29/3 หมู่ 1 ถนนบางพูน-รังสิต จังหวัดปทุมธานี
148. บริษัทเนสท์เล่ ฟู้ดส์ (ประเทศไทย) จำกัด
101/25 ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
149. บริษัทไทยอโต้แมช จำกัด
3 ตำบลบึงบอน อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี
150. บริษัท เอส.ที.พี จำกัด
333/52 หมู่ 3 ถนนบางกรวย-ไทรน้อย ตำบลบางรักพัฒนา อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี
151. บริษัท ฟุจิ แมนูแฟกเจอร์ริง จำกัด
101/30 ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
152. บริษัท S.P. อินเทอร์เน็ตชั่นแนล จำกัด
19014 ถนนรามคำแหง กรุงเทพฯ
153. บริษัทโตโยต้านนทบุรี (สาขา อำเภอเมือง)
21/1 หมู่ 6 ถนนประชาราษฎร์ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
154. บริษัทโตโยต้านนทบุรี สาขารัตนาธิเบศร์
68/99 ถนนรัตนาธิเบศร์ ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
155. บริษัทกิตติสุนทร จำกัด
25 ถนนโสภา ตำบลบางปรอก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
156. อุประสิทธิ์การช่าง
135/21 ตำบลลำลูกกา อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
157. บริษัทมิเดีย ซิสเต็ม จำกัด
801/103 ถนนพหลโยธิน ตำบลคูคต อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
158. ห้างหุ้นส่วนจำกัด วี ซี เอส
58 ถนนวงศ์สว่าง ตำบลบางซื่อ อำเภอดุสิต จังหวัดกรุงเทพฯ
159. บริษัทไทยโคชิบาไลต์ติ้ง จำกัด
144 หมู่ 5 ถนนติวานนท์ ตำบลบางกะดี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
160. บริษัทศรีอุทอง จำกัด
388 ถนนพหลโยธิน (อาคาร เอส พี ชั้น 1) พญาไทย กรุงเทพฯ

161. ศูนย์บริการไฮเทค
22/1 ถนนปทุมสัมพันธ์ อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
162. บริษัท เอ.เอ็ม.ดี. (ประเทศไทย) จำกัด
229 หมู่ 4 ถนนแจ้งวัฒนะ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
163. อุเจริญกลการ
58 ถนนปทุมสัมพันธ์ ตำบลบางปรอท อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
164. บริษัทไทยน้ำทิพย์ จำกัด
55 หมู่ 2 ถนนกรุงเทพ-ปทุมธานี ตำบลบางชะแยง อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
165. บริษัท ยู.พี.โก้ จำกัด
8/1 หมู่ 2 ถนนลำลูกกา ตำบลคูคต อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
166. บริษัท ไทยมัลติเอเบิล ไอ ออน แอนด์สตีล จำกัด
27/4 ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
167. บริษัท ซี.ไอ. กรู๊ป จำกัด
1/1 หมู่ 7 ตำบลบางคูวัด อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
168. บริษัทฮ้อแสงชัย จำกัด
70 ถนนสายวัดโคก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
169. บริษัท เอส.เค เอ็นจิเนียริง จำกัด
1/34 หมู่ 7 ตำบลบางเตย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี
170. บริษัท อัลฟาซอร์ส แมนูแฟกเจอร์ริง ซูลูชั่น จำกัด
สวนอุตสาหกรรม บางกะดี 156 หมู่ 5 ถนนติวานนท์ ตำบลบางกะดี อำเภอเมือง
จังหวัดปทุมธานี
171. บริษัท วิสวกิจ พัฒนา จำกัด
28/2 หมู่ 4 ซอยใจเอื้อ อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
172. บริษัท กรีนสปอต (ประเทศไทย) จำกัด
135/4 หมู่ที่ 5 ถนนกรุงเทพ-นครนายก ประชาธิปัตย์ รัษฎบุรี จังหวัดปทุมธานี
173. บริษัทปทุมธานี ฮอนด้า คาร์ส จำกัด
69 หมู่ 3 ถนนกรุงเทพ-ปทุมธานี ตำบลบ้านฉาง อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
174. บริษัท อู๋ จี. เอ็มการาจ
81/8 หมู่ 2 ตำบลบ้านใหม่ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

175. บริษัท ไรซ์ เอ็นจิเนียริง ซัพพลาย จำกัด
106 หมู่ 7 ถนนปทุมธานี-กรุงเทพฯ ตำบลบางกะดี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
174. บริษัท อู่ จี. เอ็มการาจ
81/8 หมู่ 2 ตำบลบ้านใหม่ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
175. บริษัท ไรซ์ เอ็นจิเนียริง ซัพพลาย จำกัด
106 หมู่ 7 ถนนปทุมธานี-กรุงเทพฯ ตำบลบางกะดี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
176. หจก. แอปเปิ้ลแลนด์ ฟรินดิง
คลองจั่น บางกะปิ กรุงเทพฯ
177. บจก. ธวัชชัยการพิมพ์
คลองจั่น บางกะปิ กรุงเทพฯ
178. บจก. ศรีบุญอุตสาหกรรมการพิมพ์
จังหวัดสมุทรปราการ
179. บจก. สำนักพิมพ์สุภาการพิมพ์
เขตบางรัก กรุงเทพฯ
180. บจก. คาด้าโปรดักส์ทอปปิงมัวร์
เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ
181. องค์การค้าของครูสภา
เขตพระนคร กรุงเทพฯ
182. บจก. จันทวนิชย์
เขตบางรัก กรุงเทพฯ
183. บจก. ดับเบิลยู
เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ
184. บจก. พิชุรีย์เอ็นจิเนียริง
เขตประเวศ กรุงเทพฯ
185. บจก. เอเชียโฮเต็ล (มหาชน)
เขตราชเทวี กรุงเทพฯ
186. บจก. นิวตันนครินทร์
จังหวัดสมุทรปราการ
187. บจก. สหการแมนเนจเม้นท์
เขตดินแดง กรุงเทพฯ

188. บจก. ยูเนี่ยนอุตสาหกรรมค้า
เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ
189. บจก. อินเทอร์เน็ตอีสท์ วิศวกร
เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ
190. บจก. กุลธรเคอร์รี่ (มหาชน)
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ
191. บจก. โรตัสต์ค็อก (ประเทศไทย)
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ
192. บจก. อีซูมิบิสตันแมนูแฟกเจอร์รี่
เขตบึงกุ่ม กรุงเทพฯ
193. บจก. ซิลิคอน พาวเวอร์ ซัพพลาย
เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ
194. บจก. ไบนารี เทคโนโลยี
เขตบึงกุ่ม กรุงเทพฯ
195. บจก. ดิจิตอลคอม
เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ
196. หจก. ไอเอ็น-ออดีโอซัพพลาย
เขตคลองเตย กรุงเทพฯ
197. บจก. ไอเดียล โซลูชั่น
เขตบึงกุ่ม กรุงเทพฯ
198. บริษัท อีซูวสงวนไทยมอเตอร์เซลล์ จำกัด
74/5 ถนนพระราม 2 ตำบลแม่กลอง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม 75000
199. บริษัท สีนพล จำกัด สาขาดำเนินสะดวก
อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
200. บริษัท มัชชวคมอเตอร์เซลล์ จำกัด
167 หมู่ 6 ถนนพระราม 2 ตำบลบางแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม 75000
201. อู่ บุเลิศการาจ
238 หมู่ 9 สุขาภิบาล 1 อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
202. บริษัท นิสสัน สมุทรสงคราม จำกัด
2/5 หมู่ 1 ถนนพระราม 2 ตำบลบางแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม 75000

203. อู่ อังการช่าง
121 หมู่ 1 ตำบลบางแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม 75000
204. บริษัท เอส อาร์ ทอย (ไทยแลนด์) จำกัด
44/41 ซอยพาสุข ถนนบางบอน 4 เอกชัยบางขุนเทียน กรุงเทพฯ
205. ห้างหุ้นส่วนจำกัด สหพรพูนย์
196/47-48 หมู่ 5 ซอยมหาวงษ์ ถนนรรางเก่า
ตำบลลำโรง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
206. บริษัท ไทยโปรเจกซ์ไฟด์ จำกัด
70/43-44 หมู่ 4 ถนนกิ่งแก้ว ตำบลราชาเทวะ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ 10540
207. บริษัท คล่องกิจพัฒนา จำกัด
120/13-14 ถนนเศรษฐกิจ คลองมะเดื่อ กระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร 74130
208. ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็กเซลพูนย์
367/8 ถนนศรีนครินทร์ ตำบลลำโรงเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ
209. บริษัท นิวเวย์แมนูแฟกเจอร์ จำกัด
80/6 หมู่ 2 ตำบลนาเคี อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร
210. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไวร์คัทสติท
4/675-6 ถนนพระราม 2 ตำบลแสมดำ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพฯ 10150
211. บริษัท ฟรีแพลประเทศไทย จำกัด
1/1 หมู่ 4 ตำบลบางช้าง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม 75000

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายสนอง ชื้อสกุล อินทพันธ์

เกิดวันที่ 10 เดือน สิงหาคม พุทธศักราช 2500

สถานที่เกิด ตำบลทุ่งหวัง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 50/67 หมู่ 4

ถนนสร่งประภา แขวงทุ่งสีกัน เขตดอนเมือง

กรุงเทพมหานคร 10210

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 2 ระดับ 7

สถานที่ทำงานปัจจุบัน วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง ถนนสร่งประภา

แขวงทุ่งสีกัน เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร 10210

โทร. (02) - 565 - 5278 - 79

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2517

มัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนวชิราวุธ

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

พ.ศ. 2520

ปวช. (ช่างก่อสร้าง) จากโรงเรียนการช่างปัตตานี

อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

พ.ศ. 2523

ปวส. (ช่างก่อสร้าง) จากวิทยาลัยเทคโนโลยีและ

อาชีวศึกษา วิทยาเขตเทคนิคภาคใต้สงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

พ.ศ. 2529

กศ.บ. (เทคโนโลยีทางการศึกษา) จากมหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2542

กศ.ม. (อุตสาหกรรมศึกษา)

จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

กรุงเทพมหานคร

ศึกษาสภาพและความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา
และผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

บทคัดย่อ
ของ
สนอง อินทพันธ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา
พฤษภาคม 2542

ความมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาและผู้ควบคุมการฝึกในโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตามความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องทั้งฝ่ายสถานศึกษาและสถานประกอบการ ผลของการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกในสถานประกอบการและเป็นแนวทางในการพิจารณาคัดเลือกบุคคล เพื่มาดำรงตำแหน่งได้อย่างเหมาะสม

กลุ่มตัวอย่าง ฝ่ายสถานศึกษาจากวิทยาลัยเทคนิค จำนวน 16 แห่งคือ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และหัวหน้าแผนกวิชาช่างอุตสาหกรรม รวม 64 คน ได้รับคืนและตรวจนับความสมบูรณ์ใช้ได้ร้อยละ 100 ฝ่ายสถานประกอบการที่อยู่ในโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีคือ ผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต และผู้ควบคุมการฝึกอบรม จำนวน 402 คน ได้รับคืนและตรวจนับความสมบูรณ์แล้วปรากฏว่าใช้ได้ 200 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 49.75

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามประเมินค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.90 สถิติที่ใช้ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย (mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ค่าทดสอบที (t - test) การจัดเก็บรวบรวมข้อมูลโดยจัดส่งทางไปรษณีย์แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพและความต้องการคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ควบคุมการฝึกตามความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องฝ่ายสถานศึกษา และสถานประกอบการพบว่า มีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมติฐาน

2. สภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตามความคิดเห็นของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการกับหัวหน้าแผนกวิชาในด้านวิชาชีพและบุคลิกภาพ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมติฐาน

3. สภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ควบคุมการฝึกตามความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต ในด้านวิชาชีพและด้านบุคลิกภาพพบว่ามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

4. ความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตามความคิดเห็นของหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการกับหัวหน้าแผนกวิชาในด้านวิชาชีพและด้านบุคลิกภาพพบว่า ไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

5. ความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ควบคุมการฝึกตามความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ฝ่ายผลิต ในด้านวิชาชีพและด้านบุคลิกภาพพบว่า มีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมติฐาน

**A STUDY OF CIRCUMSTANCES AND REQUIREMENTS CONCERNING
CHARACTERISTICS OF VOCATIONAL EDUCATION HEADS AND
SUPERVISORS IN THE PROJECT OF DUAL VOCATIONAL TRAINING**

**AN ABSTRACT
BY
SANONG INTAPHAN**

**Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Industrial Education
at Srinakharinwirot University**

May 1999

The purpose of this research was to solicit opinions of people in the educational institution and in the industry on the perceived competence needed by a person from the educational institution who performed coordinative work with the industry on the dual vocational training program and the needed competence of training supervisor in the industry. The results of the study can become a data base for the section of people for such positions in the future.

Sixth four deputy directors on academic affairs, needs of college dual vocational training program, and heads of industrial education department together. The rate of return was 100 percent with 402 personnel directors/ production directors and training supervisors in the industry answered the questionnaires. The rate of return was 49.75 percent. Descriptive statistics of means, standard deviation and t - test were used to analyse the data. The results of the study were :

1. There were statistical significant difference on the opinions of perceived needed competence of persons to work as coordinators and supervisors of training.
2. The heads of the dual system program and the deputy directors on academic affairs hold different opinions on the perceived needed competence in the areas of professional knowledge and personality.
3. The opinions of the personnel director/production directors were not different statistically from those of the supervisors of training on the needed competence in the areas of professional knowledge and personality.
4. The opinions of the heads of dual vocational training program and the deputy directors on academic affairs on the needed competence of the head of the dual vocational training program and of the heads of industrial education department were not statistically different.
5. There were statistical differences of opinions on the competence needed by the training supervisors in the areas of professional knowledge and personality as expressed by the training supervisors and the directors of personnel/production.